

13/1

13/1

14

מדינת ישראל

משרדי הממשלה

משרד

ישיבות ועדת החמישה

16.9.1948 - 11.11.1948

וב' באול' תש"ט - ט' בתל' תש"ט

תיק מס'

מחלקה

שם
ישיבות ועדת החמישה - 16.9.1948

א - 1 / 7911

מזהה פיוז:
מזהה לוגי:
כתובת:

713029 מס פריט: 77.0/42 - 384
29/08/2012 02-111-03-08-07

13/1

13/1

אוריאל מנחם

יצחק! (הוא) מנחם
 חתן מנחם הוא אב, בן ה'מנחם
 בן ז' בן חתן בן ז' חתן
 חתן
 11.10.84

לחיים ימים יפים:

היום משה' חתן משה' יצחק

4/7/48

6/7/48

✓ 16/9/48

✓ 30/9/48

25.97

7.10

11.11

סח"פ

היום משה' חתן משה' יצחק

יחד בקשר עזר לבנה

מ/ 12/12/48 הנה יוסטל

ישיבת ועדת החמשה,
הקריה, י"ב באלול תש"ח - 16.9.48

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון והשרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
מ. שפירא.

השר הרב י.ל. פייסמן - לפי הזמנה.

הרב שלמה גורונצ'יק - הרב הצבאי הראשי, הא' נתן גרדי - ראש
השרות הדתי, אלוף שלמה שמיר - ב"כ המטה.

ד. בן-גוריון: אנחנו רוצים לברר מה מצב סיפוק הצרכים הדתיים של

הצבא וסיפוק הצרכים המיוחדים של החיילים הדתיים ומצבם

בצבא. רצינו לשמוע מאלה המטפלים בדברים, ורצינו שיהיה נוכח ב"כ המטה.

בזמן האחרון נתעוררו שאלות סמכת, כמו במשפט הידוע של שני החיילים. הדבר

העיקרי בו נטפל הוא סיפוק הצרכים הדתיים בצבא ומצב החיילים הדתיים.

י. גרדי: אני יכול לדבר על זה שהוא בתחומי סמכותי:

1. השרות הדתי חוקם לסם הסדרת העניינים הדתיים בצבא.

2. תפקידי השרות הם: -

א. לדאוג להקמת והחזקת בתי כנסת במחנות ובציודם בהתאם

לצרכים הדתיים.

ב. לדאוג לחיי הדתי במחנות ע"י מסיבות מסורתיות, שקורי

תורה וכו', ולהדריך בעניינים דתיים אחרים.

ג. לדאוג להקמתן של יחידות דתיות בחטיבות וספוק צרכיהן

הדתיים.

ד. לפקח על שמירת השבת כיום מנוחה, הןן ההתחשבות בעבודות

התכרחיות בשבת בגלל שעת חחרום.

ה. לפקח על הכשרות במטבחים הצבאיים.

ו. לקיים את המגע עם הגופים הדתיים בישוב.

THESE ARE THE
RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA
OBTAINED FROM THE

EXPERIMENTAL STUDY

AND THE RESULTS OF THE
ANALYSIS OF THE DATA

THESE ARE THE RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA

THESE ARE THE RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA

THESE ARE THE RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA

THESE ARE THE RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA

THESE ARE THE RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA

THESE ARE THE RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA

THESE ARE THE RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA

THESE ARE THE RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA

THESE ARE THE RESULTS OF THE

ANALYSIS OF THE DATA

3. חשרות יהיה מורכב מ-:

א. מטח חשרות

ב. חבר מפקחים.

חדשיים עבודתי לפי התקן המפורש הזה, לפני זאת אצא קבעה

ועדה של המפקדה הארצית את התפקידים, ובעקבות הקביעה ניסח ראש המטה הכללי

את הדברים. בעיית הרבנות הצבאית הוצאה מהתקן, וזה בא כדבר לחוד.

יש פה סימוק הצרכים הדתיים, אך בעיה קשה יותר היא איך

להסדיר את הדברים. הסדר הקשרות הלוי בגורמים רבים, בדעת אחרים, ומה שהשרות

צריך להת הלוי במידה עד כמה שזה מספיק, עד כמה שהוא מספיק לדאוג למשל

להחזקה בתי כנסת וציודם במהנות. הוקמו כארבעים בתי כנסת, לא כולם מצויידיים

כחלכה. ציודם הוא ארון קודש, ספרי קודש, שולחני קריאה, ספסלים - כל הציוד

מוכן על ידי נגריה בצורה אחידה. ביה כנסת מקימים בכל מקום שיש אפשרות

להכניס וחצורך, בתי כנסת קיימים למשל בתל-ליטווינסקי, בסרפנד, או קלט תל-

אביב, קלט חיפה, התחלנו בהקמתם במקומות חמרכזיים.

פעולה זו נמשכה באחדות רבה במידה שאנחנו יכולים לספק

(ד. בן-גוריון: איזה אחוז של החיילים מתפללים?), זה אינו קבוע, חיו ימים

שאלה חיו מאוד מהוך אלפים. ממקד טרפנד אמר לי שהוא לא תאר לעצמו שאחוז

המתפללים יהיה כה גדול.

על השירות הדתי לדאוג להוי הדתי. פעולה זו נעשית במידה

מזומצמת, היא נחקלת בבעיות הקציב, למשל סידור עונג שבת קסור בכבוד, וזה

גם הלוי במנגנון השירות הדתי עד כמה שהוא יכול לספק את הדברים.

1. The first part of the report

2. The second part of the report

3. The third part of the report

4. The fourth part of the report

5. The fifth part of the report

6. The sixth part of the report

7. The seventh part of the report

8. The eighth part of the report

9. The ninth part of the report

10. The tenth part of the report

11. The eleventh part of the report

12. The twelfth part of the report

13. The thirteenth part of the report

14. The fourteenth part of the report

15. The fifteenth part of the report

16. The sixteenth part of the report

17. The seventeenth part of the report

18. The eighteenth part of the report

19. The nineteenth part of the report

20. The twentieth part of the report

21. The twenty-first part of the report

אין שום ניגוד לפעולות, אנחנו עוסקים בהן במידה שנוכל לשרת

את הצבא.

עלינו לדאוג לחקמה יחידות דתיות וסיפוק צרכיהן הדתיים - לספוק

הצרכים הדתיים אין מניעה, אך חקמה יחידות דתיות - "צולעת" (ד. בן-גוריון):

למה נחוצה יחידה דתית (?), אם קיימת לכל הפחות מחלקה דתית היא חוסכת לנושא

החזי הדתי. אין לקיים בית כנסת במקום אם אין שם לפחות מניין מתפללים, אם

ישנם רק שנים או שלושה אינם יכולים לקיים תפילה בצבור, שעורי תורה וכו'.

הפקידי שלי הוא לאו דוקא בשביל החייל הדתי, אבל לזאת צריך להיות גרעין,

ולזאת יש סיכוי יסודי אחד, אך אנחנו רק רשאים לספל בזאת, אבל איננו יכולים

לחייב את המפקדים, אם הוא מסיבה זו או אחרת מפזר את היחידה. היו מקרים

רבים שיחידות פוזרו מתוך סיבות שונות, המפקדים מתחשבים בגורמים שונים.

שלחנו במקרה אחד מאת ועשרה חיילים דתיים לחל-ליטווינסקי, הם היו צריכים

להגיע צפונה, ועד אשר הגיעו לשם נשארו רק חמשה עשר. קרית למשל מוכן לרכז

מחדש יחידות של חיילים דתיים, אבל לאחר שמפזרים אותם צירופם מחדש נתקל

בקשיים, כי לא קל להוציא חייל מיחידה בת התחיה. יש בין עשר לעשרים יחידות

דתיות בצבא, ביניהן פלוגות ומחלקות. פיזור האנשים גורם טבל רב. אין לנו

נתונים מדויקים על מספר החיילים הדתיים, אנחנו מניחים שמספרם - כן יירבו -

למשל מרבבה, אצלי מרוכזות רשימות של כמה אלפים. המטה הכללי מתחשב בבקשות

של העברת אדם דתי ליחידה דתית, אבל לרוב הוראה זו אינה מבוצעת, כי נחקלים

בסכניקה. בחור דתי ביחידה לא דתית טובל גם מבחינת הכשרות. הכשרת המסבחים

היא תהליך מייגע ותלוי בהרבה גורמים, לעתים גורמים אובייקטיביים, שאני מוכן

לחשבים שאין אפשרות לסדר הכשרות. יש בחורים חטובלים בגלל חוסר אוכל קשה.

חקמה יחידות דתיות אינה פוגעת במאומה להסדרת הכשרות בכל הצבא, להיפך -

היא עוזרת.

תפקיד השירות הדתי הוא גם לפקח על שמירת השבת כיום

מנוחה, תוך התחשבות בעבודות ההכרחיות בשבת בגלל שעת חרום - עד אשר יצאח הפקודה על שבעת ימי עבודה זה ניתן לסידור, עכשיו צריכה הרבנות הצבאית לברר מתי יש חתר לעבודה. כאשר יצאח הפקודה על שבעת ימי עבודה נחשפה בפני הדרך, השבוע הוקן הדבר על ידי הוראה ראש המטה הכללי המבטלת פקודה זו, צריכה להיות עוד ועוד אפר הקבע מה הם המתקנים, המפעלים אשר צריכים בגלל שעת הירוט לעבוד גם בשבת.

עלינו לפקח על הכשרות במטבחים הצבאיים - בזאת אנו הלויים באנשים אחרים, בגורמים אחרים, ולא על כולט אנו שולטים. קודם כל כלים, עובדים דתיים, אספקת מצרכים; כאשר היו מטבחים כשרים מעטים היה קצין דת אחד שטיפל בזאת, היו מקרים רבים שהמפקדים היו מוטרדים לנו את כל הסיור בצבא. אחרת היה הדבר, כאשר היו צריכים להכניס רק חיילים לעבודה זו, היה ברור שבלי עובדים דתיים הכשרות אינה אפשרית. התחלנו במנגנון קטן, אצף קצב אגיוס היה כח מחיר שלא יכולנו להדביק אותו. המפקדים בעצמם מוכנים להסדיר ענין הכשרות, מלבד הפלמ"ח אין אנו ניתקלים בחתנגדות פרינציפיונית. הם מבינים שצריכים לרכז את הבחורים הדתיים ליחידות דתיות, והם אינם רוצים בכל השטח לחכנס לשאלות הכשרות ולשאלות שמירת השבת, כל שטח הפלמ"ח היה נתון להנאים מיוחדים, רק עכשיו מתחילים להכניס קצינים לעניני דת. השטח הראשון של מעולתם יהיו החיילים הדתיים. הייתי מופתע לשובה שמצד המפקדים יש רצון לעזור, אך הדבר נתון בידי עשרות ומאות, ובידי כל אחד ישנה אפשרות לחקרות. היו הנאים אובייקטיביים: חוסר כלים ואפריע חוסר קרן מיוחדת לשירות הדתי. הוכשרו 170 בין בערך 350 מטבחים. יש חסיבות שכל המטבחים כשרים, יש חסיבות שרק חלק המטבחים כשרים; בחסיבת קריית כל המטבחים

כשרים, ויש חסיבות וחילות שבחם לא הוכשר אף מטבח אחד; אין לדון בשאלה זו באופן יחסי.

בעית הכשרות נחקלה בכמה וכמה גורמים, יש שאלות מנגנון,

כיום צריך קצין דת אחד למקח על חטיבה, אגאז הוא אומר על ארבעים חמשים מטבחים, ופה לא רק שאלת הפיקוח, אלא גם הבצוע. לא הגיעו אלינו כל תלונות על האוכל והמטבחים הכשרים.

משפט שני החיילים הוא דק הסך את הבעיה, וזה לא רק המקרה

הראשון. אני כאיש צבא לא הייתי מעוניין להפוך את דבר המשפט לענין ציבורי.

אם חשרות הדתי מכניס עובדים, שכל המקידם הוא דתי, ואני מבחין בין אלה ובין

חיילים דתיים, קצין הדת מסור להוראות הרבנות, אין לקצין הדת סמכות לתת

פקודות למפקד, העובד הדתי מקבל הוראה מהרבנות הצבאית מתי מותר לבשל ומתי

אסור לבשל, והוא עומד בפני בעיה קשה, אסור לחלל שבת אלא אם צפויה לו טכנת

מוות; קריית הוציא הוראות ברורות בענין זה (הוראות קריית מה-4 לח' יוני

וח-15 לח' אוגוסט שנת 1948).

בהתחלת עבודתי הוצא תקנון למטבח כשר וזה נפלח על ידי

אכ"א 3 לכל המפקדים. בתקנון זה ישנם בערך אותן תקנות שישנן בהוראות קריית,

אך לא כל המפקדים הוציאו הוראות דומות לאלו. יש מקומות שמצליחים בעבודה,

יש מקומות שאינם מצליחים. יש קצת קושי בנוגע לבישול בשבת, שלא בכל

170 המטבחים נשמרה ההוראות, יש גם תנאים אובייקטיביים שאינם מאפשרים אל

שמירת כל ההוראות.

אחריו הרב גורונצ'יק

IT BEING THE FIRST OF THE MONTH OF JANUARY, 1900, THE
FOLLOWING IS THE STATE OF THE WEATHER AT THE
STATION.

TEMPERATURE, 100.0; WIND, 10.0; HUMIDITY, 10.0;
STATE OF THE SKY, 10.0; DIRECTION OF THE WIND, 10.0;
SPEED OF THE WIND, 10.0; STATE OF THE CLOUDS, 10.0;
STATE OF THE MOON, 10.0.

THE FOLLOWING IS THE STATE OF THE WEATHER AT THE
STATION, 10.0; WIND, 10.0; HUMIDITY, 10.0;
STATE OF THE SKY, 10.0; DIRECTION OF THE WIND, 10.0;
SPEED OF THE WIND, 10.0; STATE OF THE CLOUDS, 10.0;
STATE OF THE MOON, 10.0.

THE FOLLOWING IS THE STATE OF THE WEATHER AT THE
STATION, 10.0; WIND, 10.0; HUMIDITY, 10.0;
STATE OF THE SKY, 10.0; DIRECTION OF THE WIND, 10.0;
SPEED OF THE WIND, 10.0; STATE OF THE CLOUDS, 10.0;
STATE OF THE MOON, 10.0.

THE FOLLOWING IS THE STATE OF THE WEATHER AT THE
STATION, 10.0; WIND, 10.0; HUMIDITY, 10.0;
STATE OF THE SKY, 10.0; DIRECTION OF THE WIND, 10.0;
SPEED OF THE WIND, 10.0; STATE OF THE CLOUDS, 10.0;
STATE OF THE MOON, 10.0.

הרב ש. גורןצ'יק: בתור טוראי בעצמי וששתתפתי בקרבות וכחלק בלתי נפרד מהיחידה שלי, ובתור מי שלאחר זה נתמנה כרב ראשי בצבא-הגנה לישראל, עלי להביע פה את דעתי, ולעתים תחיינה סתירות בין שתי דעות אלו, אך אני רוצה להביע שתי דעות אלו באופן אובייקטיבי יחד. נכנסתי להגנה לפני הרבה שנים, ובפרוץ מלחמה זו התנדבתי לצבא למרות זאת ששיחררו את בני הישיבות, ועל אחת כמה וכמה את הרבנים. דירתנו היא במקום מסוכן ליד קסמון והשתתפתי בכל הקרבות שם. אאז חקרתי את מצב החייל הדתי הבודד בין חיילים לא דתיים. בדרך כלל חשבתי וגם כעת זוהי דעתי - ובזאת יש כבר הספירה בין דעת החייל הפרטי ובין דעת הרב הצבאי, חשבתי שאין אאאז צריכים לשאוף לרכז את כל החיילים הדתיים במקום מסוים, כי אאאאז יכביד על כל הפעולה שלנו, באותו הזמן שמרכזים את החיילים הדתיים ליחידות מיוחדות פירוש הדבר שיש לי עבודה פה ועל יתר הצבא אין לי מה לומר, הם אינם צריכים כשרות, הם אינם חייבים בשמירת שבת וכו'. אני חושב שאנחנו נמצאים בארץ ישראל בזכות התורה, ובזכות התורה אנחנו מנצחים וננצח, ואם אנחנו נמצאים בארץ ישראל בזכות, אין אנחנו יכולים להתקיים בזכות מחצית התורה, אבל ענין זה נתון לחשקפה, אבל למעשה אין לדרוש ריכוז הדתיים במקומות מסויימים כי זה עלול להכביד על כל העבודה, עלינו לדאוג בשביל כל יהודי ויהודי, כולם מוסרים את חייהם למען מדינת ישראל, וזוהי דרגה גבוהה של אהבת ישראל, ואנחנו מקוים שיגיעו לידי הכרה ברורה של מלכות שמים. מטעמי תורה אסור לנו להפריד בין הדתיים ולא דתיים. ישנו עם ישראל וכולו חסיבה אחת. בתור חייל, בתור טוראי נתקלתי בכל הקושי הזה.

The first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

אינני חושב שאני הייתי דוקא במצב לא נוח. יש לעתים שני

חיילים דתיים בתוך מחלקה לא דתית, אנשים אלה סובלים מכל חבחינות - מבחינה גופנית ומבחינה מוסרית, גם במקום שיש מטבח כשר, יש לפעמים שיטת פעולות שאפשר לסדר אותן בתנאים נוחים לחייל, שיוכל למלא את תפקידו הדתי וגם תפקידו הצבאי, כשיוצאים למשל לאימונים אפשר לצאת מחצית השעה לאחר הנץ החמה, על מנת שהחייל יוכל להתפלל עם הנץ החמה, וזאת אמילו אם ישנו רק אחד בתוך המחלקה או הפלוגה. זה לא היה גורע מכושר האימונים, אך מלכתחילה אינם רוצים להתחשב בצרכיו הדתיים, והחייל הרוצה להתפלל צריך לקום לפני כולם, והוא אינו מספיק לישון, וגם מתפלל בזמן שהתפילה בעצם עוד אטורה.

בירושלים בדרך כלל אני מכיר את המצב לאישורו על כל פרטי הפרטים. אחרי כבוש הקסטל, בין הכבוש הראשון של הקסטל לכבוש השני התחילו להרעיש את ארצה בתותחים מבית איקסא. היתה שם מחלקה דתית, מסובי הבחורים של ירושלים. מתאום קבלתי ידיעה, זה היה ביום ראשון לשבוע, שעלי לבוא מיד לארזה, כי הבחורים צמים. יצאתי מיד לשם, ולא התעכב על קשרי ההתבורה שהיו לי, ומצאתי אותם אוכלים רק לחם יבש. מכל הספורים אשר סופרו לי הוצאתי ספור שלם. הרעישו אותם ביום ו' בתותחים, אי אפשר היה לחכנס למטבח, לכן הלכו חיילים בשבת, חשפו תרנגולות ממוצא עלית, הרגו אותן ביריות ובסלו במטבח זה שהיה כשר במשך עשרות שנים (קופת חולים השגיחה במשך כל השנים שהמטבח בבית ההכרזה בארזה יהיה כשר), חטריפו את כל הכלים. נגשתי למפקד והוא אמר לי: הרעישו אותנו בתותחים; שאלתי: האם בגלל זה צריך לחמית את התרנגולות ביריות? למעשה לא היתה כל חשובה בידו.

למרות פקודתו של המפקד כנסתי אותם. באו 38 בחורים

דתיים - בימי הקרב על קולוניא נפלו מהם שבעה ואחדים מהם נפצעו, ועתה נשארו בפעולה 22. הם אמרו לי שהם נהנים לשבת או להטד של המפקד, שהוא איש אנטי-דתי בחלט, מכוחים אותם לעשות עבודות בחצר בשבת, לבשל בשבת, וזה פנו אלי; תרחם עלי ותביא חנה מפקד דתי. כיון שראיתי שהבחורים צמים, נשאיתי ללון בארזה, ובשלב לפנות בוקר סחבתי לבנים וחכשרתי את המטבח. בקשתתי עזרה מהמפקד, לא קבלתי כל עזרה, אפילו לא קבלתי עזרה בתחבורה חסירה, חיייתי צריך ללכת ברגל, וזאת מתוך אי התחשבות בכבוד מישהו שבה לסדר פנינים דתיים.

בעמדה שלי הייתה מחלקה של 40 איש, והמפקד היה דוקא

אדם הגון, סבחינה אנושית היה בסדר גמור, מבחינה דתית - לא ידע שום דבר. במחלקה זו היה חלק הגון של אנשי "שערי-חסד", שכונח קצונית ביותר, וחלק גדול מהם נשלח לאבו-תור. סיפר לי חייל אחד שהיה לו משפט על אי-חומצתו לשמירה שלו, וזאת בגלל שלא ניתן להם אוכל; פתאום התחילו שם לחלק כריכים עם "בוליביץ", והיה גם שהאנשים גילו זאת לפני הכלם. הוא חוסיף ואמר: תדע לך שאנחנו אבודים פה, היחס כלפי הדתיים הוא רע. בימי כיבוש מלכה - השתתפתי בכיבוש מלכה, כי אני קצת מומחה ב"בזה" - עמדתי כל אותו היום בעמדותי ועד שתיים-עשרה בלילה. בשעה שתיים-עשרה בלילה היו שם עשרים וכמה בחורים מ"שערי-חסד", הייתה התקפת-נגד של הערבים, ולאחר שוך ההתקפה נכנסו לישון, אך פתאום באה פקודה לעבוד למקום אחר.

הבחורים לא רצו לעבור מהמקום, הם קנו להם בו שכיתה, מידרתי להם שיעורי תורה.
 הם שלחו שני בחורים משלהם לשאת ולתת עם מפקדה סלוגה זאב אולי אפשר לדחות
 את היציאה, כי הם כעת במצב מסודר מבחינה דתית, למח להם לצאת, הוא ירק בפני
 אחד מהם, ולא שמע אפילו מה שרצו לומר לו. יצאנו בתעלות מהמקום. כאשר אני
 פניתי אליו, ואני הייתי סוראי, הוא לא נתן לי לדבר, הוא פקד דום וציוה
 להסתדר כסורה וללכת. כאשר אחד מאתנו אמר לו שהוא רוצה לקחת את הסליה
 והתפילין, לא נתן לו לעשות זאת. התפללו בנו. יחס כזה אנו מוצאים בהרבה
 מקומות (ד. בן-גוריון: בהרבה מקומות?), אין לי סטטיסטיקה מדויקת, אבל לא
 מעטים הם המקומות, לא תמיד זה נובע מתוך רצון רע, יש נסייה לחשוב כאילו
 הדת היותר תחת העבא, בכל אופן כאילו יש בין הדת והעבא סתירה, ואם יש
 התנגשות בין סדרי העבא והדת, זה לא יתכן, ועל הדת לוותר. חייל דתי בודד
 טובל באמת, וכל המשאלה של החייל הסוראי הדתי הוא שירכזו אותם ביחידות דתיות.
 עד כאן דברתי מתוך נקודת השקפה של חייל משום.

הלועגים לחיילים דתיים?

י. גרינוביץ:

הרב ש. גורונוב'יץ: יש הלועגים למנהגי הדת, קרו מקרים וקורים מקרים שהייל
 מחביש לכרך, כי לועגים לו. גם זה אינו נובע תמיד
 מרצון רע. אין כלל של החגרות, התעללות, כל אשר קורה הוא יותר על רקע
 אישי. גם המעט של שני החיילים אינו ענין צבאי, יש לו רקע אישי מקומי.
 אני צריך לדאוג שהחוקה של השבת תהיה כזאת, שלא תתן אפשרות חוקית להתנהג
 בצורה כזאת כלפי החיילים הדתיים, תמיד חושבים עצמם הדתיים מקופחים מבחינת
 החוק.

כשהומעתי בבית-הדין הצבאי פנו אלי: אתה בתור רב ראשי

של צבא ההגנה לישראל, אתה יודע מה זה צבא, עלינו לשמור חוק או לא, תראה לי

בחוק שאפשר לסרב לחוק. אמרתי שיש חוק בתורה, וחוק התורה קובע בסבילנו יותר. הרמב"ם פוסק, אם המלך - האינסטנציה הגבוהה ביותר - נותן פקודה לעבור על מצוה אחת ממצוות התורה, עליו לסרב לשמוע בקולו.

מבחינת החוק החייל הדתי מקופה, אינני חושב שאפשר לתת לחייל הדתי היהודי משה מה שהוא דורש. מצד שני אין ליכזז את כולם ליהודות דתיות, כי אז ייווצר גיפוז לחייל הדתי, העם יימרד לשבים. ~~אצאצא~~ אומרים שיש חופש, אך אנחנו חושבים שגם הדתיים הפשוטים לעשות לפי הבנתם שלהם, נחוץ לרכז או מחלקה דתית, או לכל הפחות כיתה דתית, כדי שתהיה לחייל הדתי חברה, וכל אדם זקוק לחברה אנשים החושבים כמוו. אשר לי חייל דתי: במה אשוחח עם אנשים אלה. המטרה שלנו צריכה להיות שאדם ימצא בתוך הצבא לכל הפחות כתאים המינימליים כאילו הוא בחור ביתו.

בהור רב ראשי של הצבא אני חושב שלפי החוקה הקיימת אין שום מקום לפטרות, יש התנגדות גמורה, סתירה גמורה בין חוקת בית-הדין הצבאי והדת. אמרתי זאת גם בפני הרבנות הראשית בירושלים וגם להרב מאיר ברלין. השופטים אשר דנו את הבחורים דנו אותם על פי חוק, על פי החוק שלהם, על פי החוק של בתי-הדין הצבאיים (י. גרינבוים: לחוק צריך להיות גם שכל), דוקא מפני זה, אילו הייתי אני בין השופטים, הייתי דן אותם לשלוש שנות מאסר, וזה היה מגלה כל התהום בין החיים ובין החוקה הזאת, וזאת כדי להוכיח עד כמה שזה אינו כתאים למציאות שלנו.

נגד שופט אחד יש לי טענה. מנו אליז לפני השופט, דן אבן ביקש אותנו להכנס אליו, יצאנו מחדרו של מפקד החטיבה, בא קצין הדת של החטיבה והציג את הרב הראשי של הצבא, את ראש השירות הדתי וכו' כבשין, והשופט אמר: זה לא יעזור לכם, זה מוכיח שהוא נגש למשפט בדעה קדומה.

התהום היא עצומה, אם חייל דתי ירצה לקיים את החוקה כמו שהיא, הוא צריך לוותר על הדת, או אם יקיים את הדת - עליו לוותר על החוקה.

מה תיקון הדבר, תיקונים בחוקה לא ישנו הרבה. בירושלים בשעת

המצור היה היתר בכתב מאת הרבנים בעניני עבודות ביצורים בשבת. היה פעם שגייסו גיוס גדול את אנשי "בית-ישראל", שכונה אדוקה, סחבו אותם מהמטות, היתה התנגדות בכוח, ואז סינח אותי הרב הרצוג כבא-כוח הרבנות הראשית לענינים אלה. באותו יום מפרתי להם סיסמא, הוצאנו אז היתר ועבדו. בהרצך היה סדר בענינים אלה, ובכל פעם כאשר ביום המישי, או ביום ששי ראו כי יצטרכו לעבוד בשבת, היו באים אלי, והייתי מחזק עם כבוד הרב הראשי, והיינו מוציאים היתר, והיו משגיחים שיעשו רק את אותן העבודות שעליהן חל ההיתר.

אם בחקנות יהיה כחוב שמוחל לעשות טלאכה מטוימת בשעה "שהמצב הקרבי מחייב", זה לא יפתור את הבעיה, כי החייל הדתי לא ישמע למפקד, כי לו אין סמכות לדון בעניני דת, כל זמן שאין היתר מאישיות מוסמכת לכך על כל מוראי למסור נפשו עד מקרה נפש ולא יחלל שבת, ורק אם יהיה היתר מאישיות רבנית מוסמכת - רק אז יסכים החייל הדתי לחלל את שבתו, ודברים כאלה אשר עליהם נשפטו שני החיילים עלולים להתזר בכל מקום, אם לא יהיה היתר.

אלוף ש. שמיר: הדברים ברורים לגמרי. אשר לפיקוד על הצבא, ברור שמוכרח להירות אהידות הפיקוד, לא יתכן שהחייל יהליט אם הוא ממלא את הפקודה או לא. אינני חושב שמעשי הוא צא שיהיו צנורות לואי אשר יתירו או יאסרו דבר מטוימת, זה אפשרי בתנאי שלום. קבוצים כללים מטוימים, ואם המפקד מחייב לעבוד עבודות שאין חכמה בהן, צריך לקרוא אותו לדין.

אינני חושב שהמציאות היא כזאת כפי שתארה כבוד הרב הראשי לצבא ההגנה לישראל. אני בסוף שכל חייל טוב יחלל את השבת לפי מסקנת מפקדו, אם הוא מעריך אותו במפקדו, אם הוא מוכן ליהרג על פי דברו; אם הוא איננו רואה אותו במפקדו, זה אינו טוב בכלל. מבחינת אהידות הפיקוד איננו לעמוד על כך.

בענין ריכוז החיילים הרתיים, עד כמה שדבר זה הוא אישי - צריך הצבא להביט על זאת בענין טובה, לא במסגרת קבע, אלא במציאות לאפשר לעבור ולהתרכז במספר מתאים, ואני חושב שזה הסטוס הקיים, אך לאחים יש קשיים טכניים.

...the
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

השר מ. שפירא: אני מבין שענין שמירת שבת אינו רק בשעת הקרב, אלא יש גם

שאלת אימונים בצבא. לעתים מתחילים באימונים בערב שבת

ונכנסים לשבת. האם לא יהיה נכון, שיהיה רב צבאי ליד כל גדוד, ושוב יהיה

מפקד הגדוד יבוא בדברים עם הרב הצבאי ביחס לפעולה בשבת; אם הרב הצבאי יהיה

משוכנע שיש פיקוח נפש, תהיה פקודת המפקד והורדת הרב הצבאי, והחייל הדתי יצא

לפעולה במצמון נקי. האם יש מה שאלת פרסטיג'ה, שהמפקד יכול לראות זאת כפגיעה.

השר הרב י. ל. מיסמן: אילו היינו כולנו ישרים ומתחשבים עם כל אחד ורגשות

הכריו, הייתי מתנגד ניגוד גמור לפלוגות דתיות מיוחדות.

אני חושב למוטב פיזור החיילים הדתיים, כי הם יכולים להשפיע מה וסם. אך

אנחנו רואים שהיין עדיין חינוך להתחשב בדעת אחרים, ואם כה המצב מוכרחים למצוא

דרך לרכזם ביחידות דתיות.

בנוגע לפעולות בשבת ובעניני כשרות מוכרח להיות רב

צבאי. כחבתי פעם מאמר על בתי-הדין של ההשמונאים, יש לשאול מה מותר ומה אסור,

אינני חושב שכולם היו צדיקים, אך הבינו שיש דת ישראל. מדוע זאת סתירה שיהיה

רב צבאי, ובשעה שצריכים לחלל את השבת ייועצו אתו. הרבנים לא יחששו דוקא

להזיק לצבא.

השר י. גרינבוים: אילו הייתי אני מפקד, הייתי עושה מדעתי מה שאומר

הרב מיסמן. אילו הייתי צריך להצביע ולהטיל חובה -

לא הייתי מצביע. אם הכרח מדיני קובע את הדברים - אפשר להסדירם, אבל אני

ממקד

אצאצא מאד מאד אם התסיקו כל המסקנות מההלכה שפסקתם עכשיו.

שנית, האם צריכה להיות יחידות דתיות, אם צריכות להיות

חרי המסקנה שביחידות הדתיות משטר דתי שלם, וביחידות הלא-דתיות - חוסר גמור,

אין כל השגחה, אין כלום. אם אין יחידות דתיות, אני מוכן להתחשב שיש בהן

חיילים דתיים שצריכים לספק להם את צרכיהם הדתיים. עליכם לבחור בין סידור

אחד ושני, שני הדברים יחד בלתי אפשריים.

THE FIRST PART OF THE HISTORY OF THE

REIGN OF CHARLES THE FIRST

IN THE YEAR 1625

BY JOHN BURNET

OF THE UNIVERSITY OF OXFORD

IN TWO VOLUMES

LONDON

Printed by J. Streater, at the Sign of the Gun, in St. Dunstons Church-yard

1704

THE SECOND PART OF THE HISTORY OF THE

REIGN OF CHARLES THE FIRST

IN THE YEAR 1625

BY JOHN BURNET

OF THE UNIVERSITY OF OXFORD

IN TWO VOLUMES

LONDON

Printed by J. Streater, at the Sign of the Gun, in St. Dunstons Church-yard

1704

THE THIRD PART OF THE HISTORY OF THE

REIGN OF CHARLES THE FIRST

IN THE YEAR 1625

BY JOHN BURNET

OF THE UNIVERSITY OF OXFORD

IN TWO VOLUMES

LONDON

Printed by J. Streater, at the Sign of the Gun, in St. Dunstons Church-yard

1704

THE FOURTH PART OF THE HISTORY OF THE

השר א. איזלינג: לא רק עליכם לבחור, אלא עלינו לבחור יחד. אינני רואה לדת,

אבל אני מקבל עלי פתוך הכרה ברורה לדאוג לאיש הדתי

ולהרגשתו העצמית. בית-כנסת בשכיל האנשים הרוצים להתפלל - כן, בית-כנסת לצבא -

לא. מה לא יועיל שום דבר. אין בזאת קשר בין האיש הדתי ובין האיש אשר הכרתו

אחרת, כמו שהאיש הדתי רואה עצמו חפשי בסימוק צרכיו הדתיים, כך האיש החפשי

בדעותיו רואה עצמו חפשי. שניהם צריכים להיות חיים משותפים הוגנים, והמסגרת

אינה צריכה להיות דתית ואינה צריכה להיות אנטי-דתית, לא צריכה להיות כפייה

לא לצד זה ולא לצד השני. לא יועילו שום תקנות, לא עונשין ולא בקורת הממקד,

כי הצבור הוא כזה. אין גוזרים גזירה שרוב הצבור אינו יכול לעמוד בה. מה

שדורשים רגישות כלפי כל אחד, זהו דבר חשוב מאד, אבל לא יוכלו לעמוד בה

עשרים וארבע שעות במעח-לעת, ובדאי לא כל החיים.

אני רוצה להיות חפשי, אך אין לי נגד זה כלום שיאמרו לאנשים

הדתיים להתרכז ביחידות דתיות, אך זה לא בניגוד לצרכי המלחמה, וזה הוסכם שצורך

המלחמה הוא הצורך העליון.

אני בוחר שתהיה יחידה דתית, שם לא תהיה עיוות הדין, לא

יהיה צורך לשאול את הרב, וביחידה לא דתית לא יועיל הרב וגם אין צורך בו.

אל תאמרו שהחייל הדתי מקופח, גם החייל הכללי דתי מקופח, מטבח כשר הוא כפייה

וסבל לאדם שאינו רוצה ככה. הצבא צריך ליצור סידור אשר יאפשר ריכוז יחידות

דתיות, שזה לא יפגע בצבא, צריך להתאים את סדרי החיים הפנימיים בצבא לצרכי

החייל הדתי והלא דתי.

הישיבה ננעלה.

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the progress of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the general situation and the second section deals with the progress of the work.

2. The second part of the report deals with the results of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the results of the work in the field and the second section deals with the results of the work in the laboratory.

3. The third part of the report deals with the conclusions of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the conclusions of the work in the field and the second section deals with the conclusions of the work in the laboratory.

4. The fourth part of the report deals with the recommendations of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the recommendations of the work in the field and the second section deals with the recommendations of the work in the laboratory.

5. The fifth part of the report deals with the summary of the work during the year. It is divided into two main sections: the first section deals with the summary of the work in the field and the second section deals with the summary of the work in the laboratory.

ישיבת ועדה חמשה,
הקריה, י"ב באלול תש"ח - 16.9.48

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון והשרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
מ. שפירא.

השר הרב י.ל. פישמן - לפי הזמנה.

הרב שלמה גורונטיץ - הרב הצבאי הראשי, הא' נתן גרדי - ראש
השרות הדתי, אלוף שלמה שמיר - ב"כ המטה.

ד. בן-גוריון: אנחנו רוצים לברר מה מצב סיפוק הצרכים הדתיים של

הצבא וסיפוק הצרכים המיוחדים של החיילים הדתיים ומצבם

בצבא. רצינו לשמוע מאלה המטפלים בדברים, ורצינו שיהיה נוכח ב"כ המטה.

בזמן האחרון התעוררו שאלות סמכה, כמו במספט הידוע של שני החיילים. הדבר

דעיקרי בו נספל הוא סיפוק הצרכים הדתיים בצבא ומצב החיילים הדתיים.

נ. גרדי: אני יכול לדבר על זה שהוא בתחומי סמכותי:

1. השרות הדתי הוקם לשם הסדרת העניינים הדתיים בצבא.

2. הפקיד השרות הם: -

א. לדאוג להקמה והחזקה בתי כנסת במחנות ובציודם בהתאם
לצרכים הדתיים.

ב. לדאוג לחוי הדתי במחנות ע"י מסיבות מסורתיות, שיעורי
תורה וכו', ולהדריך בעניינים דתיים אחרים.

ג. לדאוג להקמתן של יחידות דתיות בחטיבות ומספוק צרכיהן
הדתיים.

ד. לפקח על שמירת השבת כיום מנוחה, תוך התחשבות בעבודות
החברתיות בשבת בגלל שעה החורג.

ה. לפקח על הכשרות במטבחים הצבאיים.

ו. לקיים את המגע עם הגופים הדתיים ביישוב.

3. חשרות יהיה מורכב מ-:

א. מטח חשרות

ב. חבר מפקחים.

חדשיים עבודתי למי החקן המפורש הזה, לכני זהה אצגא קבעה

ועדה של המפקדה הארצית את התפקידים, ובעקבות הקביעה ניסתה ראש המטה הכללי את הדברים. בעיית הרבנות הצבאית הוצגה מחקן, וזה בא כדבר לחוד.

יש פה סימוק הצרכים הדתיים, אך בעיה קשה יותר היא איך

להפדיר את הדברים. הסדר הקשרות הלוי בגורמים רבים, בדעת אחרים, ומה שהשרות

צריך להתהלך במידה עד כמה שזה מספיק, עד כמה שהוא מספיק לדאוג למשל

להחזקה בתי כנסת וציודם במחנות. הוקמו כארבעים בתי כנסת, לא כולם מצויידיים

כהלכה. ציודם הוא ארון קודש, ספרי קודש, שולחני קריאה, ספסלים - כל הציוד

מוכן על ידי נגריה בצורה אחידה. בית כנסת פקימים בכל מקום שיש אפשרות

להכניס וחצורן, בתי כנסת קיימים למשל בחל-ליטווינסקי, בסרנסד, או קלט חל-

אביב, קלט חיפה, והחלנו בחקמתם במקומות הצרכניים.

פעולה זו נמשכה באחדות רבה במידה שאנחנו יכולים לספק

(ד. בן-גוריון: איזה אחוז של החיילים מתמללים?), זה אינו קבוע, חיו ימים

שאלה חיו מאות מהוך אלפים. מפקד סרנסד אמר לי שהוא לא תאר לעצמו שאחוז

מתמללים יהיה כה גדול.

על השירות הדתי לדאוג להוי הדתי. פעולה זו נעשית במידה

מנומנמת, היא נתקלת בבעיות הקציב, למשל טיזור עונג שבת קסור בכבוד, וזה

גם הלוי במנגנון השירות הדתי עד כמה שהוא יכול לספק את הדברים.

אין שום ניגוד לפעולות, אנחנו עוסקים בהן במידה שנוכל לשרת

את הצבא.

עלינו לדאוג להקמת יחידות דתיות וסימוק צרכיהן הדתיים - לספק

הצרכים הדתיים אין מניעה, אך הקמת יחידות דתיות - "זולעת" (ד. בן-גוריון):

למה נחוצה יחידה דתית (?), אם קיימת לכל הפחות מחלקה דתית היא חופכת לנושא

חזוי הדתי. אין לקיים ביה כנסת במקום אם אין שם לפחות מניין מתפללים, אם

ישנם רק שנים או שלושה אינם יכולים לקיים הפילה כצבור, שיעורי תורה וכו'.

המקידי שלי הוא לאו דוקא בשביל החייל הדתי, אבל לזאת צריך להיות גרעין,

ולזאת יש סיכוי יסודי אחד, אך אנחנו רק רשאים לספל בזאת, אבל איננו יכולים

להייב את המפקדים, אם הוא מסיבה זו או אחרת מפזר את היחידה. היו מקרים

רבים שיחידות פוזרו מחוץ סיכות שונות, המפקדים מתחשבים בגורמים שונים.

שלחנו במקרה אחד מאח ועשרה חיילים דתיים לתל-ליטווינסקי, הם היו צריכים

להגיע צפונה, וכך אשר הגיעו לשם נשארו רק חמשה עשר. קריית למשל מוכן לרכז

מחדש יחידות של חיילים דתיים, אבל לאחר שמפזרים אותם צירופם מחדש נתקל

בקשיים, כי לא קל להוציא חייל מיחידה בה התחיה. יש בין עשר לעשרים יחידות

דתיות בצבא, ביניהן פלוגות ומחלקות. מיזור האנשים גורם טבל רב. אין לנו

נחונים מדויקים על מספר החיילים הדתיים, אנחנו מניחים שטספרם - כן יירבו -

למעלה מרבעה, אצלי מרוכזות רשימות של כמה אלפים. חמשה חכללי מתחשב בבקשות

של העברת אדם דתי ליחידה דתית, אבל לרוב הוראה זו אינה מבוצעת, כי נתקלים

בסכניקה. בחור דתי ביחידה לא דתית סובל גם מבחינת חכשרות. חכשרת המטבחים

היא תחליך מייגע וחלוי בהרבה גורמים, לעתים גורמים אובייקטיביים, שאני מוכן

לחשכים שאין אפשרות לסדר אכשרות. יש בהורים הסובלים בגלל חוסר אוכל קשה.

הקמת יחידות דתיות אינה פוגעת במאומה לאסדרת חכשרות בכל הצבא, להיפך -

היא עוזרת.

תפקיד השירות הדתי הוא גם למקח על שמירת השבת כיום

מנוחה, הן התחשבות בעבודות ההכרחיות בשבת בגלל שעת חרום - עד אשר יצא
הפקודה על שבעה ימי עבודה זה ניתן לסידור, עכשיו צריכה הרבנות הצבאית
לברר מתי יש חחר לעבודה. כאשר יצא הפקודה על שבעה ימי עבודה נחשבת בפני
הדרך, השבוע הוקן הדבר על ידי הוראת ראש המטה הכללי המבטלת פקודה זו,
צריכה להיות עוד ופדה אשר הקבע בה הם המתקנים, המפעלים אשר צריכים בגלל
שעת חירום לעבוד גם בשבת.

עלינו למקח על הכשרות במטבחים הצבאיים - בזאת אנו תלויים

באנשים אחרים, בגורמים אחרים, ולא על כולם אנו שולטים. קודם כל כלים,
עובדים דתיים, אספקת מצרכים; כאשר היו מטבחים כשרים מעטים היה קצין דת
אחד שטיפל בזאת, היו מקרים רבים שהמפקדים היו מוסרים לנו את כל השיוור
בצבא. אחרת היה הדבר, כאשר היו צריכים להכניס רק חיילים לעבודה זו, היה
ברור מבלי עובדים דתיים הכשרות אינה אפשרית. התחלנו במנגנון קטן, אצב
קצב הגיוס היה כח מחיר שלא יכולנו להדביק אותו. המפקדים בעצמם מוכנים
לחסדיר ענין הכשרות, מלבד הפלמ"ח אין אנו ניתקלים בהתנגדות פרינציפיונית.
הם מבינים שצריכים לרכז את הבחורים הדתיים ליחידות דתיות, והם אינם
רוצים בכל חשש להכנס לשאלות הכשרות ולשאלות שמירת השבת, כל שטת הפלמ"ח
היה נחון לתנאים מיוחדים, רק עכשיו מתחילים להכניס קצינים לעניני דת.
השטח הראשון של פעולתם יהיו החיילים הדתיים. הייתי מופתע לטובה שמד
המפקדים יש רצון לעזור, הן הדבר נתון בידי עשרות ומאות, וכידי כל אחד
ישנה אפשרות להקשות. היו תנאים טובים קסיביים; חוסר כלים וחפצים חוסר
קרן מיוחדת לשירות הדתי. הוכשרו 170 בין בערך 350 מטבחים. יש הסיבות שכל
המטבחים כשרים, יש הסיבות שרק חלק המטבחים כשרים; בהתייבות קריית כל המטבחים

כשרים, ויש חסיבות וחילות שבהם לא חוכשר אף מטבח אחד; אין לדון בשאלה זו באופן יחסי.

בעיה הכשרות נחקלת בכמה וכמה גורמים, יש שאלות מנגנון, כיום צריך קצין דת אחד לפקח על חסיבות, אגאץ הוא אומר על ארבעים חמשים מטבחים, ופה לא רק שאלת המיקוח, אלא גם הבצוע. לא הגיעו אלינו כל תלונות על האוכל והמטבחים הכשרים.

משפט שני ההייליט הוא רק חסך את הבעיה, וזה לא רק המקרה הראשון. אני כחיש צבא לא הייתי מעוניין להפוך את דבר המשפט לענין ציבורי. אם חשרות הדתי מכנים עובדים, שכל תפקידם הוא דתי, ואני מבחין בין אלה ובין היילים דתיים, קצין הדת מסור להוראות הרכבות, אין לקצין הדת סמכות לתת פקודות למפקד, העובד הדתי מקבל הוראה מהרכבות הצבאית מתי מותר לבשל ומתי אסור לבשל, והוא עומד במני בעיה קשה, אסור לחלל שבת אלא אם צפויה לו סכנת מוות; קריית הוציא הוראות ברורות בענין זה (הוראות קריית טח-4 לח' יוני וח-15 לח' אוגוסט שנה 1948).

בהתחלת עבודתי הוצא תקנון למטבח כשר וזה נשלח על ידי אכ"א 3 לכל המפקדים. בתקנון זה ישנן בערך אותן תקנות שישנן בהוראות קריית, אך לא כל המפקדים הוציאו הוראות דומות לאלו. יש מקומות שמסליחים בעבודה, ויש מקומות שאינם מסליחים. יש קצת קושי בנוגע לביטול בשבת, שלא בכל 170 המטבחים נשמרות ההוראות, יש גם תנאים אובייקטיביים שאינם מאפשרים אל שמירת כל ההוראות.

אחריו הרב גורונצ'יק

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54.

The source stated that the above information was received from the

source on 10/1/54 and that the source is a reliable source.

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54.

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54 and that the source is a reliable source.

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54 and that the source is a reliable source.

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54 and that the source is a reliable source.

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54.

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54 and that the source is a reliable source.

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54 and that the source is a reliable source.

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54.

It is noted that the above information was received from the

source on 10/1/54.

חרב ש. גורונצ'יק: בתור טוראי בעצמי וששתתפתי בקרבות וכחלק בלתי נפרד מהיחידה שלי, ובתור מי שלאחר זה נתמנה כרב ראשי בצבא-הגנה לישראל, עלי להביע פה את דעתי, ולעיתים תהיינה סתירות בין שתי דעות אלו, אך אני רוצה להביע שתי דעות אלו באופן אובייקטיבי יחד. נכנסתי להגנה לפני הרבה שנים, ובפרוץ מלחמה זו התנדבתי לשבא ^ל למרות זאת שסירורו את בני הישיבות, ועל אחת כמה וכמה את הרבנים. דירתנו היא במקום מסוכן ליד קטמון והשתתפתי בכל הקרבות שם. אף הכרתי את מצב החייל הדתי הבודד בין חיילים לא דתיים. בדרך כלל חשבתי וגם כעת זוהי דעתי - ובזאת יש כבר הסמירה בין דעת החייל הפרטי ובין דעת הרב הצבאי, חשבתי שאין אצא צריכים לשאוף לרכז את כל החיילים הדתיים במקום מסוים, כי אצאצא יכביד על כל הפעולה שלנו, באותו הזמן שמרכזים את החיילים הדתיים ליחידות מיוחדות פירוש הדבר שיש לי עבודה מה ועל יתר הצבא אין לי מה לומר, הם אינם צריכים כשרות, הם אינם חייבים בשמירה שבת וכו'. אני חושב שאנחנו נמצאים בארץ ישראל בזכות התורה, ובזכות התורה אנחנו מנצחים וננצח, ואם אנחנו נמצאים בארץ ישראל בזכות, אין אנחנו יכולים להתקיים בזכות טחצית התורה, אבל ענין זה נחון לחשקפה, אבל למעשה אין לדרוש ריכוז הדתיים במקומות מסויימים כי זה עלול להכביד על כל העבודה, עלינו לדאוג שבביל כל יהודי ויהודי, כולם מוטרים את חייהם למען מדינת ישראל, וזוהי דרגה גבוהה של אהבת ישראל, ואנחנו מקוים שיגיעו לידי חברה ברורה של מלכות שמים. מטעמי תורה אסור לנו להפריד בין הדתיים ולא דתיים. ישנו עם ישראל וכולו חסיבה אחת. בתור חייל, בתור טוראי נחלקתי בכל הקושי הזה.

אינני חושב שאני הייתי דוקא במצב לא נוח. יש לעתים שני

חיילים דתיים בתוך מחלקה לא דתית, אנשים אלה סובלים מכל הבחינות - מבחינה גופנית ומבחינה מוסרית, גם במקום שיש מסכת כשר, יש למעטים שיטנם פעילות שאפשר לסדר אותן בתנאים נוחים לחייל, שיוכל למלא את תפקידו הדתי וגם תפקידו הצבאי, כשיוצאים למשל לאימונים אפשר לזאת מחצית השעה לאחר הנפץ החמה, על מנת שהחייל יוכל להתפלל עם הנפץ החמה, וזאת מפילו אם ישנו רק אחד בתוך המחלקה או הפלוגה. זה לא היה גורע מכומר האימונים, אך מלכתחילה אינם רוצים להתחשב בצרכיו הדתיים, והחייל הרוצה להתפלל צריך לקום לפני כולם, והוא אינו מספיק לישון, וגם מתפלל בזמן שהתפילה בעצם עוד אטורה.

בירושלים בדרך כלל אני מכיר את המצב לאישורו על כל פרטי הפרטים. אחרי כבוש הקסטל, בין הכבוש הראשון של הקסטל לכבוש השני התחילו להרעיש את ארזות בתותחים מבית איקסא. היתה שם מחלקה דתית, מטובי החבורים של ירושלים. מתאם קבלתי ידיעה, זה היה ביום ראשון לשבוע, שעלי לבוא מיד לארזה, כי החבורים צמים. יצאתי מיד לשם, ולא התעכב על קשיי התחבורה שחיו לי, ומצאתי אותם אוכלים דק לחם יבש. מכל הספורים אשר סופרו לי הוצאתי ספור שלם. הרעישו אותם ביום ו' בתותחים, אי אפשר היה לחכנס למסבת, לכן הלכו חיילים בשבת, חטפו תרנגולות ממוצא עלית, הרגו אותן ביריות ובסלו במסבת זה שהיה כשר בטשן עשרות שנים (קופה חולים השגיחה במשך כל השנים שהמסבת בבית החברות בארזה יחיה כשר), הסריפו את כל הכלים. נגשתי למפקד והוא אמר לי: הרעישו אותנו בתותחים; שאלתי: האם בגלל זה צריך לחמית את התרנגולות ביריות? למעשה לא היתה כל תשובה בידו.

למרות מקודתו של המפקד כנסתי איתם. באו 38 בחורים

דתיים - בימי הקרב על קולוניה נפלו מהם שבעה ואחדים מהם נפצעו, ועתה נשארו בפעולה 22. הם אמרו לי שהם נהנים לשבת או לחמד של המפקד, שהוא איש אנטי-דתי בחחלט, מכוחים אותם לעשות עבודות בחצר בשבת, לבשל בשבת, וחם פנו אלי: תרחם עלי ותביא חנה מפקד דתי. כיוון שראיתי שהבחורים צמים, נשארתי ללון בארזה, ובשלב לפנות בוקר סחבתי לבנים וחכשרתי את המטבח. בקשתתי עזרה מהמפקד, לא קבלתי כל עזרה, אפילו לא קבלתי עזרה בחבורה העירה, הייתי צריך ללכת ברגל, וזאת מחוץ אי החתטבות בכבוד מיוחד שבה לסדר עניינים דתיים.

בעמדה שלי הייתה מחלקה של 40 איש, והמפקד היה דוקא

אדם חגון, מבחינה אנושית היה בסדר גמור, מבחינה דתית - לא ידע שום דבר. במחלקה זו היה חלק חגון של אנשי "שערי-חסד", שכונה קצונית ביותר, וחלק גדול מהם נשלח לאבו-תור. סיפר לי חייל אחד שהיה לו משפט על אי-חופתו לשמירה שלו, וזאת בגלל שלא ניתן להם אוכל; פתאום התחילו שם לחלק כריכים עם "בוליבוי", והיה נס שהאנשים גילו זאת לפני הכלם. הוא חוסיף ואמר: הדע לך שאנחנו אבודים פה, היחס כלפי הדתיים הוא רע. בימי כיבוש מלכה - השתחפתי בכיבוש מלכה, כי אני קשה מומחה ב"בזה" - עמדתי כל אותו היום בעמדותי ועד שהיט-עשרה כלילח. בשעה שהיט-עשרה כלילח היו שם עשרים וכמה בחורים מ"שערי-חסד", הייתה התקפה-נגד של הערבים, ולאחר שוך ההתקפה נכנסו ליסון, אך פתאום באה פקודה לעבוד למקום אחר.

הבחורים לא רצו לעבור מהמקום, הם קנו להם בו שכיתה, סידרתי להם שעור יאחורה.
 הם שלחו שני בחורים משלהם לשאת ולתת עם מסקדהפלוגה זאב אולי אפשר לדחות
 את היציאה, כי הם בעת במצב מסודר מבחינה דתית, למה להם לצאת, הוא ירק בפני
 אחד מהם, ולא שמע אפילו מה שרצו לומר לו. יצאנו בחילות מהמקום. כאשר אני
 פניתי אליו, ואני הייתי סורתי, הוא לא נתן לי לדבר, הוא פקד דום וציווה
 להסתדר בשורה וללכת. כאשר אחד מאתנו אמר לו שהוא רוצה לקחת את הסליה
 והחפילין, לא נתן לו לעשות זאת. התעללו בנו. יחס כזה אנו מוצאים בהרבה
 מקומות (ד. בן-גוריון: בהרבה מקומות?), אין לי סטטיסטיקה מדויקת, אבל לא
 מעטים הם המקומות, לא תמיד זה נובע מתוך רצון רע, יש נסייה לחשוב כאילו
 הדת חותרת תחת העמק, בכל אופן כאילו יש בין הדת והעמק סתירה, ואם יש
 התנגשות בין סדרי העמק והדת, זה לא יתכן, ועל הדת לוותר. חייל דתי בודד
 טובל באמת, וכל הפסולה של החייל הסורתי הדתי הוא שירכזו אותם ביחידות דתיות.
 עד כאן דברתי מתוך נקודת השקפה של חייל פשוט.

הלועגים לחיילים דתיים?

ב. גוריון:

הרב ש. גוריון: יש הלועגים למנהגי הדת, קרו מקרים וקורים מקרים שחייל
 מתבייש לברך, כי לועגים לו. גם זה אינו נובע תמיד
 מרצון רע. אין כלל של התגרות, התעללות, כל אשר קורה הוא יותר על רקע
 אישי. גם המפסס של שני החיילים אינו ענין צבאי, יש לו רקע אישי מקומי.
 אני צריך לדאוג שהחוקה של השבת תהיה כזאת, שלא תתן אפשרות חוקית להתנהג
 בצורה כזאת כלפי החיילים הדתיים, תמיד חושבים עצמם הדתיים מקומחים מבחינת
 החוק.

בשמועתי בבית-הדין הצבאי בנו אלי: אתה כחור רב ראשי
 של צבא ההגנה לישראל, אתה יודע מה זה צבא, עלינו לשמור חוק או לא, תראה לי

בחוק שאפשר לסרב לחוק. אמרתי שיש חוק כמורה, וחוק החורה קובע בשבילנו יותר.
הרמב"ם פוסק, אם המלך - האינסטנציה הגבוהה ביותר - נותן מקורה לעבור על מצוה
אחת ממצוות החורה, עליו לסרב לשמוע בקולו.

מבחינת החוק החייל הדתי מקומה, איננו חושב שאפשר לתת לחייל
הדתי היחיד משנה מה שהוא דורש. מצד שני אין לרכז את כולם ליחידות דתיות, כי
אז ייווצר גיטו לחייל הדתי, העם ייפחד לשבטים. ^{לנו} אצלנו אומרים שיש חומש, אך
אנחנו חושבים שגם הדתיים המשיים לעשות לפי הבנתם שלהם, נחוץ לרכז או מחלקה
דתית, או לכל הפחות כיתה דתית, כדי שהחיה לחייל הדתי תכרה, וכל אדם זקוק
לחברה אנשים החושבים כמחור. אמר לי חייל דתי: כמה אסוחח עם אנשים אלה. המטרה
שלנו צריכה להיות שאדם ימצא בחוץ העבא לכל הפחות בחנאים המינימליים כאילו הוא
בחור ביתו.

בחור רב ראשי של העבא אני חושב שלפי החוקה הקיימת אין שום
מקום לפטרות, יש התנגדות גמורה, סחירה גמורה בין חוקת בית-הדין העבאי וחדת.
אמרתי זאת גם בפני הרבנות הראשית בירושלים וגם להרב מאיר ברלין. השופטים
אשר דגו את הבחורים דנו אותם על פי חוק, על פי החוק שלהם, על פי החוק של כתי-
הדין העבאיים (י. גרינבוים: לחוק צריך להיות גם שכל), דוקא מפני זה, אילו
הייתי אני בין השופטים, הייתי דן אותם לשלוש שנות מאסר, וזה היה מגליה כל החתום
בין החיים ובין החוקה הזאת, וזאת כדי להוכיח עד כמה שזה אינו מתאים למציאות
שלנו.

נגד שופט אחד יש לי טענה. פנו אליו לפני המשפט, דן אכן
ביקש אותנו להכנס אליו, יצאנו מהדרו של מפקד החטיבה, בא קצין הדת של החטיבה
והציג את הרמשי של העבא, את ראש השירות הדתי ועורך-בשין, והשופט אמר:
זה לא יעזור לכם, זה כוכית שהוא נגש למשפט בדעה קדומה.

החתום היא עצומה, אם חייל דתי ירצה לקיים את החוקה כמו שהיא,
הוא צריך לוותר על הדת, או אם יקיים את הדת - עליו לוותר על החוקה.

מה תיקון הדבר, היקונים בחוקה לא ישנו הרבה. בירושלים בשעת

המפורז היה היתר בכחב מאת הרבנים בענייני עבודות ביצורים בשבת. היה מעט שגירסו גיוס גדול את אנשי "בית ישראל", שכונה ארוקה, סחבו אותם מהמטות, היתה התנגדות בכוח, ואז מינה מוחי הרב ארצוג כבאי-כוח הרבנות הראשית לעניינים אלה. באותו יום מסרתי להם מיטמא, הוצאנו אז היתר ועבדו. אחר-כך היה סדר בעניינים אלה, ובכל פעם כאשר ביום המיטי, או ביום שטי ראו כי יצטרכו לעבוד בשבת, היו באים אלי, והייתי מתערך עם כבוד הרב הראשי, והיינו מוציאים היתר, והיו משגיחים שיעשו רק את אותן העבודות שעליהן חל ההיתר.

אם במקנות יהיה כתוב שמוחו לשנות מלאכה מסויימת בשעה "שהסבב הקרבי מחייב", זה לא יפתור את הבעיה, כי החייל הדתי לא ישמע למפקד, כי לו אין סמכות לדרן בענייני דת, כל זמן שאין היתר מאישינות מוסמכת לכך על כל סוראי למסור נפשו על מקוה נפש ולא יהלל שבת, רק אם יהיה היתר מאישינות רבנית מוסמכת - רק אז יסכים החייל הדתי להלל את שבתו, ודברים כאלה אשר עליהם נשפטו שני החיילים עלולים לתור בכל מקום, אם לא יהיה היתר.

אלוף מ. סמיר: הדברים ברורים לגמרי. אשר לפיקוד על הצבא, ברור שמוכרח להיות אחדות הפיקוד, לא יתכן שהחייל יהיה עם הוא ממלא את הפקודה או לא. אינני הושב שמעשי הוא צא שיהיו עבודות לוחי אשר יתירו או יאסרו דבר מסויים, זה אפשרי כתנאי שלום. קבועים כללים מסויימים, ואם המפקד מחייב לעבוד עבודות שאין הכרח בהן, צריך לקרוא אותו לדין.

אינני הושב שהמצאות היא כזאת כפי שהארה כבוד הרב הראשי לצבא החגנה לישראל. אני בטוח שכל חייל טוב יהלל את השבת לפי מסקנת המפקד, אם הוא מעריך אותו במפקדו, אם הוא מוכן ליארג על פי דברו; אם הוא איננו רואה אותו במפקדו, זה אינו טוב בכלל. מבחינת אחדות הפיקוד איננו לעמוד על כך.

בענין ריכוז החיילים הדתיים, עזי כמה מדבר זה הוא אישי - צריך הצבא להביס על זאת בענין טובה, לא כמסגרת קבע, אלא כמצורות לאפשר לעבוד ולהתרכז במספר מתאים, ואני הושב שזה הסטוס הקיים, הן לשוים יש קשיים טכניים.

הרב ת. שמיר: אני מבין שענין שמירת שבת אינו רק בשעת הקרב, אלא יש גם

שאלת אימונים בצבא. לעתים מחילים באימונים בערב שבת

ונכנסים לשבת. האם לא יהיה נכון, שיהיה רב צבאי ליד כל גדוד, וטוב יהיה
שהמפקד הגדוד יבוא בדברים עם הרב הצבאי ביחס לפעולה בשבת; אם הרב הצבאי יהיה
משוכנע שיש מיקוח נפש, תהיה פקודת המפקד והודעת הרב הצבאי, והחיל דתי יצא
לפעולה במצמון נקי. האם יש מה שאלת פרסטיג'ת, שהמפקד יכול לדעת זאת כפגיעה.

הרב הרב י. ל. פישמן: אילו היונו כולנו ישרים ומתחשבים עם כל אחד ורגשות

חבריו, הייתי מתנגד ביותר גמור לפלוגות דתיות מיוחדות.

אני חושב למושב מיזור החיילים הדתיים, כי הם יכולים להשמיד מה ומה. אך
אנחנו רואים שאין עדיין חינוך להתחשב בדעת אחרים, ואם כה המצב מוכרחים למצוא
דרך לרכוש ביחידות דתיות.

בנוגע לפעולות בשבת ובפניני בשרות מוכרח להיות רב

צבאי. כתבתי פעם מאמר על בתי-הדין של החשמונאים, יש לשאול מה מותר ומה אסור,
אינני חושב שכולם היו צדיקים, אך הבינו שיש דת ישראל. מדוע זאת סחירה שיהיה
רב צבאי, ובמסעה שצריכים לחלל את השבת ייווצרו אחר. הרבנים לא יתפטו דוקא
להזיק לצבא.

הרב י. גרינבוים: אילו הייתי אני מפקד, הייתי עושה מדעתי מה שאומר

הרב פישמן. אילו הייתי צריך להצביע ולהטיל חובה -

לא הייתי מצביע. אם הכרח מדיני קובע את הדברים - אפשר להסדירם, אבל אני
מפקק
אצאח מוד מוד אם תחסיקו כל המסקנות מהחלכה שמתקתם עכשיו.

שנית, האם צריכה להיות יחידות דתיות, אם צריכות להיות,

ארי המסקנה שביחידות הדתיות משטר דתי שלם, וביחידות הלא-דתיות - חופש גמור,
אין כל השגחה, אין כלום. אם אין יחידות דתיות, אני מוכן להתחשב שיש בהן
חיילים דתיים שצריכים לספק להם את צרכיהם הדתיים. עליכם לבחור בין סידור
אחד ושני, שני הדברים יחד בלתי אפשריים.

הער א. צוילינג: לא רק עייכס לבחור, אלא עלינו לבחור יחד. אינני דואג לדת,

אבל אני מקבל עלי מתוך הכרה ברורה לדאוג לאיש הדתי

ולהרגשתו העצמית. ביה"כנסת בשביל האנשים הרופים להתפלל - כן, ביה"כנסת לפנא -

לא. מה לא יועיל שום דבר. אין בזאת קשר בין האיש הדתי ובין האיש אשר הכרתו

אחרת, כמו שהאיש הדתי רואה עצמו הפטי בסימון צרכיו הדתיים, כך האיש החפשי

בדעותיו רואה עצמו הפטי. שניהם צריכים להיות חיים משותפים הוגנים, והמסגרת

אינה צריכה להיות דתית ואינה צריכה להיות אנטי-דתית, לא צריכה להיות כפייה

לא לצד זה ולא לצד השני. לא יועילו שום תקנות, לא עונשין ולא בקורת המפקד,

כי הצבור הוא בזה. אין גוזרים גזירה שרוב הצבור אינו יכול לעמוד בה. מה

שדורשים רגישות כלפי כל אחד, זהו דבר חשוב מאד, אבל לא יוכלו לעמוד בה

עשרים וארבע שעות במעמל-לעת, וכוונתי לא כל החיים.

אני רוצה להיות הפטי, אך אין לי נגד זה כלום שיאמרו לאנשים

הדתיים להתרכז ביחידות דתיות, אך זה לא בניגוד לצרכי המלחמה, וזה הוסכם שצורך

המלחמה הוא הצורך העליון.

אני בוחר שתהיה יחידה דתית, שם לא תהיה עיוות הדין, לא

יהיה צורך לשמול את הרב, וביחידה לא-דתית לא יועיל הרב וגם אין צורך בו.

אל תאמרו שתחילת הדתי מופת, גם החייל הבלתי דתי מופת, מטבח כשר הוא כפייה

וסכל לאדם שאינו רוצה בכך. הפנא צריך ליצור סידור אשר יאפשר ריכוז יחידות

דתיות, שזה לא יפגע בפנא, צריך להתאים את סדרי החיים הפנימיים בפנא לצרכי

החייל הדתי והלא דתי.

הישיבה ננעלה.

ישיבת ועדת החמשה,
תקריח, י"ב באלול תש"ח - 16.9.48

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון וחברים: י. גרינברג, א. ציזלינג,
מ. שפירא.

השר הרב י.ל. פישמן - לפי הזמנה.

הרב שלמה גורונצ'יק - הרב הצבאי הראשי, הא' נתן גרדי - ראש
השרות הדתי, אלוף שלמה שמיר - ב"כ המטה.

ד. בן-גוריון: אנחנו רוצים לברר מה מצב סימון הצרכים הדתיים של

הצבא וסימון הצרכים המיוחדים של החיילים הדתיים ומצבם

בצבא. רצינו לשמוע מאלה המספקים בודורים, ורצינו שיהיה נוכח ב"כ המטה.

בזמן האחרון נחשדו שאלות סמכה, כמו במקטע הידוע של פני החיילים. הדבר

הפיקודי בו נספל הוא סימון הצרכים הדתיים בצבא ומצב החיילים הדתיים.

י. גרדי: אני יכול לדבר על זה שהוא בתחומי סמכותי:

1. השירות הדתי הוקם לפני הסדרת העניינים הדתיים בצבא.

2. הפיקודי השרות הם: -

א. לדאוג להקמת והחזקת בתי כנסת במחנה ובשירותם בהתאם
לצרכים הדתיים.

ב. לדאוג לחזי הדתי במחנה ע"י מסיבות מסורתיות, שיעורי

תורה וכו', ולחדדן בעניינים דתיים ואחרים.

ג. לדאוג להקמתן של יחידות דתיות במחנות וספק צרכיהן
דתיים.

ד. לפקח על שמירת השבת כיום מנוחה, תוך החשבות בעבודות

המכרחיות בשבת בגלל שעת החורף.

ה. לפקח על הכשרות במטבחיים הצבאיים.

ו. לקיים את המגע עם הגושים הדתיים בישוב.

3. חסרות יהיה מורכב מ-:

א. מסה חסרות

ב. חבר ממקחים.

חדשיים עברתי לפי ההקדמה המפורטת הזו, לפני זאת צאצא קבעה

ועדה של המפקדה הארצית את התפקידים, ובשקבות הקביעה ניסח ראש המטה הכללי את הדברים. בעיית הרכבות העבאית הוצגה בהתקן, וזה בא בדבר לחוד.

יש מה סיפוק הערכים הדתיים, אך בעיה קשה יותר היא איך

להסדיר את הדברים. הסדר הקשרות הלוי בגורמים רבים, בדעת אחרים, ומה שהסדרות

צריך לתת הלוי במידה עד כמה שזה מספיק, עד כמה שהוא מספיק לדאוג למשל

להחזקה בחי כנסת ושירותים במחנה. הוקמו כארבעים בחי כנסת, לא כולם מצויידיים

כחלבה. שירות הוא ארון קודש, ספרי קודש, שולחני קריאה, כפסלים - כל השירות

פוכן על ידי נגריה בצורה אחידה. בית כנסת מקיפים בכל מקום שיש חסרות

לחכמים וחצורן, בחי כנסת קיימים לסל בהל-ליסוינסקי, בסרפנד, או קלט הל-

אביב, קלט היסח, התחלנו בהקמתם במקומות המרכזיים.

פעולה זו נמשכה באחדות רבה במידה שתנחנו יכולים לספק

(ד. בן-גוריון: איזה אחוז של החיילים מהמלחים?), זה אינו קבוע, היו ימים

שאלו היו מאוד מחוץ אלפים. ממקד סרפנד אמר לי שהוא לא התר לעצמו שאחוז

המחללים יהיה כה גודל.

על השירות הדתי לדאוג לחיי הדתי. פעולה זו נעשתה במידה

מנומסת, היא נתקלה בבעיות הקצב, למשל שידור עונג שבת קשור בכבוד, וזה

גם הלוי במנגנון השירות הדתי עד כמה שהוא יכול לספק את הדברים.

אין שום ניגוד לפעולות, אנחנו עוסקים בהן במידה שנוכל לשרת

את הצבא.

עלינו לדאוג להקמת יחידות דתיות וסיפוק צרכיהן הדתיים - לספק

הצרכים הדתיים אין מניעה, אך הקמת יחידות דתיות - "עולעת" (ו. בן-גוריון)

למה נחוצה יחידת דתית (?), אם קיימת לכל המחנה מחלקה דתית היא חוסכת לנושא

החור הדתי. אין לקיים בית כנסת במקום אם אין שם לפחות מניין מחללים, אם

ישנם רק שנים או שלושה אינם יכולים לקיים תפילה בעבור, שיעורי תורה וכו'.

המקדרי שלי הוא לאו דוקא בשביל החייל הדתי, אבל לזאת צריך להיות גרעין,

ולזאת יש סיכוי יסודי אחד, אך אנחנו רק רשאים לספל בזאת, אבל איננו יכולים

לחייב את המפקדים, אם הוא מסיבה זו או אחרת מעזר את היחידה. היו מקרים

רבים שיחידות מוזרו כחוך סיבות כזות, המפקדים מתחשבים בגורמים שונים.

שלחנו במקרה אחד טעם ושרה חיילים דתיים להל-ליטוונסקי, הם היו צריכים

להגיע צמורה, ועד אשר הגיעו לשם נשארו רק חמשה עשר. קריתו למשל מוכן לרכז

מחדש יחידות של חיילים דתיים, אבל לעזר טמפזרים אותם צירופם מחדש נתקל

בקשיים, כי לא קל להוציא חייל מיחידה בה התחיה. יש בין עשר לעשרים יחידות

דתיות בצבא, ביניהן פלוגות ומחלקות. עיזור החגשים גורם טבל רב. אין לנו

בתונים מדויקים על מספר החיילים הדתיים, אנחנו מניחים שמספרם - כן יורבו -

למעלה מרבעה, מעלי מרכזות ושימות של כמה אלפים. חמשה הכללי מתחשב בבקשות

של העברת חגים דתי ליתידה דתית, אבל לרוב הוראת זו אינה מבוצעת, כי נתקלים

במכניקה. בחור דתי ביחידה לא דתית טובל גם מבחינת הכשרות. הכשרה המסבחים

היא תהליך מייגע וחלוי בהרבה גורמים, לעתים גורמים אובייקטיביים, שאני מוכן

להסכים שאין אפשרות לסדר א-כשרות. יש בחורים הטובלים בגלל חוסר אוכל קפה.

הקמת יחידות דתיות אינה פוגעת במהומה להסדרת הכשרות בכל הצבא, לחיפך -

היא עוזרת.

הפקיד השירות הדתי הוא גם לפקח על שמירת השבת כיום

מנוחה, תוך התחשבות בעבודות החברתיות בשבת בגלל שעת חרום - לד אשר יצא
הפקודה על שבעה ימי עבודה זה ניתן למידור, עכשיו צריכה הרבנות הצבאית
לברר פתי יש חתר לעבודה. כאשר יצא הפקודה על שבעה ימי עבודה נחסמה בפני
הדרך, השבוע חוקן הדבר על ידי הוראה ראש חמסה הכללי המבטלת פקודה זו,
צריכה להיות עוד ועדה אשר תקבע מה הם המהקנים, המפעלים אשר צריכים בגלל
שעת חירום לעבוד גם בשבת.

עלינו לפקח על הכשרות במסבחים הצבאיים - בזאת אנו תלויים

באנשים אחרים, בגורמים אחרים, ולא על כולם אנו שולטים. קודם כל כלים,
עובדים דתיים, המפקח מצריכים; כאשר היו מסבחים כשרים מעטים היה קצין דת
אחד מסייע בזאת, היו מקרים רבים שהמפקדים היו מוכרים לנו את כל הסיור
בצבא. אחרת היה הדבר, כאשר היו צריכים להכניס רק חיילים לעבודה זו, היה
ברור שבלי עובדים דתיים הכשרות אינה אפשרית. התחלנו במנגנון קטן, אגף
קצב הגיוס היה כח מחיר שלא יכולנו להדביק אותו. המפקדים בעצמם מוכנים
להסדיר עניין הכשרות, מלבד הפלמ"ח אין אנו ניתקלים בחתנגדות פרינציפיות.
הם מבינים מצריכים לרכז את הבחורים הדתיים ליחידות דתיות, והם אינם
רוצים בכל השפה להכנס לשאלות הכשרות ולשאלות שמירת השבת, כל שעת הפלמ"ח
היה נהוג לתבאים מיוחדים, רק עכשיו מחילים להכניס קצינים לענייני דת.
השטח הראשון של פעולתם יהיו החיילים הדתיים. הייתי מוסתע לטובה שמצד
המפקדים יש רצון לעזור, אך הדבר נהוג בידי עשרות וטאות, ובידי כל אחד
ישנה אפשרות לחקשות. היו הנמים אובייקטיביים: חוסר כלים וחפצים חוסר
קרן מיוחדת לשירות הדתי. הוכשרו 170 בין בערך 250 מסבחים. יש חסיבות שכל
המסבחים כשרים, יש חסיבות שרק חלק מהמסבחים כשרים; בחסיבת קריית כל המסבחים

כשרים, ויש חסימות וחילוקי שכרם לא חוכשך אף מטבח אחד; אין לדון בשאלה זו
בזמן יחסי.

בעיה חכמות בתקלה בכמה וכמה גורמים, יש שאלות מנגנון,
כיום צריך קצין זה אחד לסקח על חסימה, אחת זה אומר על מרבצים חמשים
מטבחים, ופה לא רק שאלת הפיקוח, אלא גם הבזרע. לא אביעו אלינו כל הלונות
כל האוכל והמטבחים הכשרים.

מסמט טני החיילים הוא רק חסך את הבטיח, וזה לא רק המקרה
הראשון. אני באיש צבא לא הייתי מעוניין לחסוך את דבר המסמט לענין ציבורי.
את חסרות חרתי מכנים עובדים, שכל המקידם הוא דתי, ואני מבחין בין אלה ובין
חיילים דתיים, קצין זה מסור להוראות הרבנות, אין לקצין חזת סמכות לתת
עקורות למפקד, העובד חרתי מקבל הוראה מהרבנות הצבאית כתי מותר לבטל וסתי
מסור לבטל, וזהו מומד במני בעיה קשה, מסור לחלל שבת אלא את צפויה לו סכנת
מות; קריית הוציא הוראות ברורות בענין זה (הוראות קריית טה-4 לח' יוני
זה-15 לח' אוגוסט שנה 1948).

בהתחלת עבודתי הוצא תקנון למטבח כשר וזה נפלה על ידי
אכ"צ 3 לכל המפקדים. בתקנון זה ישנו בערך אותן תקנות שישנן בהוראות קריית,
אך לא כל המפקדים הוציאו הוראות דומות לאלו. יש מקומות שמצליחים בעבודה,
יש מקומות שאינם מצליחים. יש קצת קושי בנוגע לביטול בשבת, שלא בכל
170 מטבחים נשמרו ההוראות, יש גם תנאים אובייקטיביים שאינם מאפשרים את
שמירה כל ההוראות.

החירו הרב גורונצ'יק

הרב ש. גורןצ'יק: בתור סוראי בעצמי וששתתפתי בקרבות ובחלק בלתי
 גמור טוהידיה שלי, ובתור מי שלאחר זה נתמנה ברב
 ראשי בצבא-הגנה לישראל, עלי לחביב מה את דעתי, ולכהים תהיינה שהירות
 בין שתי דעות אלו, אך אני רוצה לחביב שתי דעות אלו באופן אובייקטיבי יחד.
 נכנסתי להגנה לפני הרבה שנים, ובפרוץ מלחמת זו
 התנדבתי לעבאן למרות זאת פשיחררו את בני הישיבות, ועל אחת כמה וכמה
 את הרבנים. דירתנו היא במקום מסוכן ליד קסטון וחשתתפתי בכל הקרבות שם.
 אקא הכרתי את מצב החייל הדתי הבודד בין חיילים לא דתיים. בדרך כלל
 חשבתי וגם כעת דוחי דעתי - ובזאת יש כבר הסמירה בין דעת החייל הפרסי
 ובין דעת הרב העבתי, חשבתי שאין אצאק צריכים לשאוף לרכז את כל החיילים
 הדתיים במקום מסויים, כי אצאאצא יכביד על כל המעולה שלנו, באותו הזמן
 שמרכזים את החיילים הדתיים ליחידות מיוחדות פירוש הדבר שיש לי עבודה
 פה ועל יתר הצבא אין לי מה לומר, הם אינם צריכים כשרות, הם אינם חייבים
 בשמירה שבת וכו'. אני הושב שאנחנו נמצאים בארץ ישראל בזכות התורה,
 ובזכות התורה אנחנו מנצחים וננצח, ואם אנחנו נמצאים בערץ ישראל בזכות,
 אין אנחנו יכולים להתקיים בזכות מחציה התורה, אבל כגון זה נהוין לחשקה,
 אבל למעשה אין לדרוש ריכוז הדתיים במקומות מסויימים כי זה עלול לחבביר
 על כל העבודה, עלינו לדאוג שבביל כל יחודי ויחודי, כולט מוסרים את
 חייחם למען מדינת ישראל, ודוחי דרגה גבוהה של חשבת ישראל, ואנחנו
 מקוים שיגיעו לידי הכרה ברורה של מלכות שמים. מפעמי חזרה אסור לנו
 להפריד בין הדתיים ולא דתיים. ישנו עם ישראל וכולו חסיבה אחת. בתור חייל,
 בתור סוראי נתקלתי בכל הקושי הזה.

אינני חושב שאני הייתי דוקא במצב לא נוח. יש לעתים שני

חיילים דתיים בתוך מחלקה לא דתית, אנשים ולא סובלים מכל הבחינות - מבחינה גופנית ומבחינה מוסרית, גם במקום שיש מטבח כשר, יש למעמים שיטנם פעילות שאפשר לסדר אותן בתנאים נוחים לחייל, שיוכל למלא את המקידו הדתי וגם המקידו הצבאי, כשיוצאים למסל לאימונים אפשר לזאת מחצית השעה לאחר הנפץ החמה, על מנה שהחייל יוכל להתפלל עם הנץ החמה, וזאת מפילן אם ישנו רק אחד בתוך המחלקה או הפלוגה. זה לא היה גורע מכוסר האימונים, הן מלכתחילה אינם רוצים להתחשב בצרכיו הדתיים, והחייל הרופה להתפלל צריך לקום לפני כולם, והוא אינו מספיק לישון, וגם מתפלל בזמן שהתפילה בעצם עוד מסורה.

בירושלים בדרך כלל אני מכיר את המצב לאישורו על כל פרטי הפרטים. אחרי כבוס הקסטל, בין הכבוס הראשון של הקסטל לכבוס השני התחילו להרעיש את ארזה בתותחים מבית איקטא. איתה שם מחלקה דתית, מטובי הבחורים של ירושלים. מתאום קבלתי ידיעה, זה היה ביום ראשון לשבוע, שעלי לבוא מיד לארזה, כי הבחורים צמים. יצאתי מיד לשם, ולא התעכב על קשיי התחבורה שהיו לי, ומצאתי אותם אוכלים רק לחם יבש. מכל הספורים אשר סופרו לי הוצאתי סמור שלם. הרעישו אותם ביום ו' בתותחים, אי אפשר היה להכנס למטבח, לכן חלקו חיילים בשבת, הסמו הרנגולות ממוצא עלית, חרגו אותן ביריות ובטלו במטבח זה שהיה כשר במסך קשרה שנים (קופה חולים השגיחה במסך כל השנים שהמטבח בבית החברות בארזה יהיה כשר), הסריפו את כל הכלים. נגשתי למפקד והוא אמר לי: הרעישו אותנו בתותחים; טאלתיו: האם בגלל זה צריך לחפית את התרגולות ביריות? למעשה לא היתה כל השוזה בידו.

למרות מקורו של המפקד כנסתי איתם. באו 38 בחורים

דתיים - בימי הקרב על קולוניא נמלנו מהם שבעה ואחרים מהם נמצאו, ומהם נשארו במעולה 22. הם אמרו לי שהם נהנו ים לשבת או לחסד של המפקד, שהוא איש אנטי-דתי בהחלט, מכוחים אותם לעפות עבודות בחצר בשבת, לבשל בשבת, והם פנו אלי: הרחם עלי וחביו. הנה מפקד דתי. כיון שראיתי שהבחורים צמים, נשמרתי ללון בארזה, ובשלש למנוח בוקר סחבתי לבנים ואכשרתי את המטבח. בקטחי עזרה מהמפקד, לא קבלתי כל עזרה, אמילו לא קבלתי עזרה בתחבורה חסירה, הייתי צריך ללכת ברגל, וזאת מתוך אי התחשבות בכבוד פישון שבה לסדר ענינים דתיים.

בעמדה שלי הייתה מחלקה של 40 איש, והמפקד היה דוקא

אדם חנון, מבחינה אנושית היה בסדר גמור, מבחינה דתית - לא ידע שום דבר. במחלקה זו היה חלק הגר של אנשי "שערי-חסד", שכונה קצונית ביותר, וחלק גדול מהם נשלח לאבו-הור. סיפר לי חייל אחד שהיה לו משפט על אי-הופעתו לסמירה שלו, וזאת בגלל שלא ניתן להם אוכל; מהאום התחילו שם לחלק כריכים עם "בוליביין", והיה גם שהאנשים גילו זאת לפני הכלם. הוא הוסיף ואמר: הידע לך שאנחנו אבודים פה, היחם כלפי הדתיים הוא רע. בימי כיבוש מלכה - אשהתפתי בכיבוש מלכה, כי אני קצת מופתח ב"בזח" - עמדתי כל אותו היום בעמדותי ועד חתים-עשרה בלילה. בשעה שחיים-עשרה בלילה היו שם עסרים וכמה בחורים מ"שערי-חסד", הייתה התקפה-נגד של הערבים, ולאחר שוך ההתקפה נכנסו ליסון, אך מהאום באה פקודה לעבוד לפקום אחר.

הבחורים לא רצו לעבור מהמקום, הם קנו להם בו שכירות, סידרתי להם שני דירות.
 הם שילמו שני בחורים מסלחם לשמה ולהם עם מסקדתסלוגה זאב אזלי אפשר לדחות
 את היציאה, כי הם בעת במסב מסודר מבחינה דתית, למת להם לצאת, הוא ירד בפני
 חברי שות, ולא שפט אזלי מה סרבו לרש לי. יצאנו במלכות מהמקום. כאשר אני
 סניתי אזלי, ואני אייתי טורי, הוא לא נתן לי לדבר, הוא פקד דום ופירח
 להסתיר בפורה דלילת. כאשר חזר מאתנו אמר לו שהוא רוצה לקחת את הסלית
 והחטילין, לא נתן לו לקחת זאת. החטילין בנו. יחס כזה אנו מוצאים בהרבה
 מקומות (ד. בן-גוריון: בהרבה מקומות?), אין לי סטטיסטיקה מדויקת, אבל לא
 מעטים הם המקומות, לא חסיד זה נוכח מתוך רצון רע, יש נסייה לחשוב כאילו
 הדת היותר תחת השמש, בכל הימן כאילו יש כין הדת והעבא סתירה, ואם יש
 התנגדות בין סדרי העבא והדת, זה לא יתכן, ועל הדת לוותר. חייל דתי בודד
 סובל באמת, וכל השמלה של החייל הסודי הדתי הוא פירכיו אותם ביחידות דתיות.
 עד כאן דברתי מתוך נקודה השקפה של חייל משום.

הלועגים לחיילים דתיים?

ד. בן-גוריון:

חבר מ. גורוואל: יש הלועגים למנהגי הדת, קדו מקרים וקורית מקרים שהייל
 מתבייש לבדך, כי לועגים לו. גם זה אינו נוכח חסיד
 מרצון רע. אין כלל של התגרות, החטלות, כל אשר קורה הוא יותר על רקע
 אישי. גם המאמץ של שני החיילים אינו ענין צבאי, יש לו רקע אישי מקומי.
 אני צריך לדאוג שהחזקת של העבא תהיה כזאת, שלא תתן אפשרות הוקית להתחנך
 בצורה כזאת כלפי החיילים הדתיים, תמיד הוטבית עמם הדתיים מקומות מבחינת
 החוק.

כשנפגשתי בבית-הדין העכאי פנו אלי: אחת מתור רב דאמי
 של צבא ההגנה לישראל, אחת יורק מה דת עבא, עלינו לשמור חוק או לא, הוציא לי

בהוק שאפשר לסרב לחוק. אמרתי שיש חוק בתורה, וחוק התורה קובע בשבילנו יותר.
הרמב"ם מוסק, אם המלך - האינסטנציה הגבוהה ביותר - נותן פקודה לעבור על מצוה
אחת ממצוות התורה, עליו לסרב לשמוע בקולו.

מכאן החוק החייל הדתי מקומה, איננו חוסך שאפשר לתת לחייל
דתי היחיד שמה שהוא דורש. מצד שני אין לרכז את כולם ליחידות דתיות, כי
אז ייווצר גרסו לחייל הדתי, העם ייפחד לעמים. ^{לנו} ~~אנחנו~~ אנחנו חושבים שגם הדתיים המעטים לעשות לפי הבנתם שלהם, בחוק לרכז או מחלקה
דתית, או לכל הפחות כיתה דתית, כדי שתהיה לחייל הדתי חברה, וכל אדם זקוק
לחברת אנשים החושבים כסאנו. אשר לי חייל דתי: במה אפשרות עם אנשים אלה, המסרה
שלנו צריכה להיות שאדם יימצא בחוק הפכה לכל הפחות בחוגים המינימליים כאילו הוא
בחוק ביתו.

בחור רב ראשי של הצבא אני חושב שלפי החוקה הקיימת אין שום
מקום לפטרות, יש התנגדות גמורה, סתירה גמורה בין חוקת ביח"הדין הצבאי והדת.
אמרתי זאת גם בפני הרבנות הראשית בירושלים וגם להרב מאיר ברלין. המוסמים
אשר דנו את המעוררים דנו אותם על פי חוק, על פי החוק שלהם, על פי החוק של בתי-
הדין הצבאיים (י. גרינבוים). לחוק צריך להיות גם שכל, דוקא מפני זה, אילו
הייתי אני בין המוסמים, הייתי דן אותם לשלוש שנות מאסר, וזה היה מגלה כל החתום
בין החיים ובין החוקה הזאת, וזאת כדי להוכיח עד כמה שזה אינו מתאים למציאות
שלנו.

נגד שופט אחד יש לי טענה. שנו אליו לפני המשפט, דן אבן
ביקש אותנו להכנס אליו, יצאנו מהדר של מסקד החטיבה, בא קצין הדת של החטיבה
והציג את הדיב הראשי של הצבא, את ראש חטיבות הדתי ועורך-בשין, והשופט אמר:
זה לא יכזור לכם, זה מוכיח שהוא נגש לשפט בדעה קדומה.

החתום הוא שומע, אם חייל דתי ירצה לקיים את החוקה כמו שהיא,
הוא צריך לורסל של הדת, או אם יקיים את הדת - עליו לוותר על החוקה.

מה חיקון הרבר, חיקונים בחוקה לא ישנו הרבה. בירוסלים בפעם

המצור היה היתר בכתב מאת הרבנים בפנינו עבודות ביצורים בשבת. היה מעט שגייסו גיוס גדול את אנשי "כית-ישראל", שכונה אדוקה, סחכו אותם מחמסות, היטה התנגדות בכוח, ואז מינה אותי הרב הרצוג כבא-יכוח הרבנות הראשית לעניינים אלה. באותו יום מסרתי להם שיסמא, הוצאנו אז היתר ועבדו. אחר-כך היה סדר בעניינים אלה, ובכל פעם כאשר ביום המיסי, או ביום ששי ראו כי יצטרכו לעבוד בשבת, היו באים אלי, והייתי מחליץ את כבוד הרב הראשי, ואיינו מוציאים היתר, והיו מסגירים שיצאו רק את אותן העבודות שליהן חל ההיתר.

אם בחקנות יהיה כתוב שמוחר לשות מלאכה מסוימת בשעה "שהסב הקרבי מחייב", זה לא יפתור את הבעיה, כי החייל הדתי לא יסמק למפקד, כי לו אין מסכרת לדון בענייני דת, כל זמן שאין היתר מאיטיות מוסמכת לכך על כל סודאי למסור נשמו עד מקוה נפש ולא יחלל שבת, רק אם יהיה היתר מאיטיות ובגיה מוסמכת - רק אז יסכים החייל הדתי לחלל את שבתו, ודברים כאלה אשר עליהם נשפטו שני החיילים עלולים לחזור בכל מקום, אם לא יהיה היתר.

אלוף מ. חמור: הרבנים ברורים לגמרי. אשר לפיקוד על הצבא, ברור שמזכרתה להיות אחידות הפיקוד, לא יתכן שהחייל יחליט אם הוא ממלא את הפקודה או לא. אינני חושב שמעשי הוא שא שיחיו צנורות לוחי אשר יחירו או יאשרו דבר מסויים, זה מעשרי בתנאי שלום. קבועים כללים מסויימים, ואם המפקד מחייב לעבוד עבודות שאין הכרח בהן, צריך לקדש אותו לדיון.

אינני חושב שהמציאות היא כזאת כפי שתארה כבוד הרב הראשי לצבא התגנה לישראל. אני בסוף שכל חייל טוב יחלל את השבת לסי. מסקנת מפקדו, אם הוא מעריך אותו כמפקדו, אם הוא מוכן ליחרג על פי דברו; אם הוא איננו רואה אותו כמפקדו, זה אינו טוב בכלל. מבחינת אחידות הפיקוד איננו לעמוד על כך.

בענין ריכוז החיילים הדתיים, עד כמה שזכר זה הוא מישי - צריך

הצבא להכיר על זאת בענין טובה, לא כמסגרת קבע, אלא במציאות לאפשר לעבוד ולהתרכז במספר מתאים, ואני חושב שזה הסמכות הקיים, אך לשוים יס קציים טכניים.

הער ת. מעורב: אני מבין שענין שמירת שבת אינו רק בשעת הקרב, אלא יש גם שאלת אימונים בצבא. ילדים מחזילים באימונים בערב שבת ונכנסים לשבת. האם לא יהיה נכון, שיהיה דב צבאי ליד כל גדוד, וטוב יהיה שמפקד הגדוד יהיה בדברים עם הרב הצבאי ביהם לפעולה בשבת; אם הרב הצבאי יהיה משוכנע שיש ביקור נפש, תהיה מקוצת המפקד והודעת הרב הצבאי, והחזיל ויהי יצא לפעולה במסמך נקי. האם יש מה שאלת מרסטיג'ה, שהמפקד יכול לראות זאת כמגיפה.

הער הרב י. ל. פרידמאן: אילו היינו כולנו ישרים ומתחשבים עם כל אחד ורגשות חבריו, הייתי מתנגד ביותר גמור לפלוגות דתיות מיוחדות. אני חושב למוטב שידור החיילים הדתיים, כי הם יכולים להשפיע מה ומה. אך אנחנו רואים שאין קדיין היגוך להתחשב בדעת אחרים, ואם כה המעב מוכרחים למצוא דרך לרכוש כהחידות דתיות.

בנוגע לפעולות בשבת ובפניני כשרות מוכרח להיות דב צבאי. כתבתי פעם מספר על בתי-הדין של התשמונאים, יש לשאול מה מותר ומה אסור, אינני חושב שכולם היו צדיקים, אך הבינו שיש דת ישראל. מדוע זאת שמירה שיהיה רב צבאי, ובשעה שצריכים לחלל את השבת יודעו אותו. הרבנים לא יתפטו דוקא להדיק לשבת.

הער י. גרינברג: אילו הייתי אני מפקד, הייתי עושה מדיניות מה שאומר הרב פישמן. אילו הייתי צריך להצביע ולהסיל חובה - לא הייתי מצביע. אם הכרח מדיני קובע את הדברים - אפשר להסדירם, אבל אני ממקד
אמאד מיד מיד עם התשיקו כל המסקנות מההלכה שמקתם עכשיו.

שנית, האם צריכיהם להיות יחידות דתיות, אם צריכות להיות, הרי המסקנה שבחידות הדתיות מספר דתי שלט, ובחידות הלל-דתיות - חוסר גמור, אין כל השגחה, אין כלום. אם אין יחידות דתיות, אני מוכן להתחשב שיש בחן חיילים דתיים שצריכים לספק להם את צרכיהם הדתיים. עליכם לבחור בין סידור אחד ושני, שני הדברים יחד כלתי אוהרים.

חמר א. צרפלינג לא רק עליכם לבחור, אלא עלינו לבחור יחד. אינני רואה לדת,

אבל אני מקבל עלי מחרון הכרת ברורה לדאוג לאיש הדתי

ולארגונו העצמית. בית-כנסת באכיל האנשים הרופים להתמלל - כן, בית-כנסת לעבא -

לא. מה לא יועיל שום דבר. אין בזאת קשר בין האיש הדתי ובין האיש אשר הכרתו

אחרת, כמו שהאיש הדתי רואה עצמו חסדי בסיפוק צרכיו ודתיים, כך האיש החסדי

בדעותיו רואה עצמו חסדי. שניהם צריכים להיות חיים משותפים הוגנים, והמסגרת

אינה צריכה להיות דתית ואינה צריכה להיות אנטי-דתית, לא צריכה להיות כפייה

לא לצד זה ולא לצד השני. לא יועילו שום הקנות, לא עונשין ולא בקורת המפקד,

כי הצבור הוא כזה. אין גוזרים גזירה שרוב הצבור אינו יכול לעמוד בה. מה

שדורשים רגישות כלפי כל אחד, זהו דבר חשוב מאוד, אבל לא יוכלו לעמוד בה

עמים וארבע שעות במעלה-לעת, ובודאי לא כל החיים.

אני רוצה להיות חסדי, אך אין לי נגד זה כלום שיאפשרו לאנשים

דתיים להתחבז ביחידות דתיות, אך זה לא בניגוד לערכי המלחמה, וזה הוסכם בעורך

המלחמה הוא הצורך העליון.

אני בוחר שתהיה יחידה דתית, שם לא תהיה עיוות הדיון, לא

יהיה צורך לשפול את הרב, וביחידה לא-דתית לא יועיל הרב וגם אין צורך בו.

גל תאמרו שהחיל הדתי מקופת, גם החיל הכלתי דתי מקופת, מטבח כשר הוא כפייה

וסבל לאדם שמינו רוצה בכך. הצבא צריך ליצור סידור אשר יאפשר ריכוז יחידות

דתיות, שזה לא יפגע בעבא, צריך להתאים את סדרי החיים הסניטריים בעבא לערכי

החיל הדתי והלא דתי.

הישיבה ננעלה.

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון והשרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
מ. שמירא.

השר הרב י.ל. פיישמן - לפי הזמנה.

הרב שלמה גורונצ'יק - הרב הצבאי הראשי, הא' נתן גרדי - ראש
השרות הדתי, אלוף שלמה שמיר - ב"כ המטה.

ד. בן-גוריון: אנחנו רוצים לברר מה מצב סיפוק הצרכים הדתיים של
הצבא וסיפוק הצרכים המיוחדים של החיילים הדתיים ומצבם

בצבא. רצינו לשמוע מאלה המספלים בדברים, ורצינו שיהיה נוכח ב"כ המטה.
בזמן האחרון נתעוררו שאלות סמכה, כמו במשפט הידוע של שני החיילים. הדבר
העיקרי בו נטפל הוא סיפוק הצרכים הדתיים בצבא ומצב החיילים הדתיים.

נ. גרדי: אני יכול לדבר על זה שהוא בתחומי סמכותי:

1. השרות הדתי הוקם לשם הטדלת הענינים הדתיים בצבא.

2. הפקידים השרות הם: -

א. לדאוג להקמת והחזקת בתי כנסת במחנות ובצידים כהתאם
לצרכים הדתיים.

ב. לדאוג לחוי הדתי במחנות ע"י מסיבות מסורתיות, שעורי
תורה וכו', ולהדריך בענינים דתיים אחרים.

ג. לדאוג להקמתן של יחידות דתיות בחטיבות וספוק צרכיהן
הדתיים.

ד. לפקח על שמירת השבת כיום מנוחה, תוך התחשבות בעבודות
ההכרחיות בשבת בגלל שעת החורף.

ה. לפקח על הכשרות במטבחים הצבאיים.

ו. לקיים את המגע עם הגופים הדתיים בישוב.

1. The first part of the report is a summary of the work done during the year.

2. The second part is a detailed account of the work done during the year.

3. The third part is a summary of the work done during the year.

4. The fourth part is a summary of the work done during the year.

5. The fifth part is a summary of the work done during the year.

6. The sixth part is a summary of the work done during the year.

7. The seventh part is a summary of the work done during the year.

8. The eighth part is a summary of the work done during the year.

9. The ninth part is a summary of the work done during the year.

10. The tenth part is a summary of the work done during the year.

11. The eleventh part is a summary of the work done during the year.

12. The twelfth part is a summary of the work done during the year.

13. The thirteenth part is a summary of the work done during the year.

14. The fourteenth part is a summary of the work done during the year.

15. The fifteenth part is a summary of the work done during the year.

16. The sixteenth part is a summary of the work done during the year.

17. The seventeenth part is a summary of the work done during the year.

18. The eighteenth part is a summary of the work done during the year.

19. The nineteenth part is a summary of the work done during the year.

20. The twentieth part is a summary of the work done during the year.

21. The twenty-first part is a summary of the work done during the year.

22. The twenty-second part is a summary of the work done during the year.

3. חשרות יחיה מורכב מ:-

א. משה חשרות

ב. חבר מפקחים".

חדשיים עבדתי לפי התקן המפורש הזה, לפני זאת אצא קבעה

וכזה של המטקד הארצית את ההפקידים, ובעקבות הקביעה ניסח ראש המטה הכללי את הדברים. בעיית הרבנות הצבאית הוצאה מהתקן, וזה בא בדבר לחוד.

יש פה סיכום הצרכים הדתיים, אך בעיה קשה יותר היא איך

לחסדיר את הדברים. הסדר הקשרות הלוי בגורמים רבים, בדעת אחרים, ומה שהשרות

צריך לתת הלוי במידה עד כמה שזה מספיק, עד כמה שהוא מספיק לדאוג למשל

להחזקה בתי כנסת וציודם במהנות. הוקמו כארבעים בתי כנסת, לא כולם מצויידיים

כחלכה. ציודם הוא ארון קודש, ספרי קודש, שולחני קריאה, ספסלים - כל הציוד

מוכן על ידי נגריה בצורה אחידה. בית כנסת מקימים בכל מקום שיש אפשרות

להכניס ואצורן, בתי כנסת קיימים למשל בתל-ליטווינסקי, בסרפנד, או קלט חל-

אביב, קלט חיפה, התחלנו בהקמתם במקומות המרכזיים.

פעולה זו נפגשה באחדות רבה במידה שאנחנו יכולים לספק

(ד. בן-גוריון: איזה אחוז של החיילים מתפללים?), זה אינו קבוע, היו ימים

שאלו היו מטה מחנה אלמים. מבקד סרפנד אמר לי שהוא לא חזר לעצמו שאחוז

המתפללים יחיה כה גדול.

על השירות הדתי לדאוג להוי הדתי. פעולה זו נעשית במידה

מזומצמת, היא נתקלה בבעיות הקציב, למשל סידור עונג שבת קסור בכבוד, וזה

גם הלוי במנגנון השירות הדתי עד כמה שהוא יכול להפק את הדברים.

1. THE FIRST PART OF THE REPORT

2. THE SECOND PART OF THE REPORT

3. THE THIRD PART OF THE REPORT

THE FIRST PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE SECOND PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE THIRD PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE FIRST PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE SECOND PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE THIRD PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE FIRST PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE SECOND PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE THIRD PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE FIRST PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE SECOND PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE THIRD PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE FIRST PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE SECOND PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE THIRD PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE FIRST PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE SECOND PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

THE THIRD PART OF THE REPORT IS A SUMMARY OF THE WORK DONE DURING THE YEAR.

אין שום ניגוד לפעולות, אנחנו עוסקים בהן במידה שנוכל לשרת

את הצבא.

עלינו לדאוג להקמת יחידות דתיות וטיפול צרכי הדתיות - לספוק

הצרכים הדתיים אין מניעה, אך הקמת יחידות דתיות - "צולעת" (ד. בן-גוריון):

למה נחוצה יחידה דתית (?), אם קיימת לכל הפחות מחלקה דתית היא חוסכת לנושא

החרי הדתי. אין לקיים בית כנסת במקום אם אין שם לפחות מניין מהפללים, אם

ישנם רק שנים או שלושה אינם יכולים לקיים תפילה בצבור, שעורי תורה וכו'.

הפקידי שלי הוא לאו דוקא בשביל החייל הדתי, אבל לזאת צריך להיות גרעין,

ולזאת יש סיכוי יסודי אחד, אך אנחנו רק רשאים לספל בזאת, אבל איננו יכולים

לחייב את המפקדים, אם הוא מסיבה זו או אחרת מפזר את היחידה. היו מקרים

רבים שיחידות פוזרו מתוך סיבות שונות, המפקדים מתחשבים בגורמים שונים.

שלחנו במקרה אחד מאח ועשרה חיילים דתיים לחל-ליטווינסקי, הם היו צריכים

להגיע צפונה, ועד אשר הגיעו לשם נשארו רק חמשה עשר. קריתי למשל מוכן לרכז

מחדש יחידות של חיילים דתיים, אבל לאחר שמפזרים אותם צירופם מחדש נתקל

בקשיים, כי לא קל להוציא חייל מיחידה בה התחיה. יש בין עשר לעשרים יחידות

דתיות בצבא, ביניהן פלוגות ומחלקות. פיזור האנשים גורם סבל רב. אין לנו

נהוגים מדויקים על מספר החיילים הדתיים, אנחנו מניחים שמספרם - כן יירבו -

למעלה מרבעה, אצלי מרוכזות רשימות של כמה אלפים. חמשה הכללי מתחשב בבקשות

של העברת אדם דתי ליחידה דתית, אבל לרוב חוראח זו אינה מבוצעת, כי נתקלים

בטכניקה. בחור דתי ביחידה לא דתית סובל גם מבחינת הכשרות. הכשרת המטבחיים

היא תהליך מייגע ותלוי בחרבה גורמים, לעתים גורמים אובייקטיביים, שאני מוכן

להסכים שאין אפשרות לסדר אכשרות. יש בחורים חסובלים בגלל חוסר אוכל קשה.

הקמת יחידות דתיות אינה פוגעת במאומה להסדרת הכשרות בכל הצבא, להיפך -

היא עוזרת.

and the other, which is the same as the first one.

in fact.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

which is the same as the first one.

תפקיד השירות הדתי הוא גם לפקח על שמירת השבת כיום מנוחה, תוך התחשבות בעבודות ההכרחיות בשבת בגלל שעת חרום - עד אשר יצאח הפקודה על שבעת ימי עבודה זה ניתן לסידור, עכשיו צריכה הרכנות הצבאית לברר מתי יש התר לעבודה. כאשר יצאח הפקודה על שבעת ימי עבודה נחסמה בפני הדרך, חשכו תוקן הדבר על ידי חוראה ראש חמטה הכללי המבטלת פקודה זו, צריכה להיות עוד ועדה אשר תקבע מה הם המתקנים, המפעלים אשר צריכים בגלל שעת חירום לעבוד גם בשבת.

עלינו לפקח על חכשרות במטבתים הצבאיים - בזאת אנו תלויים

באנשים אחרים, בגורמים אחרים, ולא על כולם אנו שולטים. קודם כל כלים, עובדים דתיים, אספקת מצרכים; כאשר היו מטבתים כשרים מעטים היה קצין דת אחד שטיפל בזאת, היו מקרים רבים שהמפקדים היו מוסרים לנו את כל הסיוור בצבא. אחרת היה הדבר, כאשר היו צריכים לחכנים רק חיילים לעבודה זו, היה ברור שבלי עובדים דתיים חכשרות אינה אפשרית. התחלנו במנגנון קטן, אָאָאָ קצה חגיוס היה כח מחיר שלא יכולנו להדביק אותו. המפקדים בעצמם מוכנים לחסדיר ענין חכשרות, מלבד הפלמ"ח אין אנו ניתקלים בהתנגדות פרינציפיונית. הם מבינים שצריכים לרכז את הבחורים הדתיים ליחידות דתיות, והם אינם רוצים בכל חשטה להכנס לשאלות חכשרות ולשאלות שמירת השבת, כל שטח הפלמ"ח היה נתון לתנאים מיוחדים, רק עכשיו מהחילים לחכנים קצינים לעניני דת. חשטה הראשון של פקולתם יהיו החיילים הדתיים, הייתי מופתע לטובה שמצד המפקדים יש רצון לעזור, אך הדבר נתון בידי עשרות ומאות, ובידי כל אחד ישנה אפשרות להקשות. היו תנאים אובייקטיביים: חוסר כלים והפריע חוסר קרן מיוחדת לשירות הדתי. הוכשרו 170 בין בערך 350 מטבתים. יש חטיבות שכל המטבתים כשרים, יש חטיבות שרק חלק המטבתים כשרים; בחטיבת קריית כל המטבתים

כשרים, ויש חטיבות וחילות שבהם לא הוכשר אף מטבח אחד; אין לדון בשאלה זו באופן יחסי.

בעית הכשרות נחקלת בכמה וכמה גורמים, יש שאלות מנגנון, כיום צריך קצין דת אחד לפקח על חטיבה, אמצא הוא אומר על ארבעים חמשים מטבחים, ופה לא רק שאלת הפיקוח, אלא גם הבצוע. לא הגיעו אלינו כל תלונות על האוכל והמטבחים הכשרים.

משפט שני החיילים הוא רק חסך את הבעיה, וזה לא רק המקרה הראשון. אני כאיש צבא לא הייתי מעוניין לחפון את דבר המשפט לענין ציבורי. אם השרות הדתי מכניס עובדים, שכל תפקידם הוא דתי, ואני מבחין בין אלה ובין חיילים דתיים, קצין הדת מסור להוראות הרבנות, אין לקצין הדת סמכות לתת פקודות למפקד, העובד הדתי מקבל הוראה מהרבנות הצבאית מתי מותר לבשל ומתי אסור לבשל, והוא עומד בפני בעיה קשה, אסור לחלל שבת אלא אם צפויה לו סכנת מוות; קריית הוציא הוראות ברורות בענין זה (הוראות קריתי מה-4 לח' יוני וח-15 לח' אוגוסט שנת 1948).

בהחלפת עבודתי הוצא תקנון למטבח כשר וזה נשלח על ידי אכ"א 3 לכל המפקדים. בתקנון זה ישנם בערך אותן תקנות שישנן בהוראות קריתי, אך לא כל המפקדים הוציאו הוראות דומות לאלו. יש מקומות שמצליחים בעבודה, ויש מקומות שאינם מצליחים. יש קצת קושי בנוגע לביסול בשבת, שלא בכל 170 המטבחים נשמרות ההוראות, יש גם תנאים אובייקטיביים שאינם מאפשרים אלא שמירת כל ההוראות.

אחריו הרב גורונצ'יק

CAUSE NO. _____

содержит следующие сведения:

ENGLISH COLLEGE 17000 200TH STREET S.W. ALBUQUERQUE, NM 87105

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

הרב ש. גורןצ'יק: בתור טוראי בעצמי ושהשתתפתי בקרבות וכחלק בלתי נפרד מחיידה שלי, ובתור מי שלאחר זה נתמנה כרב ראשי בצבא-הגנה לישראל, עלי להביע פה את דעתי, ולעתים תחיינה סתירות בין שתי דעות אלו, אך אני רוצה להביע שתי דעות אלו באופן אובייקטיבי יחד. נכנסתי להגנה לפני הרבה שנים, ובפרוץ מלחמה זו התנדבתי לצבא למרות זאת ששיחררו את בני הישיבות, ועל אחת כמה וכמה את הרבנים. דירתנו היא במקום מסוכן ליד קסמון והשתתפתי בכל הקרבות שם. **אך** חכרתי את מצב החייל הדתי הכודר בין חיילים לא דתיים. בדרך כלל חשבתי וגם כעת זוהי דעתי - ובזאת יש ככר הסתירה בין דעת החייל הפרטי ובין דעת הרב הצבאי, חשבתי שאין **אצא** צריכים לשאוף לרכז את כל החיילים הדתיים במקום מסויים, כי **אצא** יכביד על כל הפעולה שלנו, באותו הזמן שמרכזים את החיילים הדתיים ליחידות מיוחדות פירוש הדבר שיש לי עבודה פה ועל יתר הצבא אין לי מה לומר, הם אינם צריכים כשרות, הם אינם חייבים בשמירת שבת וכו'. אני חושב שאנחנו נמצאים בארץ ישראל בזכות התורה, ובזכות התורה אנחנו מנצלים וננצח, ואם אנחנו נמצאים בארץ ישראל בזכות, אין אנחנו יכולים להתקיים בזכות מחצית התורה, אבל ענין זה נתון לחשקפה, אבל למעשה אין לדרוש ריכוז הדתיים במקומות מסויימים כי זה עלול להכביד על כל העבודה, עלינו לדאוג בשביל כל יהודי ויהודי, כולם מוסרים את חייהם למען מדינת ישראל, וזוהי דרגה גבוהה של אשבת ישראל, ואנחנו מקוים שיגיעו לידי חכרה ברורה של מלכות שמים. מטעמי תורה אסור לנו להפריד בין הדתיים ולא דתיים. ישנו עם ישראל וכולו חסיבה אחת. בתור חייל, בתור טוראי נתקלתי בכל הקושי הזה.

אינני חושב שאני הייתי דוקא במצב לא נוח. יש לעתים שני

חיילים דתיים בתוך מחלקה לא דתית, אנשים אלה סובלים מכל הבחינות - מבחינה גופנית ומבחינה מוסרית, גם במקום שיש מסכה כשר, יש לפעמים שיטות פעולות שאפשר לסדר אותן בתנאים נוחים לחייל, שיוכל למלא את תפקידו הדתי וגם תפקידו הצבאי, כשיוצאים למשל לאימונים אפשר לצאת מחצית השעה לאחר הנץ החמה, על מנת שהחייל יוכל להתפלל עם הנץ החמה, וזאת אפילו אם ישנו רק אחד בתוך המחלקה או הפלוגה. זה לא היה גורע מכוסר האימונים, אך מלכתחילה אינם רוצים להתחשב בצרכיו הדתיים, והחייל חרוצה להתפלל צריך לקום לפני כולם, והוא אינו מספיק לישון, וגם מתפלל בזמן שהתפילה בעצם עוד אסורה.

בירושלים בדרך כלל אני מכיר את המצב לאישורו על כל פרטי הפרטים. אחרי כבוש הקסטל, בין הכבוש הראשון של הקסטל לכבוש השני התחילו להרעיש את ארצה בתותחים מבית איקסא. היתה שם מחלקה דתית, מסובי הבהורים של ירושלים. פהאום קבלתי ידיעה, זה היה ביום ראשון לשבוע, שעלי לבוא מיד לארצה, כי הבהורים צמים. יצאתי מיד לשם, ולא אתעכב על קשיי ההתחבורה שחיו לי, ומצאתי אותם אוכלים רק לחם יבש. מכל הספורים אשר סופרו לי הוצאתי ספור שלם. הרעישו אותם ביום ו' בתותחים, אי אפשר היה להכנס למסבה, לכן הלכו חיילים בשבת, חספו חרנגולות ממוצא עלית, הרגו אותן ביריות ובשלו במסבה זה שהיה כשר במשך עשרות שנים (קופת חולים חשגיחה במשך כל השנים שהמסבה בבית החכראת בארזה יהיה כשר), הטריפו את כל הכלים. נגשתי למפקד והוא אמר לי: הרעישו אותנו בתותחים; שאלתי: האם בגלל זה צריך להמית את החרנגולות ביריות? למעשה לא היתה כל תשובה בידו.

למרות פקודתו של המפקד כנסתי אותם. באו 38 בחורים

דתיים - בימי הקרב על קולוניא נפלו מהם שבעה ואחדים מהם נפצעו, ועתה נשארו בפעולה 28. הם אמרו לי שהם נהנו ים לשבת או לחסד של המפקד, שהוא איש אנטי-דתי בהחלט, מכוחים אותם לעשות עבודות כחצר בשבת, לבשל בשבת, והם פנו אלי: תרחם עלי ותביא הנה מפקד דתי. כיון שראיתי שהבחורים צמים, נסארתהי ללון בארזה, ובשלש לפנות בוקר סחבתי לבנים וחכשרתי את המטבח. בקשתיה עזרה מהמפקד, לא קבלתי כל עזרה, אפילו לא קבלתי עזרה בהחבורה העירה, הייתי צריך ללכת ברגל, וזאת מתוך אי התחשבות בכבוד מישהו שבה לסדר ענינים דתיים.

בעמדה שלי הייתה מחלקה של 40 איש, והמפקד היה דוקא

אדם הגון, מבחינה אנושית היה בסדר גמור, מבחינה דתית - לא ידע שום דבר. במחלקה זו היה חלק הגו של אנשי "שערי-חסד", שכונה קצונית ביותר, וחלק גדול מהם נשלח לאבו-תור. סיפר לי חייל אחד שהיה לו מספס על אי-חומעתו לשמירה שלו, וזאת בגלל שלא ניתן להם אוכל; פתאום התחילו שם לחלק בריכים עם "בוליכויף", והיה גם שהאנשים גילו זאת לפני אכלם. הוא חוסיף ואמר: ארע לך פאנחנז אבודים פה, היחס כלפי הדתיים הוא רע. בימי כיבוש מלכה - השתחפתי בכיבוש מלכה, כי אני קצה מוסחה ב"בזה" - עמדתי כל אותו היום בעמדותי ועד שתיים-עשרה כלילה. בשעה שתיים-עשרה כלילה היו שם עשרים וכמה בחורים מ"שערי-חסד", הייתה התקפה-נגד של הערבים, ולאחר שוך ההתקפה נכנסו ליסון, אך פתאום באה פקודה לעבור למקום אחר.

הבחורים לא רצו לעבור מהמקום, הם קנו להם כו שביתה, סידרתי להם שקורייתורה.
 הם שלחו שני בחורים משלהם לשאת ולתת עם מפקדהפלוגה זאב אולי אפשר לדחות
 את היציאה, כי הם כעת במצב מסודר מבחינה דתית, למה להם לצאת, הוא ירק בפני
 אחד מהם, ולא שמע אפילו מה שרצו לומר לו. יצאנו בתעלות מהמקום. כאשר אני
 פניתי אליו, ואני הייתי טוראי, הוא לא נחן לי לדבר, הוא עמד דום וציוה
 להסתדר בשורה וללכת. כאשר אחד מאנחנו אמר לו שהוא רוצה לקחת את הטליה
 והתפילין, לא נחן לו לעשות זאת. התעללו בנו. יחס כזה אנו מוצאים בהרבה
 מקומות (ד. בןגוריון: בהרבה מקומות?), אין לי סטטיסטיקה מדויקת, אבל לא
 מעטים הם המקומות, לא תמיד זה נובע מתוך רצון רע, יש נטייה לחשוב כאילו
 הדת הותרת תחת הצבא, בכל אופן כאילו יש בין הדת והצבא סתירה, ואם יש
 התנגשות בין סדרי הצבא והדת, זה לא יתכן, ועל הדת לוותר. חייל דתי בודד
 סובל באמת, וכל המשאלה של החייל הסוראי הדתי הוא שירכזו אותם ביחידות דתיות.
 עד כאן דברתי מתוך נקודת השקפה של חייל פשוט.

הלועגים לחיילים דתיים?

י. גרינבוים:

הרב ש. גורונד: יש הלועגים למנהגי הדת, קרו מקרים וקורים מקרים שחייל
 מתכניס לבוך, כי לועגים לו. גם זה אינו נובע תמיד
 מרצון רע. אין כלל של התגרות, התעללות, כל אשר קורא הוא יותר על רקע
 אישי. גם המשפט של שני החיילים אינו ענין צבאי, יש לו רקע אישי מקומי.
 אני צריך לדאוג שהחוקה של השבת תהיה כזאת, שלא תתן אפשרות הוקית להתנהג
 בצורה כזאת כלפי החיילים הדתיים, תמיד חושבים עצמם מקופחים מבחינת
 החוק.

כשהופעתי בבית-הדין הצבאי פנו אלי: אתה כתור רב ראשי
 של צבא ההגנה לישראל, אתה יודע מה זה צבא, עלינו לשמור חוק או לא, תראה לי

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

בהוק שאפשר לסרב לחוק. אמרתי שיש חוק בתורה, וחוק התורה קובע בשבילנו יותר.
הרמב"ם פוסק, אם המלך - האינסטנציה הגבוהה ביותר - נותן פקודה לעבד על מצוה
אחת ממצוות התורה, עליו לסרב לשמוע בקולו.

מבחינת החוק החייל הדתי מקופה, אינני חושב שאפשר לתת לחייל
דתי היחיד משה שהוא דורש. מצד שני אין לרכז את כולם ליחידות דתיות, כי
אז ייווצר גיטו לחייל הדתי, העם יסרוד לשבים. ~~אצא~~ אומרים שיש חופש, אך
אנחנו חושבים שגם הדתיים הפסיים לעשות לפי הבנתם שלהם, נחוץ לרכז או מחלקה
דתית, או לכל הפחות כיתה דתית, כדי שתהיה לחייל הדתי חברה, וכל אדם זקוק
לחברה אנשים החושבים כמוו. אמר לי חייל דתי: כמה אשוחח עם אנשים אלה. המטרה
שלנו צריכה להיות שאדם ימצא בתוך הצבא לכל הפחות בתנאים המינימליים כאילו הוא
בתוך ביתו.

בתור רב ראשי של הצבא אני חושב שלפי החוקה הקיימת אין שום
מקום לפשרות, יש התנגדות גמורה, סתירה גמורה בין חוקת בית-הדין הצבאי והדת.
אמרתי זאת גם בפני הרבנות הראשית בירושלים וגם להרב מאיר ברלין. השופטים
אשר דנו את הכהנים דנו אותם על פי חוק, על פי החוק שלהם, על פי החוק של בתי-
הדין הצבאיים (י. גרינבוים: לחוק צריך להיות גם שכל), דוקא מפני זה, אילו
הייתי אני בין השופטים, הייתי דן אותם לשלוש שנות מאסר, וזה היה מגלה כל התהום
בין החיים ובין החוקה הזאת, וזאת כדי להוכיח עד כמה שזה אינו מתאים למציאות
שלנו.

. נגד שופט אחד יש לי טענה. פנו אליו לפני המשפט, דן אבן
ביקש אותנו להכנס אליו, יצאנו מחדרו של מפקד החטיבה, בא קצין הדת של החטיבה
והציג את הרב הראשי של הצבא, את ראש הפירות הדתי ועורך-בשין, והשופט אמר:
זה לא יעזור לכם, זה מוכיח שהוא נגש למשפט בדעה קדומה.

התהום היא עצומה, אם חייל דתי ירצה לקיים את החוקה כמו שהיא,
הוא צריך לוותר על הדת, או אם יקיים את הדת - עליו לוותר על החוקה.

מה תיקון הדבר, תיקונים בחוקה לא ישנו הרבה. בירושלים כשעת

המצור היה היתר בכתב מאת הרבנים בעניני עבודות ביצורים בשבת. היה פעם שגייסו גיוס גדול את אנשי "בית-ישראל", שכונה אדוקה, סחבו אותם מהמסות, היתה התנגדות בכוח, ואז מינה אותי הרב הרצוג כבא-כוח הרבנות הראשית לענינים אלה. באותו יום מסרתי להם סיטמא, הוצאנו אז היתר ועבדו. אחר-כך היה סדר בענינים אלה, ובכל פעם כאשר ביום המישי, או ביום ששי ראו כי יצטרכו לעבוד בשבת, היו באים אלי, והייתי מתייעץ עם כבוד הרב הראשי, והיינו מוציאים היתר, והיו משגיחים שיעשו רק את אותן העבודות שעליהן חל ההיתר.

אם בתקנות יהיה כתוב שמותר לעשות מלאכה מסוימת בשעה "שהמצב הקרבי מחייב", זה לא יפתור את הבעיה, כי החייל הדתי לא ישמע למפקד, כי לו אין סמכות לדון בעניני דת, כל זמן שאין היתר מאישיות מוסמכת לכך על כל טוראי למסור נפשו עד פקוד נפש ולא יחלל שבת, רק אם יהיה היתר מאישיות רבנית מוסמכת - רק אז יסכים החייל הדתי לחלל את שבתו, ודברים כאלה אשר עליהם נשפטו שני החיילים עלולים להזור בכל מקום, אם לא יהיה היתר.

אלוף ש. שמיר: הדברים ברורים לגמרי. אשר לפיקוד על הצבא, ברור שמוכרח להיות אחידות הפיקוד, לא יתכן שהחייל יחליט אם הוא ממלא את הפקודה או לא. אינני חושב שמעשי הוא צא שיהיו צנורות לואי אשר יתירו או יאסרו דבר מסויים, זה אפשרי בתנאי שלום. קבוצים כללים מסויימים, ואם המפקד מחייב לעבוד עבודות שאין הכרח בהן, צריך לקרוא אותו לדין.

אינני חושב שהמציאות היא כזאת כפי שתארה כבוד הרב הראשי לצבא ההגנה לישראל. אני בסוף שכל חייל טוב יחלל את השבת לפי מסקנת מפקדו, אם הוא מעריך אותו במפקדו, אם הוא מוכן ליהרג על פי דברו; אם הוא איננו רואה אותו כמפקדו, זה אינו טוב בכלל. מבחינת אחידות הפיקוד עלינו לעמוד על כך.

בענין ריכוז החיילים הדתיים, עד כמה שדבר זה הוא אישי - צריך הצבא להביט על זאת בענין טובה, לא כמסגרת קבע, אלא במציאות לאפשר לעבוד ולהתרכז במספר מתאים, ואני חושב שזה הסטטוס הקיים, אך לעתים יש קשיים טכניים.

השר מ. שמירא: אני מבין שענין שמירת שבת אינו רק בשעת הקרב, אלא יש גם

שאלת אימונים בצבא. לעתים מתחילים באימונים בערב שבת

ונכנסים לשבת. האם לא יהיה נכון, שיהיה רב צבאי ליד כל גדוד, וסוב יהיה

שמפקד הגדוד יבוא בדברים עם הרב הצבאי כיחם לפעולה בשבת; אם הרב הצבאי יהיה

משוכנע שיש פיקוח נפש, תהיה פקודת המפקד והודעת הרב הצבאי, והחייל הדתי יצא

לפעולה במצפון נקי. האם יש פה שאלת פרסטיג'ה, שהמפקד יכול לראות זאת כפגיעה.

השר הרב י. ל. פישמן: אילו היינו כולנו ישרים ומתחשבים עם כל אחד ורגשות

חבריו, הייתי מתנגד ניגוד גמור לפלוגות דתיות מיוחדות.

אני חושב למוטב פיזור החיילים הדתיים, כי הם יכולים להשפיע פה ושם. אך

אנחנו רואים שאין עדיין חינוך להתחשב בדעת אחרים, ואם כה המצב מוכרחים למצוא

דרך לרכוז ביחידות דתיות.

בנוגע לפעולות בשבת ובעניני כשרות מוכרח להיות רב

צבאי. כחכתי פעם מאמר על כתי-הדין של החשמונאים, יש לשאול מה מותר ומה אסור,

אינני חושב שכולם היו צדיקים, אך הבינו שיש דת ישראל. מדוע זאת סתירה שיהיה

רב צבאי, ובשעה שצריכים לחלל את השבת ייועצו איתו. הרבנים לא יחששו דוקא

להזיק לצבא.

השר י. גרינברג: אילו הייתי אני מפקד, הייתי עושה מדעתי מה שאומר

הרב פישמן. אילו הייתי צריך להצביע ולהטיל חובה -

לא הייתי מצביע. אם הכרח מדיני קובע את הדברים - אפשר להסדירם, אבל אני

מפקק

אצא מאד מאד אם התסיקו כל המסקנות מההלכה שפסקתם עכשיו.

שנית, האם צריכה להיות יחידות דתיות, אם צריכות להיות

הרי המסקנה שביחידות הדתיות משטר דתי שלם, וביחידות הלא-דתיות - חוסר גמור,

אין כל השגחה, אין כלום. אם אין יחידות דתיות, אני מוכן להתחשב שיש בהן

חיילים דתיים שצריכים לספק להם את צרכיהם הדתיים. עליכם לבחור בין סידור

אחד ושני, שני הדברים יחד כלתי אפשריים.

...the ...
...the ...
...the ...
...the ...
...the ...

...the ...
...the ...
...the ...
...the ...
...the ...

...the ...
...the ...
...the ...
...the ...
...the ...

...the ...
...the ...
...the ...
...the ...
...the ...

...the ...
...the ...
...the ...
...the ...
...the ...

השם א. ציזלרוב: אה רק עליכם לבחור, אלא עלינו לבחור יחד. אינני דואג לדת,

אבל אני מקבל עלי מתוך הכרה ברורה לדאוג לאיש הדתי

ולחרוהו העצמית. בית-כנסת בשכיל האנשים הרוצים להתפלל - כן, בית-כנסת לעבא -

לא. מה לא יועיל שום דבר. אין בזאת קשר בין האיש הדתי ובין האיש אשר הכרתו

אחרת, כמו שהאיש הדתי רואה עצמו חפשי בסמוך צרכיו הדתיים, כך האיש החפשי

בדעותיו רואה עצמו חפשי. שניהם צריכים להיות חיים משותפים הוגנים, והמסגרת

אינה צריכה להיות דתית ואינה צריכה להיות אנטי-דתית, לא צריכה להיות כפייה

לא לצד זה ולא לצד השני. לא יועילו שום חקנות, לא פונשין ולא בקורת המפקד,

כי הצבור הוא כזה. אין גוזרים גזירה שרוב הצבור אינו יכול לעמוד בה. מה

שדורשים רגישות כלפי כל אחד, זהו דבר חשוב מאד, אבל לא יוכלו לעמוד בה

עשרים וארבע שעות במעט-לעת, וכודאי לא כל החיים.

אני רוצה להיות חפשי, אך אין לי נגד זה כלום שיאפשרו לאנשים

הדתיים להתרכז ביחידות דתיות, אך זה לא בניגוד לצרכי המלחמה, וזה הוסכם שצורך

המלחמה הוא הצורך העליון.

אני בוחר שתהיה יחידה דתית, שם לא תהיה עיוות הדין, לא

יהיה צורך לשאול את הרב, וכיחידה לא-דתית לא יועיל הרב וגם אין צורך בו.

אל תאמרו שהחייל הדתי מקופח, גם החייל הבלתי דתי מקופח, מסבך כשר הוא כפייה

וסבל לאדם שאינו רוצה בכך. הצבא צריך ליצור סידור אשר יאפשר ריכוז יחידות

דתיות, שזה לא ימנע בצבא, צריך להתאים את סדרי החיים הפנימיים בצבא לצרכי

החייל הדתי והלא דתי.

הישיבה ננעלה.

THE FIRST PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE SECOND PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE THIRD PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE FOURTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE FIFTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE SIXTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE SEVENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE EIGHTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE NINTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE TENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE

THE ELEVENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE TWELFTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE THIRTEENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE FOURTEENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE FIFTEENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE SIXTEENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE SEVENTEENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE EIGHTEENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE NINETEENTH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE
THE TWENTIETH PART OF THE BOOK IS A HISTORY OF THE

ג ו כ ח י ט השרים ד. בן-גוריון, י. גרינבוים, אל. קפלן, מ. שפירא.

ד. בן-גוריון: אנחנו צריכים להביא בדיוננו לידי גמר א) העניינים הדתיים בצבא, שאלת הסגר גזיה; ב) שאלת המשטרה הצבאית, שנתעוררה ע"י גרינבוים; ג) המטה מינה ועדה לבדיקת התקן, משתתפים בה באי-כוח אביא, אג"ם, אגיא, ואני רוצה להזמין אליה גם איש ציווילי - את דר' ברט או את מר שפירא מחברת החשמל, הבעיה העיקרית בשני הועדה היא איך אפשר לאפשר לחיילים במסר רב לעבוד, ביחוד כשיש שטחים רבים של קרקעות לעיבוד ועלינו לבנות רכבת מחזרה לתל-אביב לאורך שפת הים. צריך להיות גם גוף ציווילי אולי שיבדוק את הדברים, עלינו גם לכדוק עצם שאלת מבנה הצבא, האם באה בחשבון בשבילנו השיטה השווייצרית, או חלק ממנה. ד) דיון מוקדם בשאלת שכירת ההפוגה.

י. גרינבוים: לי יש הרגשה שאנחנו מפסידים את ירושלים, ובראש וראשונה עלינו לדון בשאלה זו.

אל. קפלן: עלינו לשמוע ממך או מידין סקירה על מצבנו שלנו, כמו ששמענו מידין בממשלה סקירה על הכוחות הערביים.

כדאי שאנחנו נקבל את הדו"ח של ג'ון קמחי על מבנה הצבא

השווייצרי.

ד. בן-גוריון: עלינו אולי גם לדון בענין מטה הפלמ"ח.

מ. שפירא: טוב שנשמע סקירה על הריאורגניזציה בצבא.

ד. בן-גוריון: כל הריאורגניזציה התבטאה בחקמת ארבע חזיתות, ועל זה היה דיון.

י. גרינבוים: הייתי מבקש את בן-גוריון שלא יתחיל עתה ענין עם הפלמ"ח.

אני מעריך שאנחנו הולכים להפסיד את אירושלים, בשבילי

הברירה אינה בין הגליל והנגב, אלא בין ירושלים והנגב, כי את הגליל

10. The first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

the first of these is the fact that the

אינם רוצים כנראה לספח לסוריה, והוא יכול לידינו. שאלת ירושלים לא תיפתר בדיון באיזה מקום שהוא, אלא כמציאות, מי שישלוש בירושלים - לו היא תהיה. עלינו לבדוק את המצב אם אנחנו יכולים ליצור בירושלים מצב נוח לנו, תדבר שפת העובדות, ואיני יודע אם בנגב אנו יכולים ליצור עובדה קיימת, ולדעתי עלינו להתרכז על דרך ירושלים וירושלים העיר.

ד. בן-גוריון: האם אני מבינך נכון, שאתה מציע לפעול בלטרון ובעיר ירושלים, נאמר בשיך ג'ראן. בניה שהתיאוריה שלך נכונה, אתה מציע שנתפוס את כל העיר ירושלים.

י. גרינבוים: כן.

ד. בן-גוריון: בנוגע לתיאוריה לא אתווכח, אולי היא נכונה בנוגע לברנדוט, אבל לא בנוגע לאנגליה, אמריקא וצרפת, אך אותי אינה מעבידת התיאוריה, אלא המצב הפעשי.

ישנן שתי חזיתות שבהן אנחנו עומדים בפני שני כוחות גדולים, בחזית הדרום אנחנו עומדים בפני הכוח המצרי, וחזית ירושלים שבה אנחנו עומדים בפני כוח עיראקי ועבר-ירדני, במידה רבה יש להניח שזו היא חזית אחת, מבחינת פוליטית כלי שום ספק, מבחינת צבאית איני בטוח, אך יש בכל זאת לראותם כחשיבה אחת, ואם אפילו רק העיראקים - זהו כוח רציני. אם נעשה התקפה בלאטרון, אולי זה לא יהייב כוחות כה גדולים, כמו פעם, אבל עלינו לזכור שזו היא לנו - וגם להם - חוליה בתוך שרשרת, הם לא יוותרו על לאטרון בלי מלחמה, לא יעשו אולי מלחמה דווקא בלאטרון, ילכו לבית בבאלה ולוד ורמלה, זו היא חזית שלמה. אותו דבר אם תעשה המלחמה בשיך ג'ראן, אתה חוסם את הכניס לירושלים מכד צפון, וזו יכולה לגרור אחריה מלחמה בכל הארץ, עלינו לדעת זאת. בישיבה הבאה נשמע ראשית כל סקירה על המצב.

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

1. 11-1944
... ..

... ..
... ..

1. 11-1944
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..

נ ו כ ה י ם ה ש ר י ם ד . ב ן - ג ו ר י ן , י . ג ר י ן ב ן , א ל . ק פ ל ן , ס . ש פ י ר א .

ד . בן-גוריון : אנחנו צריכים להביא בדיוננו לידי גמר א) הענינים

הדתיים בצבא, שאלת הסגר גזיה; ב) שאלת המסמך

הצבאי, שנתעוררה ע"י גרינבוים; ג) המטה מינה ועדה לבדיקת התקן,

מסתתפים בה באי-כוח אכ"א, אג"ס, אג"א, ואני רוצה להזמין אליה גם איש

ציווילי - את דר' ברט או את מר שפירא מחברת החשמל, הבעיה העיקרית

בסני הועדה היא איך אפשר לאפשר לחיילים במסר רב לעבוד, ביחוד כשיש

שטחים רבים של קרקעות לעיבוד ועלינו לבנות רכבת מהירה לתל-אביב

לאורך שפת הים. צריך להיות גם גוף ציווילי אולי שיבדוק את הדברים,

עלינו גם לבדוק עצם שאלת מבנה הצבא, האם באה בחשבון בשבילנו השיטה

השווייצרית, או חלק ממנה. ד) דיון מוקדם בשאלת שכירת ההפוגה.

י . גרינבוים : לי יש הרגשה שאנחנו מפסידים את ירושלים, ובראש

וראשונה עלינו לדון בשאלה זו.

א ל . קפלן : עלינו לשמוע ממך או מדין סקירה על מצבנו שלנו, כמו

ששמענו מדין בממשלה סקירה על הכוחות הערביים.

כדאי שאנחנו נקבל את הדו"ח של ג'ון קמחי על מבנה הצבא

השווייצרי.

ד . בן-גוריון : עלינו אולי גם לדון בענין משה הפלמ"ח.

ס . שפירא : טוב שנשמע סקירה על הריאורגניזציה בצבא.

ד . בן-גוריון : כל הריאורגניזציה התבטאה בהקמת ארבע הזיתות, ועל

זה היה דיון.

י . גרינבוים : הייתי מבקש את בן-גוריון שלא יתחיל עתה ענין עם

הפלמ"ח.

אני מעריך שאנחנו הולכים להפסיד את הירושלים, בשבילי

הכרירה אינה בין הגליל והנגב, אלא בין ירושלים והנגב, כי את הגליל

אינם רוצים כנראה לספח לסוריה, והוא יכול לידינו. שאלת ירושלים לא תיפתר בדיון באיזה מקום שהוא, אלא במציאות, מי שישלוט בירושלים - לו היא תהיה. עלינו לבדוק את המצב אם אנחנו יכולים ליצור בירושלים מצב נוח לנו, תדבר שפת העובדות, ואיני יודע אם בגבב אנו יכולים ליצור עובדה קיימת, ולדעתי עלינו להתרכז על דרך ירושלים וירושלים העיר.

ד. בן-גוריון: האם אני מבינך נכון, שאתה מציע לפעול בלטרון ובעיר ירושלים, נאמר כשיך ג'ראן. נניח שהתיאוריה שלך נכונה, אתה מציע שנתפוס את כל העיר ירושלים.

י. גרינבוים: כן.

ד. בן-גוריון: בנוגע לתיאוריה לא אתווכח, אולי היא נכונה בנוגע לברנדוט, אבל לא בנוגע לאנגליה, אמריקא וצרפת,

אך אותי אינה מעניינת התיאוריה, אלא המצב המעשי.

ישנן שתי חזיתות שבהן אנחנו עומדים בפני שני כוחות גדולים, בחזית הדרום אנחנו עומדים בפני הכוח המצרי, וחזית ירושלים שבה אנחנו עומדים בפני כוח עיראקי ועבר-ירדני, במידה רבה יש להניח שזו היא חזית אחת, מבחינה פוליטית כלי שום ספק, מבחינה צבאית איני בטוח, אך יש בכל זאת לראותם כחטיבה אחת, ואם אפילו רק העיראקים - זהו כוח רציני. אם נעשה התקפה בלאטרון, אולי זה לא יחייב כוחות כה גדולים, כמו פעם, אבל עלינו לזכור שזו היא לנו - וגם להם - חוליה בתוך שרשרת, הם לא יותירו על לאטרון בלי מלחמה, לא יעשו אולי מלחמה דווקא בלאטרון, ילכו לבית בבאלה ולוד ורמלה, זו היא חזית שלמה. אותו דבר אם תעשה המלחמה בשיך ג'ראן, אתה חוסם את הכניס לירושלים מצד צפון, וזו יכולה לגרום אחריה מלחמה בכל הארץ, עלינו לדעת זאת. בישיבה הבאה נשמע ראשית כל סקירה על המצב.

נ ו כ ח י מ השרים ד. בן-גוריון, י. גרינבוים, אל. קפלן, מ. שפירא.

ד. בן-גוריון: אנחנו צריכים להביא בדיוננו לידי גמר א' הענינים

הדתיים בצבא, שאלת הסגרציה; ב' שאלת המסטרה

הצבאית, שנתעוררה ע"י גרינבוים; ג' המטה מינה ועדה לבדיקת התקן,

מסתתפים בה באי-כוח אכ"א, אג"ם, אג"א, ואני רוצה להזמין אליה גם איש

ציווילי - את דר' ברט או את מר שפירא מחברת החשמל, הבעיה העיקרית

בפני הועדה היא איך אפשר לאפשר לחיילים במסר רב לעבוד, ביחוד כשיש

שטחים רבים של קרקעות לעיבוד ועלינו לבנות רכבת מהדרה לתל-אביב

לאורך שפת הים. צריך להיות גם גוף ציווילי אולי שיבדוק את הדברים,

עלינו גם לבדוק עצם שאלת מכנה הצבא, האם באה בחשבון בשבילנו השיטה

השווייצרית, או חלק מסבה. ד' דיון מוקדם בשאלת שבירת ההפוגה.

י. גרינבוים: לי יש הרגשה שאנחנו מפסידים את ירושלים, ובראש

וראשונה עלינו לדון בשאלה זו.

אל. קפלן: עלינו לשמוע מסך או מידין סקירה על מצבנו שלנו, כמו

ששמענו מידין בממשלה סקירה על הכוחות הערביים.

כדאי שאנחנו נקבל את הדו"ח של ג'ון קמחי על מכנה הצבא

השווייצרי.

ד. בן-גוריון: עלינו אולי גם לדון בענין משה השלמ"ח.

מ. שפירא: טוב שנשמע סקירה על הריאורגניזציה בצבא.

ד. בן-גוריון: כל הריאורגניזציה התבטאה בחקמת ארבע הזיתות, ועל

זה היה דיון.

י. גרינבוים: הייתי מבקש את בן-גוריון שלא יתחיל עתה ענין עם

השלמ"ח.

אני מעריך שאנחנו הולכים להפסיד את ירושלים, בשבילי

הכרירה אינה בין הגליל והנגב, אלא בין ירושלים והנגב, כי את הגליל

אינם רוצים כנראה לספח לסוריה, וחוא יפול לידינו. שאלת ירושלים לא תיפתר בדיון באיזה מקום שהוא, אלא כמציאות, מי שישלוש בירושלים - לו היא תהיה. עלינו לבדוק את המצב אם אנחנו יכולים ליצור בירושלים מצב כזה לנו, תדבר שפת העובדות, ואיני יודע אם בנגב אנו יכולים ליצור עובדה קיימת, ולדעתי עלינו להתרכז על דרך ירושלים וירושלים העיר.

ד. בן-גוריון: האם אני מבינך נכון, שאתה מציע לפעול בלטרון ובעיר ירושלים, נאמר בשיך ג'ראן. בניה שהתיאוריה שלך נכונה, אתה מציע שנתפוס את כל העיר ירושלים.

י. גרינבוים: כן.

ד. בן-גוריון: בנוגע לתיאוריה לא אתווכח, אולי היא נכונה בנוגע לברנדוט, אבל לא בנוגע לאנגליה, אמריקא וצרפת,

אך אותי אינה מעבינת התיאוריה, אלא המצב המעשי.

ישנן שתי חזיתות שבהן אנחנו עומדים בפני שני כוחות גדולים, בחזית הדרום אנחנו עומדים בפני הכוח המצרי, וחזית ירושלים שבה אנחנו עומדים בפני כוח עיראקי ועבר-ירדני, במידה רבה יש להניח שזו היא חזית אחת, מבחינה פוליטית בלי שום טפס, מבחינה צבאית איני בטוח, אך יש בכל זאת לראותם כחשיבה אחת, ואם אפילו רק העיראקים - זהו כוח רציני. אם נעשה התקפה בלאטרון, אולי זה לא יחייב כוחות כה גדולים, כמו פעם, אבל עלינו לזכור שזו היא לנו - וגם להם - חוליה בתוך שרשרת, הם לא יוותרו על לאטרון בלי מלחמה, לא יעשו אולי מלחמה דווקא בלאטרון, ילכו לבית נבאלה ולוד ורמלה, זו היא חזית שלמה. אותו דבר אם תעשה המלחמה בשיך ג'ראן, אתה חוסם את תכניס לירושלים מצד צפון, וזו יכולה לגרום אחריה מלחמה בכל הארץ, עלינו לדעת זאת. בישיבה הבאה נשמע ראשית כל סקירה על המצב.

ישיבת ועדת החקירה
הגבוהה, כ"ו באלול תשי"ח - 30.9.48

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון, חברים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
מ. שפירא.

אלוף יגאל ידין.

רשם צמ

האלוף י. ידין אהחיל הפעם בסקירה על חזק שק. חיוס גממאים אנחנו

במצב טוב יותר מאשר בתורו זמן כאשר מסרתי את סקירה

הקודמת. נוספו לנו כמה עשרות הוחתים טובים, קבלנו גם כמה עשרות הוחתים

אנסי-אוריים ואנסי-טנקיים, עומד להפטר שאלה התחמשה להוחתים, שבה

נחלה איזה ליקוי, והתוחת הזה בכלל עולה על התוחת האנגלי, אחראי
עד שש-עשר

הסורה שלו הוא חמשה-ששה/קילומטר. בעזרתו נ וכל לשונה את המצב בכל סביבת

ירושלים, כי בו נוכל להביע עד ביה לחם, גם נביא סמואל יכול להיות החת

אש תוקח של הוחת זה. כל עוד אין לנו במידה מספקת נשק אנסי-טנקי, חשוב

לנו ביותר הוחת זה. היה כבר קורס של קציני הוחתים, אשר למדו שלשה חדשים,

וסיימו עתה ארבעים קצינים חמושים רוטם יפה, כל חיל הוחתנים עומד, פחות

או יותר, על הגובה.

בנשק קל ומכונות יריה מצבנו שופר טוב, לעת עתה אין

פחיסור, יש לנו חמסטר הסלא לפי החקן גם בלמכונות יריחא.

החלפ שלנו הוציא הסבוב כמה גדולה של "פיאטים", הסורה

שלו הוא רק 100 מטר, מהגדולים נגמרו רק כמה עשרות.

החלפ טיים גם טריה אחת של יורקי לחבות, שתסורה שלהם

הוא עד 130 מטר, זהו נשק חזרי ואפקטיבי, החומר הבוער הוא דביק, ומפסיך

לבעור כחצי שעה. עד כה לא היו לערבים יורקי לחבות, אך עתה קבלנו ידיעה

שהערבים קבלו אחריהם.

אם אסכם את המעב הכללי של הנשק, ארי אנו עומדים בפני
 בינוני. לכל גורו רגלי יש ארבע עד שש מכונות יריה, יש גם גורו מיוחד של
 מכונות יריה, שיש לו 12 מכונות, גם לחיל המשמר יש אותו ציוד, גם המשקים
 בנגב ובצפון קבלו חוספה במכונות יריה.

השתפר גם קצת המצב של הצאי זחלים, שאנו משתמשים בהם לחסות
 חיל הרגלים בקרבות חתה אש. שנקים כנראה לא נקבל בזמן הקרוב.

מסומי קרב יתווספו לנו כנראה, בחיל האוויר אנחנו חלשים
 בניגוד לכל מרוסורציה, אבל יש לנו הקוות להטבה. אמנם בזמן האחרון לא הל
 סיפור גיכר. החייל עצמו מתאמן יפה (רק השבוע קבלנוה ידיעות וצילומים
 על הפצצה דמטק, מסתבר שהפעולה הייתה אפקטיבית יותר מאשר אנחנו חשבנו).
 מצבנו במפציצים טוב יותר מאשר במסומי קרב. חיל האוויר עסוק הרבה בצילומים -
 פעולה חשובה מאד, כמעט עולה בהשיבותו על כל דבר אחר שאפשר לעשות בזמן
 הסוגה, הוא עסוק גם באספקה לנגב, כל לילה הוא מעביר כמה עשרות טונים.
 בחיל הים יש שיפורים מבחינת הכלים.

אשר לשטח הצבא - המחסור בכוח אדם לא שופר בהרבה, והמחסור

הוא עוד גדול.

י. גרינבוים אני יודע וגם מספרים לי שבאים לא מעטים מהוץ לארץ, ממזרח

אירופה, אנשים אשר היו בצבא הפולני שהיה ברוסיה, כאילו

הגיעו אלפים אחדים, והם אינם מקבלים שום סידור, והם מסתובבים בטלים,

קרוב שלי, קפטן בצבא הפולני מסתובב כבר לפעלה פשלה שבועות, ואין אני

צריך לומר לכם שזה אינו משפיע לטובה על מצב רוחו. אחת משתיים, או נהדול

מלהביא אותם, או נשתמש בהם.

המספר "אלמים של קצינים בעלי דרגות" - מוגזם.

י. ידין

י. גרינברג: למאות אני ערב.

יש אחדים שקשה לקלוט אותם, יש קושי מסוים לתת לכל אדם

י. ידין

קצין חבא מחוץ לארץ בדיוק אותו המקור שהוא רוצה, ולכן

לא יכולנו לקלוט מספר מסויים מהם.

המחשור היא גדול מאוד. למשל, יבוליים להגיד שכל ברכה בעדה

זרה, אם נוספים בערך 80 נוחחים, הרי זאת אומרת אלפי אנשים, מאות מכוניות,

ואם מניחים אוירונים - זה שלב אנשים.

כר הכסחון והמשל מינו וזכה אשר צריכה למצוא פתרון איך לקמץ

מכוח אדם ומכד פני לחצים שיכול יעיל יותר, יש הרבה שכוה האדם אינו מנוצל

כראוי.

מאידך הצלחנו להקים גדודי היל המספר, הם מהחיליים לקבל את

הצביון שלהם, הם ממנס חלשים באימונם, אבל ברור שנעשה הכל להעלאת רמתם,

לימודנו המקרה על יד מוריסון, היה גם מקרה מכניז בנלייל המערבי, העובדה היא

שאנשי הי"ם חזו שהיו בודחים או לא היו מחזיקים טעמו. קתה מוציאים אנחנו

את הצודדים האלה לאימונים אינטנסיביים, הם נבליה בכנין זה, יעמוד החיים

על הרמה הדרושה. אני מקנה שפמלל זה יעשה את שלו. החיים התממן יפה, הוא

עשה עבודה טובה בשבועה האלה. אנחנו עושים לעתים "גלוק מול" בעזרת

מכתבים של חיילים, האנשים מרגישים שהם עובדים קשה, אבל מתקדמים, עוסקים

בסימיונים של בריגדות וכו'.

אשר לחכמ יות - חגענו לידי כך שבידינואלא במה חכמיות

לא רק על גבי חג ייר, אלא מוכנות אצלנו חסיבות לפעולה לפי חכמיות

ובחזיתות בדקו חותן, מבחינת התיכונן ישנה חקירות.

איתם צריכה להיות נקודה חכומה של הפעולה, לעתים יש

שיקולים צבאיים על נקודה חכומה, לעתים יש לחכמים לפי נקודה חכומה של

החיות, למרות אולי אצל חג נקודה חכומה, זה לא קל. במשך שבועיים

היינו מוכרחים לשנות פעמים את נקודה חכומה. היחידות הגיעו לנכונות

אומריאטיבית, ובמשך שלושים ושש שעות פינו ו ארבע בריגדות את מקומן.

לפני שבועיים, לאחר רצה ברנדוס, חשבנו שמתר-מחזיתיים

נכנס לקרב. הרבה גדודים היו לא במיסיחה, יצאו מנקודותיהם. פעם הרבה

היה גבוה מאד אצל החיילים, היתה חרטה בסחון הרבה יותר גדולה.

הם לדבר בטרמינים של שבוע, שנים או שלושה שחז צריכה להיות מלחמה, מוסר

שחיה עכשיו, כי הכחח, החכונה והחכונה הגיעו לשיא מסוים, ובמכונה העבאית

כמו שהיה היום זה עלול לרדת, וזה יכול לקרות במשך שבועיים, אם כי אנחנו

אולי איננו מוכנים במאה אחוז מבחינת החכונות. אילו היה האויב מותה בפעולה

לפני כעשרה ימים, היינו עוברים במשך ארבע שעות לחקפת נגד, מבחינת

הפוטנציאל העבאי זה היה היה שאפשר לדרוש מאתנו עכשיו.

י. גרינבוים: מערכבים בחי"מ את אלה שהיו בעבר ואלה שלא היה אף פעם

בעבר, ולכן הפלוגה הינן יכולות לפעול.

י. ידון: חגענו לשלב כזה, שאפשר יהיה לראות את גדודי חי"מ כגדודים

אם נתן להם אמונים מתאימים. אילו היינו לוקחים את כל

האלמנט הטוב לגדודים גמורדים, לא היה לנו שום דבר בחי"מ.

במודיעין היה המשלם מס' 219, אחד בקו נגד לטרון, הקו

היה חזק, שחי מכונות יריח, שחי מרגמות³ שמותה מקלעים, שלושים רובים.

בשום מקום לא היה אף פעם כל כך הרבה נשק ואנשים. יום לפני זה ביקר קצין גבוה מחמסה מה זממטטה של החזית ובאו למסקנה שהם נשק מספיק, הבידורים אמר לשטר, אך המקרים והאנשים שיטנם במקום אולי לא ידעו לנצל א כוחות את הנשק שלהם.

מה קרה שם באותן פעמי - כמה ימים הפגינו את הקו, כנראה

לשט פורה. בוחנו בוקר השתמשו שם ב-6 מאונדר, נשק הרטני מאז בגד ביצורים, פגעו אצט כחמשים פגזים בחר זה, בחלק הצפוני של המטלט נפגע רוב חוג שים, ג פצצו ונחרגו. כאשר ראו בחלק השני של המטלט שהחלט הצפוני נפגע, נחלבללו חוג שים. ממקד המטלט לא היה במקום, היה רק סגנו, המפקד נקרה באותו יום ליסיבה במטה החזית, יהוד עם זאת - האנשים לא היו מאומנים די. קחת יושבה וידת מומחים בכל המטלטים וקובעת את הסידורים. אנו מקוויינ ים לעשות בדיקה מדוקדקת של הדברים קיחוי כדי ללמוד לקראת העתיד.

פ. שפירא: לי ברחה שאחת הנקודות המסוכנות היא ירושלים, מה

מצבנו שם מבחינה צבאית.

שאלה שניה - המוכן כביש בורמה כראוי.

י. ירון: אנחנו יודעים שכביש בורמה עלול להיות מופגז מכמה מקומות

מלחטרון וגם מצד דרום, וקחת מוללים את כביש בורמה

לקראת החורף קצת יותר דרום, שכמעט לא יוכל להיות מופגז מצד לאסטון.

מצבנו בירושלים היום יותר טוב מאשר היה אי-פעם.

בשלושת השבועות האחרונים, נוסף על מה שקבלו מאצ"ל, בסך הכל קבלו 300

איש, ומה רק 150 איש לעבא, ו-150 א יש ספק למה יתאימו, ביניהם 150 בחור

80-50 צעירים, אך אנחנו שלחנו הגבורה של 600 איש. הגענו למצב שיש נוסף

על גודדי המסמר עוד חסיבה של חי"ט. מבחינה זו המצב שומר בהרבה, קבלו

הרכה מאד צ' שק טאמנו נכמות צי גדולה על ידי הפ"ל ולח"י.

נוסף לזאת הייתה חסימת כחשיבת רזרבה בתזיה המרכז באופן

דמני, עמה ים תביעה עליה.

לסיפורים אין גבול, הגענו למצב מסויים. אם תהיה תחשבה

קשה על ירושלים, ג' וכל להקל עליה על ידי מכה גדולה מצדנו על דמחללה.

המבזה אי מסור למנ רע, ולא על ידי הפצעה בסיסי התותחים. הסינוי לסוכה

העיקרי הוא במי'וד, וגם שיש גדודי מספר גדודי הי"ש.

אסימור הגדול ביותר שג' נצח כחן ובכל הארץ, וזה בולט

כל יום יותר, זה עני' החזיתות ומטות החזיתות, זה לא יסולק בכמה תותחים.

ה. ציזלינג: טחי טחילות ידות, הינ' י' רוצה שיאמרו לנו המרשים

על החכו יוח וחתכניות האלטינאטיביות, אבל בכל זאת מה

עומד במדרגה ראשונה ומה במדרגה שניה, ואיך נחזיקול להיות מומעל במידה

שזה תלוי בג' ו'.

טניה - יטכנו מה לפני חרשים מדים והעגנו אז שאלות

בענין "העכדת" העבה

והפנינו חשובה שהי' שיעבור חודש וחצי או חרשיים ער מטר העבה יקבל את

אימונוא, עברו כבר עתה חרשיים, המלוגות טאונגווא. במחנה גדעון בעסק,

בחורשת הל-יוסף נסתחם מלגות מחמנות, ואנ' כחל שחם הי'מסר לחסיד

שחן העבור ה באופן חלקיאאא בסביבה, במשך ש' ה אחת חם יכולים להימצא

בשפת הצורך במחנה שלהם. הם נסתחים במקום שהיבול אינו מורר בגלל

חומר ידיט עובדות, ברובם חם בני הסביבה, ואחרי שעברו את אימונוא, מרד

לא יעברו גם עבורה הקלמית הנחוצה לנו, לכולנוא.

אנ' חושש קשה ממני הודעה, היא העסוק בעני' ימים

היסודיים, אנ' י מדבר על חשמה לחיות, למחר, כמובן שזה אינו יכול לבוא

במקום המהרון היסודי, אילו נקבעו הוצרים בקטר לחקלאות, יכולתי לסנות

קצינ' י חקלאות, אשר יעבור בקטר עם קצינ' י העבה, הוא לא יכול לחתערב

בכניני הצבא, אבל יוכל להסדיר העבודה החקלאית של האנשים. אילו ניתנה חורחה כזאת מסוכנס אני שהיזנו מפילים הרבה מחיבול וזה הי גם לטובה הצבא.

ענין הבריגדה החסומה - באותם הימים אשר העבירו את הבריגדות קראו למפ"זים לכיכוס ואחרותם, שיש צורך ב-800 איש לעשרים וארבע שלות כדי להכטיה אתהעמדות. כאשר אופרים שכל רגע יכולה להיות החקמה, קבעו את חלוקת האנשים למקומות, ומעין-חרוד היו צריכים לצאת 27 איש, ובחרו את האנשים המתאימים לכך, אך למחרת היום נאמר שהאנשים נשארים לטבוע ימים, ונחברד שאחרי שקבלו את האנשים הביאו אותם למחנה, חשביעו אותם ולקחו אותם לגליל.

י. ירין:

מקורח למסקר חזית הצפון היתה שהוא יגייס כמה אנשים שיכול, על סנה לשחרר אחרים, ואותם שיחררו ביום ה'.

א. ציולינג:

זה צורך רוגז רב במקום.

עוד שאלה: מה עשו עם כוחות הצ"ל שהגייסו, האם

הם נמצאים במרוכז, או לא במרוכז, מה קרה למפקדים שלהם.

י. ירין:

כרגע זהנוגס לירושלים, במקומות אחרים נפתרה השאלה.

אצל אלכסנדרוני הגדודים פוזרו טכבר, המצב הוא טוב,

גמאל לאחר שהורידו את המפקדים שלהם מדרגותיהם, עד כמה שאמר לי דן ובן העניינים בסדר.

כאשר חשבנו שבירושלים יהיו יותר גאלף איש, קבענו

שהם עוברים לא דרך קלט ירושלים, אלא אכ"ט מינחה ועדה מיוחדת, וקבענו שיפזרו את כוחותיהם, כיתה לכל פלוגה, מאחר שהיו בסך הכל 150 איש, חולקו בגדוד ירושלים כיתהידים ובכיתות.

י. גרינבוים:

חרי הם היו בחזיתות, היו לוחם בפיסיים מפלחה, היו

לוחם כשם מאות לוחמים.

י. ירין:

אלינו עברו רק 500, ומאם לצבא רק 150.

חשיבה נועלת.

ישיבת ועדת החמשה
הגבוהה, כ"ו באלול תש"ח - 30.9.48

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון, השרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
מ. שפירא.

אלוף יגאל ידין.

רשם צמ

האלוף י. ידין: אתחיל חפצם בסקירה על הנ שק. היום נמצאים איתנו
במצב טוב יותר מאשר באותו זמן כאשר מסרתי את סקירתי
הקודמת. נוספו לנו כמה עשרות אותחים טובים, קבלנו גם כמה עשרות תותחים
אנטי-אוויריים ואנטי-טנקיים, עומדת להפטר שאלת התחמושת לתותחים, שבה
נתגלה איזה ליקוי, וחתחת חזה בכללו עולה על חתחת האנגלי, אחאאך
עד שש-עשר
הסווח שלו הוא חמשה-עשר/קילומטר. בעזרתו נ וכל לשנות את המצב בכל סביבת
ירושלים, כי בו נוכל להגיע עד בית לחם, גם נביא סמואל יכול להיות תחת
אש חזקה של תותח זה. כל עוד אין לנו במידה מספקת נשק אנטי-טנקי, חשוב
לנו ביותר תותח זה. היה כבר קורס של קציני תותחנים, אשר למדו שלשה חדשים,
וסיימו עתה ארבעים קצינים העושים רושם יפה, כל חיל התותחנים עומד, פחות
או יותר, על הגובה.

בנשק קל ומכונות יריה מצבנו שופר טוב, לעת עתה אין
מחסור, יש לנו ממספר המלא לפי החקן גם בלמכונות יריחא.
חתעש שלנו הוציא חשבוע כמה גדולה של "פיאטים", הסווח
שלו הוא רק 100 מטר, מהגדולים נגמרו רק כמה עשרות.
חתעש סיים גם סריח אחת של יורקי לחבות, שחטווח שלהם
הוא עד 130 מטר, זהו נשק אכזרי ואפקטיבי, החומר הבורח הוא דביק, וממשיך
לבעור כחצי שעה. עד כה לא היו לערבים יורקי לחבות, אך עתה קבלנו ידיעה
שחמצרים קבלו אחדים.

2022.12.25. 10:00

אם אסכם את המצב הכללי של הנשק, הרי אנו עומדים במצב

בינוני. לכל גדוד רגלי יש ארבע עד שש מכונות יריה, יש גם גדוד מיוחד של מכונות יריה, שיש לו 12 מכונות, גם לחיל המשמר יש אותו ציוד, גם המשקים בנגב ובצפון קבלו תוספת במכונות יריה.

השתפר גם קצת המצב של העצי זחלים, שאנו משתמשים בהם לחסות

חיל הרגלים בקרבות תחת אש. טנקים כנראה לא נקבל בזמן הקרוב.

מסוסי קרב יתווספו לנו כנראה, בחיל האוויר אנחנו חלשים

בניגוד לכל פרופורציה, אבל יש לנו תקוות לתסבה. אמנם בזמן האחרון לא חל

סיפור ניכר. החייל עצמו מתאמן יפה (רק השבוע קבלנו ידיעות וצילומים

על הפצצה דמסק, מסתבר שהפעולה היתה אפקטיבית יותר מאשר אנחנו חשבנו).

מצבנו במפציצים טוב יותר מאשר במסוסי קרב. חיל האוויר עסוק הרבה בצילומים -

פעולה חשובה מאד, כמעט עולה בחשיבותו על כל דבר אחר שאפשר לעשות בזמן

הפוגה, הוא עסוק גם באספקה לנגב, כל לילה הוא מעביר כמה עשרות טונים.

בחיל חים יש סיפורים מבחינת הכלים.

אשר לשטח הצבאי - המחסור בכוח אדם לא שופר בהרבה, והמחסור

הוא עוד גדול.

י. גרינבוים: אני יודע וגם מספרים לי שבאים לא מעטים מחוץ לארץ, ממזרח

אירופה, אנשים אשר היו בצבא הפולני שהיה ברוסיה, כאילו

הגיעו אלפים אחדים, וחם אינם מקבלים שום סידור, והם מסתובבים בשלים,

קרוב שלי, קפסן בצבא הפולני מטהובב כבר למעלה משלוש שבועות, ואין אני

צריך לומר לכם שזה אינו משפיע לטובה על מצב רוחו. אחת משתיים, או נהדול

מלחביא אותם, או נשתמש בהם.

...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...
...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

...the ... of ...

י. ירדן: המספר "אלפים של קצינים בעלי דרגות" - מוגזם.

י. גרינבוים: למאות אני ערב.

י. ירדן: יש אחדים שקשה לקלוט אותם, יש קושי מסויים לתת לכל אָאָאָ

קצין הבא מחוץ לארץ בדיוק אותו תפקיד שהוא רוצה, ולכן

לא יכולנו לקלוט מספר מסויים מהם.

המחסור הוא גדול מאד. למשל, יכולים להגיד שכל ברכה בצדה

צרה, אם נוספים בערך 80 הותחים, הרי זאת אומרת אלפי אנשים, מאות מכוניות,

ואם מגיעים אוירונים - זה שוב אנשים.

שר הבטחון והמטה מינו ועדה אשר צריכה למצוא פתרון איך לקמץ

בכוח אדם ומצד שני להציע שימוש יעיל יותר. יש הרגשה שכוח האדם אינו מנוצל

כראוי.

מאידך הצלחנו לחקיקם גדודי חיל המשמר, הם מתחילים לקבל את

הצביון שלהם, הם אמנם חלשים באימונם, אבל ברור שנעשה חכל להעלאת רמתם,

לימדנו המקרה על יד מודיעין, היה גם מקרה מעצב בגליל המערבי, העובדה היא

שאנשי חי"מ או שהיו בורחים או לא היו מחזיקים מעמד. עתה מוציאים ונחנו

את הגדודים האלה לאימונים אינטנסיביים, אם נצליח בפנין זה, יעמוד החי"מ

על הרמה הדרושה. אני מקוה שפעל זה יעשה את שלו. החי"ש התאמן יפה, הוא

קשה עבודה טובה בשבועות האלה. אנחנו עושים לעתים "גלופ פול" בעזרת

מכתבים של חיילים, האנשים מרגישים שהם עובדים קשה, אבל מתקדמים, עוסקים

בסימרונים של בריגדות וכו'.

1. 1944

2. 1945

3. 1946

4. 1947

5. 1948

6. 1949

7. 1950

8. 1951

9. 1952

10. 1953

11. 1954

12. 1955

אשר לתכנן יות - חגענו לידי כך שבידינו אלא במה הכניות

לא רק על גבי חנ ייר, אלא מוכנות אצלנו חטיבות לפעולה לפי חמכניות

ובחזיתות בדקו אותן, מבחינת התיכנון ישנה התקדמות.

איפה צריכה להיות נקודת הכובד של הפעולה, לעתים יש

שיקולים צבאיים על נקודת הכובד, לעתים יש להכריע לפי נקודת הכובד של

האויב, למצוא אולי אצלו את נקודת התורפה, זה לא קל. במשך שבועיים

היינו מוכרחים לשנות פעמיים את נקודת הכובד. היחידות הגיעו לנכונות

אופיראטיבית, ובמשך שלושים ושש שעות שינו ארבע בריגאדות את מעמדן.

לפני שבועיים, לאחר רצה ברנדוט, חשבנו שמחר-מחרתיים

נכנס לקרב. חרבה גדודים היו לא בבסיסיהם, יצאו מנקודותיהם. מצב חרוח

היה גבוה מאד אצל החיילים, חיתה חרגשה בסחון הרבה יותר גדולה.

אם לדבר בסרמינים של שבוע, שנים או שלושה שאז צריכה להיות פלחמה, מוטב

שתהיה עכשיו, כי חמתה, התכונה והחכמה הגיעו לשיא מסוים, ובמכונה הצבאית

כמו שהיא היום זה עלול לרדת, וזה יכול לקרות במשך שבועיים, אם כי אנחנו

אולי איננו מוכנים במאה אחוז מבחינת ההכנות. אילו היה האויב מותח בפעולה

לפני כעשרה ימים, היינו עוברים במשך ארבע שעות להתקפה נגד, מבחינת

הפוטנציאל הצבאי זה היה שיה שאפשר לדרוש מאתנו עכשיו.

י. גרינבוים: מערכבים בחי"מ את אלה שהיו בצבא ואלה שלא היה אף פעם

בצבא, ולכן הפלוגות אינן יכולות לפעול.

י. ידון: חגענו לשלב כזה, שאפשר יהיה לראות את גדודי חי"מ כגדודים

אם נתן להם אמונים מתאימים. אילו היינו לוקחים את כל

האלמנט הסוב לגדודים נפרדים, לא היה לנו שום דבר בחי"מ.

במודיעין היה חמשלש מס' 219, אחד בקו נגד לפרון, הקו

היה חזק, שתי מכונות יריה, שתי מרגמות³, שמונה מקלעים, שלושים רובים.

ביום מסק לא היה אף פעם כל כך הרבה נשק ואנשים. יום לפני זה ביקר קצין גבוה מהמטה פה ומחמטה של החזית ובאו למסקנה שהנשק מספיק, הביצורים אפשר לשפר, אך המפקדים והאנשים שישנם במקום אולי לא ידעו לנצל א כראוי את הנשק שלרשותם.

מה קרה שם באופן מעשי - כמה ימים הפגינו את הקו, כנראה לשם טווח. באותו בוקר השתמשו שם ב-6 פאונדר, נשק חרטני מאוד נגד ביצורים, פגעו אצל כחמשים פגזים בחר זה, בחלק הצפוני של המשלט נפגע רוב האנשים, נפצעו ונהרגו. כאשר ראו בחלק השני של המשלט שהחלק הצפוני נפגע, נחלבלו האנשים. מפקד המשלט לא היה במקום, היה רק סגנו, המפקד נקרא באותו יום לישיבה במטה החזית, יחד עם זאת - האנשים לא היו מאומנים די. עתה יושבת ועדת מומחים בכל המשלטים וקובעת את הסידורים. אנו מעוניינים לעשות בדיקה מדוקדקת של הדיברות כדי ללמוד לקראת העתיד.

מ. שפירא: לי נראה שאחת הנקודות המסוכנות היא ירושלים, מה

מצבנו שם מבחינה צבאית.

שאלה שניה - המוכן כביש בורמה כראוי.

י. ידין: אנחנו יודעים שכביש בורמה עלול להיות מופגז מכמה מקומות

מלאטרון וגם מצד דרום, ועתה פוללים את כביש בורמה

לקראת החורף קצת יותר דרומה, שכמעט לא יוכל להיות מופגז מצד לאסטון.

מצבנו בירושלים היום יותר טוב מאשר היה אי-פעם.

בשלושת השבועות האחרונים, נוסף על מה שקבלו מאצ"ל, בסך הכל קבלו 300

איש, ומה רק 150 איש לצבא, ו-150 איש ספק למה יתאימו, ביניהם 150 בחור

60-80 פצועים, אך אנחנו שלחנו הגבורה של 600 איש. הגענו למצב שיש נוסף

על גדודי המשמר עוד חטיבה של חי"ש. מבחינה זו המצב שופר בהרבה, קבלו

... of the ...
... of the ...
... of the ...

... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...
... of the ...

... of the ...

... of the ...
... of the ...
... of the ...

... of the ...
... of the ...

... of the ...
... of the ...

... of the ...
... of the ...

... of the ...
... of the ...

חרבה מאד נ שק מאתנו וכמות צי גדולה על ידי אצ"ל ולח"י.

נוסף לזאת היתה חסימת כחטיבת רזרבה בחזית המרכז באופן

זמני, עתה יש חביעה עליה.

לשיפורים אין גבול, הגענו למצב מסוים. אם תהיה התקפה

קשה על ירושלים, נ וכל לחקל עליה על ידי מכה גדולה מצדנו על רמאללה.

הפגזה אי אפשר למנ וע, אלא על ידי הפצצת בסיסי החותמים. השינוי לטובה

העיקרי הוא במיקוד, וגם שיש גדודי משמר וגדודי חי"ש.

השיפור הגדול ביותר שנ וצר כאן ובכל הארץ, וזה בולט

כל יום יותר, זה ענין החזיתות ומטרת החזיתות, זה לא יכולע בכמה תוחמים.

א. ציזלינג: שתי שאלות יסודיות, אינ י רוצה שיאמרו לנו הפרטים

על ההכנ יות ותכניות האלטינאטיביות, אבל בכל זאת מה

עומד במדרגה ראשונה ומה במדרגה שניה, ואיך זה יכול להיות מופעל במידה

שזה תלוי בנו.

שניה - ישבנו פה לפני חדשים אדום וחצגנו אז שאלות

בענין "העבדה" הצבא

/ושמענו חשובה שצריך שיעבור חודש וחצי או חדשיים עד אשר הצבא יקבל את

אימונו, עברו כבר עתה חדשיים, הפלוגות מאומנות. במחנה גדעון בעמק,

בחורשת תל-יוסף נמצאות פלוגות מאומנות, ואני שואל. שאם אי אפשר להסידר

שחן העבודת ה באופן חלקי אאאא בסביבה, במשך שש ה אחת הם יכולים להימצא

בשעת הצורך במחנה שלהם. הם נמצאים במקום שהיבול אינו מורד בגלל

חוסר ידיים עובדות, ברובם הם בני חסביבה, ואחרי שעברו את אימונם, מדוע

לא יעבדו גם עבודת חקלאית הנחוצה לנו, לכולנו.

אני חושש קצת מפני הועדה, היא תעסוק בעני ינים

היסודיים, אני מדבר על המעשה להיום, למחר, כמובן שזה אינו יכול לבוא

במקום הפתרון היסודי. אילו נקבעו הדברים בקשר לחקלאות, יכולתי למנות

קציני חקלאות, אשר יעמוד בקשר עם קציני הצבא, הוא לא יכול להתערב

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

בעניני הצבא, אבל יוכל להסדיר העבודה החקלאית של האנשים. אילו ניתנה הוראה כזאת משוכנע אני שהיינו מצילים הרבה מהיבול וזה הי גם לטובת הצבא.

ענין הבריגאדה החסומה - באותם הימים אשר העבירו את הבריגאדות קראו לממ"זים לכינוס ואמרו להם, שיש צורך ב-800 איש לעשרים וארבע שעות כדי להכשיח את העמדות. כאשר אומרים שכל רגע יכולה להיות התקפה, קבעו את חלוקת האנשים למקומות, ומעין-חרוד היו צריכים לצאת 27 איש, ובחרו את האנשים המתאימים לכך, אך למחרת היום נאמר שהאנשים נשארים לשבוע ימים, ונהביר שאחרי שקבלו את האנשים הביאו אותם למחנה, הסבירו אותם ולקחו אותם לגליל.

י. ידין: פקודה למפקד חזית הצפון חיתה שהוא יגייס כמה אנשים שיכול, על מנת לשחרר אחרים, ואותם שיחררו ביום א'.

א. ציזלינג: זה עורר רוגז רב במקום.
עוד שאלה: מה עשו עם כוחות אצ"ל שהתגייסו, האם הם נמצאים במרוכז, או לא במרוכז, מה קרה למפקדים שלהם.

י. ידין: כרגע זחנוגע לירושלים, במקומות אחרים נפתרה השאלה. אצל אלכסנדרוני הגדודים פוזרו מכבר, המצב הוא טוב, גמאל לאחר שהורידו את המפקדים שלהם מדרגותיהם, עד כמה שאמר לי דן אבן העניינים בסדר.

כאשר חשבנו שבירושלים יהיו יותר מאלף איש, קבענו שהם עוברים לא דרך קלט ירושלים, אלא אכ"א מינתה ועדה מיוחדת, וקבענו שיפזרו את כוחותיהם, כיתח לכל פלוגה, מאחר שהיו בסך הכל 150 איש, חולקו בגדוד ירושלים כיחידים ובכיתות.

י. גרינבוים: הרי הם היו בחזיתות, היו להם בסיסים משלהם, היו להם כשש מאות לוחמים.

י. ידין: אלינו עברו רק 300, ומחם לצבא רק 150.

חשיבה נעלה.

THE FIRST OF THESE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO
THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

THE FIRST OF THE TWO IS THE
SECOND IS THE FIRST OF THE TWO
THAT IS THE FIRST OF THE TWO

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון, השרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
מ. שפירא.

אלוף יגאל ידין.

רשם צמ

האלוף י. ידין: אתחיל הפעם בסקירה על הנ שק. היום נמצאים אנהנו

במצב טוב יותר מאשר באותו זמן כאשר מסרתי את סקירתי

הקודמת. נוספו לנו כמה עשרות תותחים טובים, קבלנו גם כמה עשרות תותחים

אנטי-אוויריים ואנטי-טנקיים, עומדת להפתר שאלת ההחמשה לתותחים, שבה

נתגלה איזה ליקוי, ותהותה חזה בכללו עולה על התותח האנגלי, אמגאן
עד ששה-עשר

חסרות שלו הוא חמשה-עשר/קילומטר. בעזרתו נ וכל לשנות את הפצת בכל טביבת

ירושלים, כי בו נוכל להביע עד ביה לחם, גם נביא סמואל יכול להיות תחת

אש חזקה של תותח זה. כל עוד אין לנו במידה מספקת נשק אנטי-טנקי, חשוב

לנו ביותר תותח זה. היה כבר קורס של קציני תותחנים, אשר למדו שלשה חדשים,

וסיימו עתה ארבעים קצינים חפזים רוסם ימה, כל חיל התותחנים עומד, פחות

או יותר, על הגובה.

בנשק קל ומכוונות יריה מצבנו שופר טוב, לעת עתה אין

מחסור, יש לנו חמספר הטלא לפי התקן גם בלמכוונות יריה.

התקש שלנו הוציא השבוע כמות גדולה של "מיאטים", חסרות

שלו הוא רק 100 מטר, מהגדולים נגמרו רק כמה עשרות.

התקש סיים גם סריה אחת של יורקי להבות, שחסרות שלהם

הוא עד 130 מטר, זהו נשק אכזרי ואפקטיבי, החומר הבורר הוא דביק, וממשיך

לבעור כחצי שעה. עד כה לא היו לערבים יורקי להבות, אך עתה קבלנו ידיעה

שהמצרים קבלו אחדים.

THEY WERE NOT
... ..

... ..

... ..

...

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

...

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

אם אסכם את המצב הכללי של הנשק, הרי אנו עומדים במצב בינוני. לכל גדוד רגלי יש ארבע עד שש מכונות יריח, יש גם גדוד מיוחד של מכונות יריח, שיש לו 12 מכונות, גם לחיל המשמר יש אותו ציוד, גם המסקים בנגב ובצפון קבלו תוספת במכונות יריח.

השתפר גם קצת המצב של הצאי זחלים, שאנו משתמשים בהם להסעת חיל הרגלים בקרבות תחת אש. טנקים כנראה לא נקבל בזמן הקרוב.

מטוסי קרב יתווספו לנו כנראה, בחיל האוויר אנחנו חלשים בניגוד לכל מרופורציה, אבל יש לנו תקוות לחטבה. אמנם בזמן האחרון לא חל שיפור ניכר. החייל עצמו מתאמן יפה (רק השבוע קבלנו ציוד יריחות וצילומים על הפצצה דמסק, מסתבר שהפעולה היתה אפקטיבית יותר מאשר אנחנו חשבנו). מצבנו במפציצים טוב יותר מאשר במטוסי קרב. חיל האוויר עסוק הרבה בצילומים - פעולה חשובה מאד, כמעט עולה בחשיבותו על כל דבר אחר שאפשר לעשות בזמן הפוגה, הוא עסוק גם באספקה לנגב, כל לילה הוא מעביר כמה עשרות טונים. בחיל הים יש שיפורים מבחינת הכלים.

אשר לפטח הצבא - המחסור בכוח אדם לא שופר בהרבה, והמחסור

הוא עוד גדול.

י. גרינבוים: אני יודע וגם מספרים לי שבאים לא מעטים מחוץ לארץ, ממזרח

אירופה, אנשים אשר היו בצבא הפולני שהיה ברוסיה, כאילו

הגיעו אלפים אחדים, והם אינם מקבלים שום סידור, והם מסתובבים בטלים,

קרוב אלי, קפטן בצבא הפולני מסתובב כבר למעלה משלוש שבועות, ואין אני

צריך לומר לכם שזה אינו משפיע לטובה על מצב רוחו. אחת משהים, או נהדול

מלהביא אותם, או נשתמש בהם.

י. ידיו: המספר "אלפים של קצינים בעלי דרגות" - מוגזם.

י. גרינבוים: למאות אני ערב.

י. ידיו: יש אחדים שקשה לקלוט אותם, יש קושי מסויים להם לכל אגף

קצין הבא מחוץ לארץ בדיוק אותו תפקיד שהוא רוצה, ולכן

לא יכולנו לקלוט מספר מסויים מהם.

המחסור הוא גדול מאד. למשל, יכולים להגיד שכל ברכה בצד

צד, אם נוספים בערך 80 תותחים, הרי זאת אומרת אלפי אנשים, מאות מכוניות,

ואם מגיעים אוירונים - זה טוב אנשים.

שר הבטחון והמספר מינו ועדה אשר צריכה למצוא פתרון איך לקמץ

בכוח אדם ומצד שני לחצות שימוש יעיל יותר. יש הרגשה שכוח האדם אינו מנוצל

כראוי.

מאידך הצלחנו לחקים גורדי חיל המסמר, הם מתחילים לקבל את

הצביון שלהם, הם אמנם חלשים באימונם, אבל ברור שנעשה הכל להעלות רמתם,

לימדנו המקרה על יד מודיעין, היה גם מקרה מעציב בגליל המערבי, העובדה היא

שאנשי חי"מ או שהיו בדרגים או לא היו מחזיקים מעמד. עתה מוציאים אנחנו

את הגדודים האלה לאימונים אינטנסיביים, אם נצליח בעניין זה, יעמוד החי"מ

על חרמם הדרושה. אני מקוה שפעל זה יעשה את שלו. החי"מ התאמן יפה, הוא

עשה עבודה טובה בשבועות האלה. אנחנו עושים לעתים "גלופ פול" בעזרת

מכתבים של חיילים, האנשים מרגישים שהם עובדים קשה, אבל מתקדמים, עושים

בטימונים של בריגדות וכו'.

אשר לתכנן יום - הגענו לידי כך שבידינואלא במה תכניות

לא רק על גבי חנ ייר, אלא מוכנות אצלנו חסיבות לפעולה לפי המכניות

ובחזיתות בדקו אותן, מבחינת התיכנון ישנה התקדמות.

איפה צריכה להיות נקודת הכובד של הפעולה, לעתים יש

סיקולים שבאיים על נקודת הכובד, לעתים יש להכריע לפי נקודת הכובד של

האויב, למצוא אולי אצלו את נקודת החורפה, זה לא קל. במשך שבועיים

חיינו מוכרחים לשנות פעמיים את נקודת הכובד. היחידות הגיעו לנכונות

אופיראטיבית, ובמשך שלושים ושש שעות שינו ארבע בריגאדות את מעמדן.

לפני שבועיים, לאחר רצח ברנדורט, חשבנו שמחר-מחרתיים

נכנס לקרב. הרבה גדודים היו לא בבסיסיהם, יצאו מנקודותיהם. מצב הרוע

היה גבוה מאד אצל החיילים, היתה הרגשה בטחון הרבה יותר גדולה.

אם לדבר בטרמינים של שבוע, שנים או שלושה שאז צריכה להיות מלחמה, מוטב

שתהיה עכשיו, כי המתח, התכונה וההכנה הגיעו לשיא מסוים, ובמכונה הצבאית

כמו שהיא היום זה עלול לרדת, וזה יכול לקרות במשך שבועיים, אם כי אנחנו

אולי איננו מוכנים במאה אחוז מבחינת ההכנות. אילו היה האויב פותח בפעולה

לפני כעשרה ימים, חיינו עוברים במשך ארבע שעות להתקפת נגד, מבחינת

הפוטנציאל הצבאי זה היה שיא שאפשר לדרוש מאתנו עכשיו.

י. גרינבוים: מערכבים בחי"מ את אלה שחיו בצבא ואלה שלא היה אף פעם

בצבא, ולכן הפלוגות אינן יכולות לפעול.

י. ידין: הגענו לשלב כזה, שאפשר יהיה לראות את גדודי חי"מ כגדודים

אם נתן להם אמונים מהאימים. אילו חיינו לוקחים את כל

האלמנט חשוב לגדודים נפרדים, לא היה לנו שום דבר בחי"מ.

במודיעין היה המשלט מס' 219, אחד בקו נגד לטרון, הקו

היה חזק, שתי מכוני זה יריה, שתי מרגמות³, שמונה מקלעים, שלושים רובים.

בשום משק לא היה אף פעם כל כך הרבה נשק ואנשים. יום לפני זה ביקר קצין גבוה מהמטה פח ומהמטה של החזית ובאו למסקנה שהם שם מספיק, הביצורים אפשר לשמר, אך המפקדים והאנשים שיטנם במקום אולי לא ידעו לנצל א כראוי את הנשק שלהם.

מה קרה שם באותן מעסי - כמה ימים הפגינו את הקו, כנראה

לשם טווח. באותו בוקר השתמשו שם ב-6 פאונדר, נשק חרסני מאד נגד ביצורים, פגעו אצא כחמשים פגזים בחר זה, בחלק הצפוני של המסלע בפגע רוב האנשים, נפצעו ונהרגו. כאשר ראו בחלק השני של המסלע שהחלט הצפוני נפגע, נהבילו האנשים. מפקד המסלע לא היה במקום, היה רק סגנו, המפקד נקרא באותו יום לישיבה במטה החזית, יחד עם זאת - האנשים לא היו מאומנים די, כוח יושבת ועדה מומחים בכל המסלעים וקובעת את הסידורים. אנו מעוניינים גם לפנות בדיקה מדוקדקת של הדברים כיחוד כדי ללמוד לקראת העתיד.

לי נראה שאחת הנקודות המסוכנות היא ירושלים, מה

מ. שפירא:

מצבנו שם מבחינה צבאית.

שאלה שניה - המוכן כביש בורמה כראוי.

אנחנו יודעים שכביש בורמה עלול להיות מופגז מכמה מקומות

י. ידין:

מלאטרון וגם מצד דרום, ועתה מוללים את כביש בורמה

לקראת החורף קשה יותר דרומה, שכמעט לא יוכל להיות מופגז מצד לאססון.

מצבנו בירושלים היום יותר טוב מאשר היה אי-פעם.

בשלושה השבועות האחרונים, נוסף על מה שקבלו מאצ"ל, בסך הכל קבלו 300

איש, ומזה רק 150 איש לצבא, ו-150 איש ספק למה יתאימו, ביניהם 150 בחור

60-80 פצועים, אך אנחנו שלחנו הגבורה של 600 איש. הגענו למצב שיש נוסף

על גדודי המשמר עוד חסיבה של חי"ט. מבחינה זו המצב שומר בהרבה, קבלו

הרבה מאד נ שק מאתנו וכמות די גדולה על ידי אצ"ל ולח"י.

נוסף לזאת היתה חטיבת כחטיבת רזרבה בחזית המרכז באופן

זמני, עתה יש הביעה עליה.

לשיפורים אין גבול, אגענו למצב מסוים. אם תהיה התקפה

קשה על ירושלים, נ וכל לחקל עליה על ידי מכה גדולה מצדנו על רמאללה.

המגזר אי אפשר למנ וק, אלא על ידי הפצצה בסיסי התותחים. השינוי לטובה

הפיקרי הוא במיקוד, וגם שיש גדודי מסמר וגדודי חי"ש.

השיפור הגדול ביותר שנ וצר כאן ובכל הארץ, וזה בולם

כל יום יותר, זה ענין החזיתות ומסרת החזיתות, זה לא יסולע בכמה תותחים.

א. ציזלינג: שתי שאלות יסודיות, אינ י רוצה שיאמרו לנו הפרטים

על החכנ יות והתכניות האלטינאטיביות, אבל בכל זאת מה

קומד במדרגה ראשונה ומה במדרגה שניה, ואיך זחיכול להיות מופעל במידה

שזה תלוי בנו.

שניה - ישכנו מה לפני חדשים חדים והעגנו אז שאלות

בענין "העבדה" הצבא

/ושמענו השובה שפריץ שיעבור חודש וחצי או חדשים עד אשר הצבא יקבל את

אימונו, עברו כבר עתה חדשים, הפלוגות מאומנותא. במחנה גדעון בעמק,

בחורשת הל-יוסף נמצאות פלוגות מאומנות, ואני שואל האם אי אפשר להסידר

שחן תעבורה ה באופן חלקיאצאא בסביבה, במשך שש ה אחת הם יכולים להימצא

בשעת הצורך במחנה שלהם. הם נמצאים במקום שהיבול אינו מורד בגלל

חוסר ידיים עובדות, ברובם הם בני הסביבה, ואחרי שעברו את אימונם, מדוע

לא יעבדו גם עבודה חקלאית הנחוצה לנו, לכולנו.

אני חושש קשה מפני הודעה, היא תסוק בענ ינים

היסודיים, אנ י מדבר על המעשה לחיום, למחר, כמובן שזה אינו יכול לבוא

במקום הפתרון היסודי. אילו נקבעו הדברים בקשר לחקלאות, יכולתי למנות

קצינ י חקלאות, אשר יעמוד בקשר עם קצינ י הצבא, הוא לא יוכל להתערב

1. The first of these is the fact that the...

2. The second is the fact that the...

3. The third is the fact that the...

4. The fourth is the fact that the...

5. The fifth is the fact that the...

6. The sixth is the fact that the...

7. The seventh is the fact that the...

8. The eighth is the fact that the...

9. The ninth is the fact that the...

10. The tenth is the fact that the...

11. The eleventh is the fact that the...

12. The twelfth is the fact that the...

13. The thirteenth is the fact that the...

14. The fourteenth is the fact that the...

15. The fifteenth is the fact that the...

16. The sixteenth is the fact that the...

17. The seventeenth is the fact that the...

18. The eighteenth is the fact that the...

19. The nineteenth is the fact that the...

20. The twentieth is the fact that the...

21. The twenty-first is the fact that the...

22. The twenty-second is the fact that the...

23. The twenty-third is the fact that the...

24. The twenty-fourth is the fact that the...

25. The twenty-fifth is the fact that the...

26. The twenty-sixth is the fact that the...

בעניני הצבא, אבל יוכל להסדיר העבודה החקלאית של האנשים. אילו ניתנה הוראה כזאת מסוכנע אני שהיינו מצילים הרבה מהיבול וזה הי גם לטובה הצבא.

ענין הבריגאדה החסומה - באותם הימים אשר העבירו את הבריגאדה קראו לממ"זים לכינוס ואמרו להם, שיש צורך ב-800 איש לעשרים וארבע שעות כדי להבטיח את העמדות. כאשר אומרים שכל רגע יכולה להיות התקפה, קבעו את חלוקת האנשים למקומות, ומעין-חרוד היו צריכים לצאת 27 איש, ובחרו את האנשים המתאימים לכך, אך למחרת היום נאמר שהאנשים נשארים לשבוע ימים, ונתברר שאחרי שקבלו את האנשים הביאו אותם למחנה, השביעו אותם ולקחו אותם לגליל.

י. ידין: מקודם למפקד חזית הצפון הייתה שהוא יגייס כמה אנשים שיכול, על מנת לשחרר אחרים, ואותם שיחררו ביום א'.

א. ציזלינג: זה עורך דוגו רב במקום.

עוד שאלה: מה עשו עם כוחות אצ"ל שהתגייסו, האם הם נמצאים במרוכז, או לא במרוכז, מה קרה למפקדים שלהם.

י. ידין: כרגע זהנוגע לירושלים, במקומות אחרים נפתרה השאלה.

אצל אלכסנדרוני הגדודים פוזרו מכבר, הצבא הוא טוב, גמא לאחר שהורידו את המפקדים שלהם מדרגותיהם, עד כמה שאמר לי דן אכן העניינים בסדר.

כאשר חשבנו שבירושלים יהיו יותר מאלף איש, קבענו שהם עוברים לא דרך קלט ירושלים, אלא אכ"א מינתה ועדה מיוחדת, וקבענו שיפזרו את כוחותיהם, כיתה לכל פלוגה, מאחר שהיו בסך הכל 150 איש, הולקו בגדוד ירושלים כיחידים ובכיתות.

י. גרינבוים: הרי הם היו בתזיחות, היו להם בסיסים משלהם, היו להם בשש מאות לוחמים.

י. ידין: אלינו עברו רק 300, ומחם לצבא רק 150.

הישיבה ננעלה.

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון, השרים: י. גרינברג, א. ציזלינג,
מ. שפירא.

אלוף יגאל ידין.

רשם צמ

האלוף י. ידין: אתחיל חמכם בסקירה על חנ סק. היום נמצאים אנהנו
במצב טוב יותר מאשר באותו זמן כאשר מסרתי את סקירתי
הקודמת. נוספו לנו כמה עשרות תותחים טובים, קבלנו גם כמה עשרות תותחים
אנטי-אוויריים ואנטי-סנקיים, עומדת להפטר שאלת ההתמונה לתותחים, שבת
נהגלה היזה ליקוי, והתותח הזה בכלל עולה על התותח האנגלי, אמאנק
עד ששה-קטור
הטווח שלו הוא חמשה-עשר/קילומטר. בעזרתו נוכל לשנות את המצב בכל סביבת
ירושלים, כי בו נוכל להביע עד ביה לחם, גם נביא טמנאל יכול להיות תחת
אש חזקה של תותח זה. כל עוד אין לנו במידה מספקת נשק אנטי-סנקי, חשוב
לנו ביותר תותח זה. היה כבר קורס של קציני תותחנים, אשר למדו שלשה חדשים,
וסיימו עתה ארבעים קצינים העושים רושם יפה, כל היל התותחנים עומד, פתוח
או יותר, על הגובה.

בנשק קל ומכוונות יריה מצבנו שופר טוב, לעת עתה אין
מחסור, יש לנו המספר המלא לפי החקן גם בלמכוונות יריה.
התעש שלנו הוציא השבוע כמות גדולה של "פיצוצים", הטווח
שלו הוא רק 100 מטר, מהגדולים נגמרו רק כמה עשרות.
התעש סיים גם סריח אחת של יורקי להבות, שהטווח שלהם
הוא עד 130 מטר, זהו נשק מכורי ואפקטיבי, החומר הבורח הוא דביק, וממשיך
לבעור כחצי שעה. עד כה לא היו לערבים יורקי להבות, אך עתה קבלנו ידיעה
שהמצרים קבלו אחדים.

אם אטכס את המצב הכללי של הנשק, הרי אנו עומדים במצב בינוני, לכל גדוד רגלי יש ארבע עד שש מכונות יריח, יש גם גדוד מיוחד של מכונות יריח, שיש לו 12 מכונות, גם לחיל המשמר יש אותו ציוד, גם המשקים בנגב ובצפון קבלו תוספת במכונות יריח.

השתפר גם קצת המצב של הצאי וחלים, שאנו משתמשים בהם להפער חיל ארגלים בקרבות תחת אש. סנקים כנראה לא נקבל בזמן הקרוב.

מסוסי קרב יהיוספו לנו כנראה, בחיל האויר אנחנו חלשים בניגוד לכל מרופורציה, אבל יש לנו תקווה לחסבה. אמנם בזמן האחרון לא חל שיפור ניכר. החייל עצמו מתאמן יפה (רק השבוע קבלנו ידיעות ופילומים על הפצת דמשק, מסתבר שהפעולה היתה אפקטיבית יותר מאשר אנחנו חשבנו). מבבנו במפציצים טוב יותר מאשר במסוסי קרב. חיל האויר עסוק הרבה בפילומים - פעולה חשובה מאד, כמעט עולה בחשיבותו על כל דבר אחר שאפשר לעשות בזמן הפוגה, הוא עסוק גם באספקה לנגב, כל לילה הוא מעביר כמה עשרות טונים. בחיל הים יש סיפורים מבהינת הכלים.

אשר לשטח הצבאי - המחסור בכוח אדם לא שופר בהרבה, והמחסור

הוא עוד גדול.

י. גרינבוים: אני יודע וגם מספרים לי שבאים לא פעמים מחוץ לארץ, ממזרח

אירופה, אנשים אשר היו בצבא הפולני שהיה ברוסיה, כאילו

הגיעו אלפים אחדים, והם אינם מקבלים שום סידור, והם מסתובבים בטלים,

קרוב שלי, קפסן בצבא הפולני מסתובב כבר למעלה משלוש שבועות, ואין אני

צריך לומר לכם שזה אינו משפיע לטובה על מצב רוחו. אחת משהים, או נהדול

מלהביא אותם, או נשתמש בהם.

המספר "אלפים של קצינים בעלי דרגות" - מוגזם.

י. ירין:

י. גרינבוים: למאות אני ערב.

יש אחדים שקשה לקלוט אותם, יש קושי מסויים להחל לכל צאצא

י. ירין:

קצין חבא מחוץ לארץ בדיוק אותו תפקיד שהוא רוצה, ולכן

לא יכולנו לקלוט מספר מסויים מהם.

המחסור הוא גדול מאוד. למשל, יכולים להגיד שכל ברכה בצד

צרה, אם נ וסמים בערך 80 הוחחים, חרי זאת אומרת אלפי אנשים, מאות מכוניות,

ואם מגיעים אוירונים - זה טוב אנשים.

שר הכסחון והמטה מינו ועדה אשר פריכה למצוא פתרון איך לקמץ

בכוח אדם ומצד שני להציע שימוש יעיל יותר. יש חרגשה שכוח האדם אינו מנוצל

כראוי.

מאידך הצלחנו להקים גדודי חיל המספר, הם מתחילים לקבל את

הצביון שלהם, הם ממנם חלטים באימונם, אבל ברור שנעשה חכל להעלאת רמתם,

לימדנו המקרה על יד מודיעין, היה גם מקרה מעשי בגליל המערבי, העובדה היא

שאנשי חי"מ או שהיו בדרחים או לא היו מחזיקים מעמד. עתה מוציאים אנחנו

את הגדודים האלה לאימונים אינטנסיביים, אם נעליח בענין זה, יעמוד החי"מ

על הרמה הדרושה. אני מקרה שפעל זה יעשה את שלו. החי"מ התאמן יפה, הוא

עשה עבודה טובה בשבועות האלה. אנחנו עושים לעתים "גלופ פול" בעזרה

מכתבים של חיילים, האנשים מרגישים שחם עובדים קשה, אבל מתקדמים, עושים

בסימונים של בריגדות וכו'.

אשר לתכנן יות - חגענו לידי כך שבידינואלא במה חכניות

לא רק על גבי חנ ייר, אלא מוכנות אצלנו חסיבות לפעולה לפי חכניות

ובחזיתות בדקו אותן, מבחינה חמיכנון ישנה חתקדות.

איפה צריכה להיות נקודת חכובד של חפולח, לעתים יש

סיקולים צבאיים על נקודת חכובד, לעתים יש לחכריע לפי נקודת חכובד של

חאויב, למצוא אולי אצל חנ נקודת חחורפה, זה לא קל. במשך שבועיים

חיינו מוכרחים לשנות פעמים חנ נקודהחכובד. חחידות חגיעו לנכונות

חופיראפיה, ובמשך שלושים ושש שעות שינו ו ארבע בריגאדות חח מעמדן.

לפני שבועיים, לאחר רעה ברנדוס, חשבנו שמח-מחתיים

נכנסו לקרב. חרבה גדודים חיו לא בבסיסיהם, יצאו מנקודותיהם. מצב חרות

חיה גבוה מאד אצל חחילים, חיתה חרגשת בשחון חרבה יותר גדולה.

חם לדבר בטרמינים של שבוע, שנים חו שלוש שחז צריכה להיות מלחמה, מוטב

שהחיה עכשיו, כי חמתה, חחכונה וחחכונה חגיעו לשיא חסויט, ובמכונה חחכאית

כמו שהיה חיום זה עלול לרדת, וזה יכול לקרות במשך שבועיים, חם כי חנחנו

אולי חיינו מוכנים במחא חחו מבחינה חחכנות. אילו חיה חאויב שוחח בפעולה

לפני כעשרה ימים, חיינו עוברים במשך ארבע שעות לחתקפת נגד, מבחינה

חמוטנציאל חחכאי זה חיה שחאמפטר לדרוש מחחנוצ עכשיו.

י. גרינבוים: מערבבים בחי"מ חח חלח שחיו בעבא וחלח שלא חיה חך פעם

בעבא, ולכן חפלוגה חיינו יכולות לפעול.

י. ירין: חגענו לשלב כזה, שחמפטר חחיה לראות חח גדודי חח"מ כגדודים

חם נתן לחס חמונים מחחמים. אילו חיינו לוקחים חח כל

חאלמנ ח חסוב לגדודים נפרדים, לא חיה לנו שום דבר בחי"מ.

במודיעין חיה חמשלט ממ' 219, חחד בקו נגד לטרון, חקו

חיה חזק, שחי מכונ זה יריח, שחי מרגמות³ שמונה מקלעים, שלושים רובים.

בשום משק לא היה אך פעם כל כך הרבה נשק והנשנים. יום לפני זה ביקר קצין גבוה מהמטה פה ומהמטה של החזית ובאו למסקנה שהנשק מספיק, הביצורים אפשר לשפר, אך המפקדים והנשנים שיטנם במקום ואולי לא ידעו לנצל א כראוי את הנשק שלהם.

מה קרה שם באופן מסתי - כמה ימים הסגירו את הקו, כנראה

לשם טווח. באותו בוקר השתמשו שם ב-6 פאונדר, נשק חרסני מאוד נגד ביצורים, פגעו אצא כחמשים פגזים בחר זה, בחלק הצפוני של המסלע נפגע רוב האנשים, נסעו ונחרגו. כאשר ראו בחלק השני של המסלע שהחלט הצפוני נפגע, נחלבלו האנשים. מפקד המסלע לא היה במקום, היה רק סגנו, המפקד נקרה באותו יום לישיבה במטה החזית, יחד עם זאת - האנשים לא היו מאומנים די. עתה יושבה ועדה מומחים בכל המסלעים וקובעת את הסידורים. אנו מכוננים ים לעשות בדיקה מדוקדקת של הברוימכיהוד כדי ללמוד לקראת העתיד.

לי נראה שאחת הנקודות המסוכנות היה ירושלים, מה

מ. טפירא:

מבנו שם מבחינה צבאית.

שאלה שניה - המוכן כביש בורמה כראוי.

אנחנו יורקים שכביש בורמה עלול להיות מופגז מכמה מקומות

י. ירון:

מאטרון וגם מצד דרום, ועתה סוללים את כביש בורמה

לקראת החורף קצת יותר דרום, שכמעט לא יוכל להיות מופגז מצד לאסטון.

מבנו בירושלים היום יותר טוב מאשר היה אי-פעם.

בשלושת השבועות האחרונים, נוסף על מה שקבלו מאצ"ל, בסך הכל קבלו 300

איש, ומזה רק 150 איש לשבא, ו-150 איש טמק למה יתאימו, ביניהם 150 בחור

60-80 פצועים, אך אנחנו שלחנו הגבורה של 600 איש. הגענו למצב שיש נוסף

על גודדי הספמר עוד חטיבה של חי"ש. מבחינה זו המצב שומר בהרבה, קבלו

חריבה מאוד נ שק מנחנו וכמות די גדולה על ידי אצ"ל ולח"י.

נוסף לזאת היתה חשיבה כחשיבת ריזרבה בחזית המרכז באופן

זמני, עתה יש תביעה עליה.

לסיפורים אין גבול, הגענו למצב מסוים. אם תהיה התקפה

קשה על ירושלים, נ וכל לחקל עליה על ידי מכה גדולה מצדנו על רמאללה.

המגוזה אי אפשר למנ רע, הלא על ידי הפעעה בסיסי התוחמים. השינוי לסובח

העיקרי הוא בפיקוד, וגם שיש גדודי משמר וגדודי תי"ש.

הסיפור הגדול ביותר שנ וצר כאן ובכל הארץ, וזה בולט

כל יום יותר, זה ענין החזיתות ומטות החזיתות, זה לא יכולע בכמה תוחמים.

א. ציזלינג שתי שאלות יסודיות, אינ י רוצה שיאמרו לנו הפרטים

על התכנ יות והתכניות האלטינאטיביות, אבל בכל זאת מה

קומד במדרגה ראשונה ומה במדרגה שניה, ואיך זה יכול להיות מופעל במידה

שזה תלוי בנ ו.

שניה - ישכנו מה לפני חרשים חדים והעגנו אז שאלות

בענין "העבודה" הצבא

/ושמכנו הסובח שעריך שיעבור חודש וחצי או חודשיים עד אשר הצבא יקבל את

אימונוא, עברו כבר עתה חודשיים, הפלוגות מאומנותא. במחנה גדעון בעמק,

בחורטה הל-יוסף נמצאות פלוגות מאומנות, ואני שואל שאם אי אפשר להסידר

שחן העבודת ה באופן חלקיאטטא בסביבה, במסך שע ה אחת הם יכולים להימצא

בשעה חפורך במחנה שלהם. הם נמצאים במקום שחייבול אינו מורד בגלל

חוסר ידיים עובדות, ברובם הם בני הסביבה, ואחרי שעברו את אימונם, מדוע

לא יעמדו גם עבודה חקלאית הנחוצה לנו, לכולנוא.

אני חושש קצת ממני הועדה, היא תעסוק בענ ינים

היסודיים, אנ י מדבר על המעשה לחיות, למחר, כמובן שזה אינו יכול לבוא

במקום הפחרון היסודי. אילו נקבעו הדברים בקשר לחקלאות, יכולתי למנות

קצינ י חקלאות, אשר יעמוד בקשר עם קצינ י הצבא, הוא לא יכול לחתערב

בעניני הצבא, אבל יוכל להסדיר העבודה החקלאית של האנשים. אילו ניתנה הוראה כזאת משוכנע אני שהיינו מצילים הרבה מהיבול וזה הי גם לטובת הצבא.

ענין הבריגאדה החסופה - באותם הימים אשר העבירו את הבריגאדות קראו לממ"זים לכינוס ואמרו להם, יש צורך ב-800 איש לעשרים וארבע שעות כדי להבטיח את העמדות. כאשר אומרים שכל רגע יכולה להיות התקפה, קבעו את חלוקת האנשים למקומות, ומעין-חרוד היו צריכים לזאת 27 איש, ובחרו את האנשים המתאימים לכך, אך למחרת היום נאמר שהאנשים נשארים לשבוע ימים, ונתברר שאחרי שקבלו את האנשים הביאו אותם למחנה, השביעו אותם ולקחו אותם לגליל.

י. יודין:

פקודה למפקד חזית הצפון היתה שהוא יגייס כמה אנשים שיכול, על סנה לשחרר אחרים, ואותם שיחררו ביום ה'.

א. ציולינג:

זה עורר רוגז רב במקום.

עוד שאלה: מה עשו עם כוחות אצ"ל כהתגייסו, האם

הם נמצאים במרוכז, או לא במרוכז, מה קרה למפקדים שלהם.

י. יודין:

כרגע זהנוגע לירושלים, במקומות אחרים נמחרה השאלה.

אצל אלכסנדרוני הגודדים פוזרו מכבד, המצב הוא טוב,

גמל לאחר שהורידו את המפקדים שלהם מדרגותיהם, עד כמה שאמר לי דן אבן העניינים בסדר.

כאשר חשבנו שבירושלים יחיו יותר מאלף איש, קבענו

שהם עוברים לא דרך קלט ירושלים, אלא אכ"א מינתה ועדה מיוחדת, וקבענו שיפזרו את כוחותיהם, כיתה לכל פלוגה, מאחר שהיו בטח הכל 150 איש, חולקו בגדוד ירושלים כיחידים ובכיתות.

י. גרינבוים:

ארי הם היו בחזיתות, היו להם בסיסים משלהם, היו

להם כשש מאות לוחמים.

י. יודין:

אלינו עברו רק 300, וכמה לצבא רק 150.

חשיבה נשללת.

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון והשרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
אלקפלן, ס. שפירא.

ראש המטה יעקב דורי, ראש אגים יגאל ידין.

רשם צמ

ד. בן-גוריון: בשבוע שעבר גמרנו שהיום בשוחח על תכניות הפעולה.

ההחלטה שהחלטנו אתמול בממשלה אינה משנה את הענין,

על זה צריך עוד לדבר, אם כי צריך יהיה להקדים בעיקר בירור עניני הדרום,
היות וענין הדרום יכול להלחיק את הענין העומד על הפרק.

ס. שפירא: האם לא כדאי לשנות את סדר היום, אם ענין הדרום הוא

אקטואלי, אינני חושב שבשוחח לאחר מעשה.

י. ידין: היום יש קרבות בדרום, המצרים תוקפים משלטים מזרחה לרושמה.

היום נכנסו לקרבות טאנקים ואוירונים שלנו, ומשלחם - טאנקים

ומשוריינים.

בעצם אני מניח, שאתה מטרות בישיבת הממשלה על הכעיה הכללית.

מתוך הנסיון של הפעם שעברה אני למד שהיה אולי טוב יותר להתחיל בשאלות.

ד. בן-גוריון: בניה שיש התגרות רצינית בדרום ונצטרך לענות במלוא יכולתנו;

בניה שזה מביא לידי תגובה כללית של הערבים, האם אנו

מוכנים וכיצד נעשה את המלאכה.

אל. קפלן: אני רוצה לשאול שאלה בהמשך להחלטת הממשלה. הוחלט אתמול

שאנחנו יחד עם הודעה לאומות המאוחדות, שאנחנו איננו

יכולים לסבול הפסקת הקשר עם הנקודות שלנו בנגב, ולכן נפרוץ לנו דרך לשם,

מה היא התכנית לפריצת הדרך, ואין לדעת המטה יתפתחו הדברים, נאמר שהם לא

יתנו לפרוץ את הדרך ותתחיל תגרה.

י. גרינבוים: מה נעשה אם יתנו לפרוץ את הדרך?

1. The first part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

2. The second part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

3. The third part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

4. The fourth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

5. The fifth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

6. The sixth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

7. The seventh part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

8. The eighth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

9. The ninth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

10. The tenth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

11. The eleventh part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

12. The twelfth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

13. The thirteenth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

14. The fourteenth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

15. The fifteenth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

16. The sixteenth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

17. The seventeenth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

18. The eighteenth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

19. The nineteenth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

20. The twentieth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

21. The twenty-first part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

22. The twenty-second part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

23. The twenty-third part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

24. The twenty-fourth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

25. The twenty-fifth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

ד. כן-גוריון: זוהי שאלה פולטית.

י. גרינבוים: נניח שנותנים לנו לפרוץ את הדרך, החלטנו לעשות משהו, איך יתפתחו אז הרברים.

ס. שפירא: האם אפשר יהיה לקיים הנקודות בנגב באותה הדרך שאנו מקיימים אותן עד עכשיו, ומה המצב שלהן כעת, וכמה זמן אפשר יהיה להן להתקיים במלאי שיש להן עכשיו.

א. ציזלינג: אם להתעלם מכל נקודה מדינית, אילו היה הדבר נתון רק לשיקול צבאי: א) האם רצוי לנו להקדים או לאחר בפעולה; ב) האם רצוי לפתוח בפעולה כללית או חלקית, אם חלקית - באיזה חלק?

אל. קפלן: אם בנגב, האם בכל הנגב או בחלקו?

י. ידין: הבעיה פשוטה לדעתי, בכלל אם נגזר עלינו להלחם, והמלחמה אריכה להיות - עשרת הימים הקרובים זה הוא הזמן שאנחנו

צריכים להתחיל בו. אין לגמרי גבול וסוף לשכלולים מבחינה צבאית, מפקד היחידה ידרוש תמיד עוד שבוע ועוד שבוע לאימונים ושכלולים, אבל יש לקבוע גבולות אחרים. מבחינת המתיחות, דריכות הצבא וההייליים זהו הזמן שהוא פחות או יותר מתקבל על הדעת. אם להתחיל בכלל, רוצה כל צבא להיות המתחיל, כי אם הוא המתחיל הוא יכול לבחור לו את המקום הגדול לו, הוא יכול לרכז שם כוח לפי שיקוליו הוא, וזה יותר מאשר בפעולות מגובות. מכאן המסקנה, אילו היו שואלים את דעת המטה, בלי לקחת בחשבון כל שיקולים פוליטיים, הייתי בעד זה להתחיל הכל בעת ובעונה אחת, כפי שהתכנית שלנו מחייבת, וזאת מתוך הנחה אחת שאני אינני מאמין אם אנחנו נתחיל בצורה גדולה במקום אחד, ישב הצד השני בשקט במקומות אחרים. אם גם אנחנו נסתח בפעולה רק במקום אחד, עלינו להיות מוכנים עד כמה שאפשר גם במקומות אחרים.

מבחינת התכנית אנחנו מוכנים בכל מקום להתקפה, יש

מקומות שנתקיף על מנת להתקיף, ויש מקומות שנתקיף על מנת להתגונן.

1. Introduction - The purpose of this study is to investigate the effects of the proposed system on the performance of the system.

2. Background - The proposed system is based on the use of a new type of material, which is expected to improve the performance of the system.

3. Methodology - The study was conducted using a series of experiments, which were designed to measure the performance of the system under different conditions.

4. Results - The results of the experiments show that the proposed system significantly improves the performance of the system, particularly in terms of speed and accuracy.

5. Conclusion - The study concludes that the proposed system is a promising approach for improving the performance of the system.

6. Future Work - Further research is needed to investigate the long-term effects of the proposed system and to optimize its performance.

7. References - The following references were consulted during the course of the study:

[1] Smith, J. D., and Jones, M. A. (2010). The effects of the proposed system on the performance of the system. *Journal of System Management*, 60(1), 1-10.

[2] Brown, K. L., and Green, P. R. (2011). The proposed system: A new approach to improving system performance. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, 41(1), 1-10.

[3] White, R. S., and Black, T. A. (2012). The proposed system: A new approach to improving system performance. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, 42(1), 1-10.

[4] Black, T. A., and White, R. S. (2013). The proposed system: A new approach to improving system performance. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, 43(1), 1-10.

[5] Green, P. R., and Brown, K. L. (2014). The proposed system: A new approach to improving system performance. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, 44(1), 1-10.

[6] Jones, M. A., and Smith, J. D. (2015). The proposed system: A new approach to improving system performance. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, 45(1), 1-10.

[7] Smith, J. D., and Jones, M. A. (2016). The proposed system: A new approach to improving system performance. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, 46(1), 1-10.

[8] Jones, M. A., and Smith, J. D. (2017). The proposed system: A new approach to improving system performance. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, 47(1), 1-10.

[9] Smith, J. D., and Jones, M. A. (2018). The proposed system: A new approach to improving system performance. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, 48(1), 1-10.

[10] Jones, M. A., and Smith, J. D. (2019). The proposed system: A new approach to improving system performance. *IEEE Transactions on Systems, Man, and Cybernetics*, 49(1), 1-10.

8. Appendix - The following appendix contains the data and figures used in the study.

אם כבר נתחיל לא בכל הארץ, עלינו להתחיל בדרום. יש ענין להכות את המצרים, כי שם מתכוונן פוטנציאל מלחמתי גדול נגדנו והם מבחינת המופתי, הם מארגנים שם כוחות גדולים. אם נסתכל בדיוק בצורתה הדאגה/על הגליל, הרי כנגב האיום הוא גדול יותר מאשר בכל חלק אחר. הסיטואציה הצבאית של המצרים היא שהם נוחים לפגיעה, כי הם מפורזים על עשרות קילומטרים מאל-עריש עד ירושלים בקו צר וארוך, ואנחנו במצאים לשני צדיהם. החיילים המצרים אינם יוצאים מן הכלל, אבל הם יודעים להלחם כאשר הם מבוצרים ויש להם כלי נשק טובים, אבל למרות זאת הדפה מחלקה אחת שלנו פלוגה של חמש מאות מצרים. אם ניתן להם סכה מהדרום זוהי לא רק המתעה טקטית. שם אנחנו מצצאים דרך איך להתחיל, בלי שזה יראה כהתגרות. טבלנו שלשה חדשים בלי כל שיירה, נפעיל את מכונן ההסברה שלנו, נטביר את הדברים כמו שהם, נדאג גם שהתעמולה תיעשה כפי שהיא צריכה להיעשות, ואז נוח לנו יותר להתחיל שם.

כרגע יש עוד מקום אחד שממנו יכולנו להתחיל, זהו לאטרון, אך יש טעמים נגד התחלת הפעולה שם, כי זה היה מסבך אותנו יותר. אנחנו מוכרחים לחלק את כל הכוחות שלנו כך שאם זה יתחיל בכל הארץ, נוכל להפעיל את כוחותינו מיד.

זוהי התכנית הכללית, יש לנו מלחמה עצמית, כל אחד עם עצמו

בנוגע לחלוקה הסופית של כמה יחידות.

המלאי שישנו בנגב, מסופק אני אם אפשר לראותו כמלאי. אם למשל

נבוא ונאמר, שבנגב צריכים להתחיל לזרוע תפוחי אדמה, כי אז אנחנו מקמצים את העברת תפוחי האדמה, ונוכל להסתפק רק בהעברת הזרעים, אנחנו צריכים לקחת בחשבון שהעברת כל טון לנגב אומרת הוצאת של חמשים גלון דלק מיוחד לאוירונים, שהמלאי שלנו מפנו הוא די ירוד. בשביל החזקת היחידות שלנו בנגב עלינו להעביר שוב כמה מאות טון, ואם נמשיך פעולתנו כמו עד עכשיו באוירונים, בעוד שבוע או שבועיים אנחנו "גומרים" עם האוירונים שלנו, ונוסף לזה - כל שדות התעופה בנגב אינם באים בחשבון לתעופה בכלים אלה בחורף. עשינו סאמץ כביר השבוע בשביל לחייב את חיל האויר שיעביר עוד הפעם

כמות הגונה, ארבעים חמשים טון, לכל הפחות הדרוש בשביל האופרציות, והחלטנו לתת רשות לחיל האויר להשתמש אפילו במלאי הברזל של הדלק המעולה.

אנחנו רואים לפנינו שלוש קבוצות של האויב מבחינת האופרציות:

בצפון - הסורים ואלבנונים; קאוקג'י, העיראקים והלגיון - זוהי קבוצה שניה; המצרים ואיבן-סעוד - הקבוצה השלישית. אנחנו איבנו יכולים לצאת מהמסקנה,

שאם אנחנו בכה מכה את המצרים בנגב, שזה ישפיע על העיראקים, שהם ישלחו

את כל הרזרבה שלהם לדרום, אך אם ניתן מכה בעזה - אולי יקחו כוחות מירושלים. חישוב זה משפיע עלינו בנוגע לחלוקת הכוחות.

הדרך היחידה לדעתנו להגן על ארץ ישראל, על כל שפלת החוף

עד חדרה והעמקים בגד האויב השני, שהוא לא פחות חזק מהמצרים, אולי מבחינת

ריכוז כוחו חזק יותר, בייחוד הכוח העיראקי - זהו להתחיל לתקוף מכל הצדדים.

י. גרינבוים: כותבים פקודה לפרוץ את הדרך, פורצים את הדרך, האם באותו

יום יוצאים בגד העיראקים?

י. ידין: יהיו מוכנים לפעול, אם יאמרו לנו לפעול בגד העיראקים,

זאת תחליטו אתם כממשלה, או העיראקים יחליטו, - אם הם יתקפו

אותנו & - נתגונן, ואם יהיה צורך נעבור להתקפה.

הדרך היחידה בגד הכוחות העיראקים היא לתקוף אותם מסלושה

עברים בבת אחת: צפון, מערב ודרום, צפון - עמק יזרעאל, מערב - נתניה,

תול-כרם, החזית השלישית מתקשרת עם הלגיון, נאמר: לוד רמאללה, אנחנו מוכרחים

לשלוט את החופש האופרטיבי מהכוח העיראקי.

הכוח העיראקי הוא הכוח המסוכן ביותר, כי זה כוח גדול,

רציני, ואי אפשר לעמוד נגדו רק בכוח ההתגוננות, אלא מוכרחים לעבור להתקפה.

אנחנו יוצאים מתוך הנחה, שאם שלושת האויבים יחליטו

להלחם נגדנו: בגד הסורים - נשאר בהתגוננות אקטיבית, לא נעבור לאופנסיבה.

יש חשבון של הגליל המרכזי, בכוחות קטנים נרכז את ההגנה על המקום, ואפשר

יהיה להגן עליו. הבעייה העיקרית זהו הציר ראמלה ירושלים, ואיפה עלינו

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

... ..
... ..

... ..
... ..
... ..
... ..

לשים את הכוח הנוסף, האם על מנת שהוא יפעל צפונה, או על מנת שיפעל דרומה, יש שיקולים לכאן ולכאן. ללכת דרומה זאת אומרת תוספת כוח נגד המצרים, השיקול הנגדי הוא - הפעולה לא תישאר לוקאלית, ייתכן שלא יהיו כוחות מספיקים לתכנית הראשונית, ויש מלכתחילה להוסיף להם כוח לתכנית הפעולה, אבל לאו דוקא ליחידה זו הנמצאת בסביבה.

המחשבה שלנו היא שאם אנחנו נתחיל ביום מסויים את הפעולה

נגד המצרים, נוכל באותו היום לרכז את כל הכוח האירי שלנו למערכה זו, זה עלול לתת מסקל נוסף ורציני לפעולה זו.

התכנית בדרום עצמו בנויה שאם אנחנו לא נצליח להשיג את

המטרה הכללית - השמדת הכוח המצרי, מיגור הכוח המצרי, זה רצוי אבל לא בשום, התקנה היא שאם נתחיל בפעולה ונוכל להמשיך בה יום יומיים, המסדרון שלנו לנגב יהיה רחב יותר מאשר הנו כיום.

אל. קפלן:

שתי שאלות, האם נכון הכינותי אותך, שאם אתה מדבר על העיראקים אתה מכניס לחשבון גם את הלגיון...

י. ירדן: במקום אחד.

ד. בן-גוריון: אם משום מה רצוי, אם משעם צבאי ואם משעם פוליטי - והגעתי

לזאת מבחינה צבאית, ולא מבחינה פוליטית, אפשר לעשות כך

את המערכה שלנו במלוא הכוח: חשיבה 1 של המרכז אוצפת את ירושלים מדרום,

בית-ג'אללה, רמת-רחל ועולה צפונה, עד מקום מסויים, אבל היא נמצאת בסביבת

ירושלים; במקרה שתוקפים בסביבת ירושלים - היא במקום ויכולה לענות.

ההסתערות שלנו בכוח על המסולש היא בעיקר ממערב ומצפון. בצפון, בגליל

הפעולה העיקרית היא שהור הכיס.

אל. קפלן: רציתי להכין, אם הכוונה היא לפגוע גם בלגיון.

על הדרום - אנחנו מנסים לפתוח דרך ליד קרתיה, סתפתח קרב,

מה התכנית, האם הכוונה ללכת עם הדרך, או לפתוח התקפה בקו בית ג'וברין

[illegible]

These are the same as the ones in the first part of the report. The only difference is that the second part of the report is more detailed and includes more information about the results of the tests.

• 1991: 1991-1992

UN. 1957: 1957-1958, 1959-1960, 1961-1962, 1963-1964, 1965-1966, 1967-1968, 1969-1970, 1971-1972, 1973-1974, 1975-1976, 1977-1978, 1979-1980, 1981-1982, 1983-1984, 1985-1986, 1987-1988, 1989-1990, 1991-1992, 1993-1994, 1995-1996, 1997-1998, 1999-2000, 2001-2002, 2003-2004, 2005-2006, 2007-2008, 2009-2010, 2011-2012, 2013-2014, 2015-2016, 2017-2018, 2019-2020, 2021-2022, 2023-2024, 2025-2026, 2027-2028, 2029-2030, 2031-2032, 2033-2034, 2035-2036, 2037-2038, 2039-2040, 2041-2042, 2043-2044, 2045-2046, 2047-2048, 2049-2050, 2051-2052, 2053-2054, 2055-2056, 2057-2058, 2059-2060, 2061-2062, 2063-2064, 2065-2066, 2067-2068, 2069-2070, 2071-2072, 2073-2074, 2075-2076, 2077-2078, 2079-2080, 2081-2082, 2083-2084, 2085-2086, 2087-2088, 2089-2090, 2091-2092, 2093-2094, 2095-2096, 2097-2098, 2099-2100, 2101-2102, 2103-2104, 2105-2106, 2107-2108, 2109-2110, 2111-2112, 2113-2114, 2115-2116, 2117-2118, 2119-2120, 2121-2122, 2123-2124, 2125-2126, 2127-2128, 2129-2130, 2131-2132, 2133-2134, 2135-2136, 2137-2138, 2139-2140, 2141-2142, 2143-2144, 2145-2146, 2147-2148, 2149-2150, 2151-2152, 2153-2154, 2155-2156, 2157-2158, 2159-2160, 2161-2162, 2163-2164, 2165-2166, 2167-2168, 2169-2170, 2171-2172, 2173-2174, 2175-2176, 2177-2178, 2179-2180, 2181-2182, 2183-2184, 2185-2186, 2187-2188, 2189-2190, 2191-2192, 2193-2194, 2195-2196, 2197-2198, 2199-2200, 2201-2202, 2203-2204, 2205-2206, 2207-2208, 2209-2210, 2211-2212, 2213-2214, 2215-2216, 2217-2218, 2219-2220, 2221-2222, 2223-2224, 2225-2226, 2227-2228, 2229-2230, 2231-2232, 2233-2234, 2235-2236, 2237-2238, 2239-2240, 2241-2242, 2243-2244, 2245-2246, 2247-2248, 2249-2250, 2251-2252, 2253-2254, 2255-2256, 2257-2258, 2259-2260, 2261-2262, 2263-2264, 2265-2266, 2267-2268, 2269-2270, 2271-2272, 2273-2274, 2275-2276, 2277-2278, 2279-2280, 2281-2282, 2283-2284, 2285-2286, 2287-2288, 2289-2290, 2291-2292, 2293-2294, 2295-2296, 2297-2298, 2299-2300, 2301-2302, 2303-2304, 2305-2306, 2307-2308, 2309-2310, 2311-2312, 2313-2314, 2315-2316, 2317-2318, 2319-2320, 2321-2322, 2323-2324, 2325-2326, 2327-2328, 2329-2330, 2331-2332, 2333-2334, 2335-2336, 2337-2338, 2339-2340, 2341-2342, 2343-2344, 2345-2346, 2347-2348, 2349-2350, 2351-2352, 2353-2354, 2355-2356, 2357-2358, 2359-2360, 2361-2362, 2363-2364, 2365-2366, 2367-2368, 2369-2370, 2371-2372, 2373-2374, 2375-2376, 2377-2378, 2379-2380, 2381-2382, 2383-2384, 2385-2386, 2387-2388, 2389-2390, 2391-2392, 2393-2394, 2395-2396, 2397-2398, 2399-2400, 2401-2402, 2403-2404, 2405-2406, 2407-2408, 2409-2410, 2411-2412, 2413-2414, 2415-2416, 2417-2418, 2419-2420, 2421-2422, 2423-2424, 2425-2426, 2427-2428, 2429-2430, 2431-2432, 2433-2434, 2435-2436, 2437-2438, 2439-2440, 2441-2442, 2443-2444, 2445-2446, 2447-2448, 2449-2450, 2451-2452, 2453-2454, 2455-2456, 2457-2458, 2459-2460, 2461-2462, 2463-2464, 2465-2466, 2467-2468, 2469-2470, 2471-2472, 2473-2474, 2475-2476, 2477-2478, 2479-2480, 2481-2482, 2483-2484, 2485-2486, 2487-2488, 2489-2490, 2491-2492, 2493-2494, 2495-2496, 2497-2498, 2499-2500, 2501-2502, 2503-2504, 2505-2506, 2507-2508, 2509-2510, 2511-2512, 2513-2514, 2515-2516, 2517-2518, 2519-2520, 2521-2522, 2523-2524, 2525-2526, 2527-2528, 2529-2530, 2531-2532, 2533-2534, 2535-2536, 2537-2538, 2539-2540, 2541-2542, 2543-2544, 2545-2546, 2547-2548, 2549-2550, 2551-2552, 2553-2554, 2555-2556, 2557-2558, 2559-2560, 2561-2562, 2563-2564, 2565-2566, 2567-2568, 2569-2570, 2571-2572, 2573-2574, 2575-2576, 2577-2578, 2579-2580, 2581-2582, 2583-2584, 2585-2586, 2587-2588, 2589-2590, 2591-2592, 2593-2594, 2595-2596, 2597-2598, 2599-2600, 2601-2602, 2603-2604, 2605-2606, 2607-2608, 2609-2610, 2611-2612, 2613-2614, 2615-2616, 2617-2618, 2619-2620, 2621-2622, 2623-2624, 2625-2626, 2627-2628, 2629-2630, 2631-2632, 2633-2634, 2635-2636, 2637-2638, 2639-2640, 2641-2642, 2643-2644, 2645-2646, 2647-2648, 2649-2650, 2651-2652, 2653-2654, 2655-2656, 2657-2658, 2659-2660, 2661-2662, 2663-2664, 2665-2666, 2667-2668, 2669-2670, 2671-2672, 2673-2674, 2675-2676, 2677-2678, 2679-2680, 2681-2682, 2683-2684, 2685-2686, 2687-2688, 2689-2690, 2691-2692, 2693-2694, 2695-2696, 2697-2698, 2699

חברון, ולפני זה יש עוד מג'דל - עזה.

י. ידין:

לנו אין שום כוונה לנסוע דרך כרתיה, להעביר שם שיירה, מטרת הפעולה הצבאית היא לתקוף את המצרים ועל ידי כך לפתוח את הדרך לנגב, לשחרר את הנגב, השיירה צריכה לשמש לנו עילה לפתיחת הפעולה.

אל. קפלן:

זאת אומרת שהכוונה היא להתקיף בדרך פלאמא מג'דל עזה.

ד. בן-גוריון:

התכנית היא להרוס את הכוח המצרי.

י. גרינבוים:

אני רוצה לתאר לעצמי תמונה. אנחנו מתחילים בשליחת שיירה, בכוח מזויין אתה לפריצת הדרך. הולכים בדרך זו עד כרתיה ושם בתקלים בהתנגדות.

י. ידין:

אז בסוגים, ומעבור שעתיים תוקפים את המצרים.

י. גרינבוים:

פארתי לעצמי: מתפתח קרב כאותו מקום, ובאותו הזמן שהקרב מתלקח מה - תוקפים במקום אחר, איפה הוא המקום?

י. ידין:

כל חזית המצרים.

י. גרינבוים:

האם מג'דל ועזה, אם תוקפים את בית ג'וברי יש שני כוונים - לבית לחם והנגב, אני הייתי אומר שעל דעתי מתקבל ללכת לבית לחם ולא לדרום.

ד. בן-גוריון:

אתה רואה לפניך טריטוריה, הצבא אין לו עסק עם טריטוריה, אלא השמדת האויב במקום שיסנו. אין אויב בבית לחם. לפצרים שישנם שם אין ערך, כוח המצרים מוצב בשני קוים - אחד לאורך החוף והשני לאורך מג'דל בית-ג'וברין.

מ. שפירא:

הלואי ונצליח, אפשר חלילה גם לא להצליח, אפשר לחשוב שתהיה התפרקות של קרב כללי בארץ, א) מה כוחות ההגנה שלנו, הנוכל להחזיק בכוחות ההגנה שלנו; ב) האם מביאים בחשבון הגנה על

תל-אביב וחיה, הגנה אוירית, כי צריך להניח שהם ירצו מיד להתקין ריכוזים יהודיים, ההבאנו בחשבון אפשרות זו; ג) היש לחכות לתגבורת כחיל האויר, הכוח האווירי יהיה לו תפקיד נכבד מאד.

א. ציולינג: אינני בקי בתכניות. לפי שיקול של פפס מפת הארץ והכוחות המפוזרים, המטרה צריכה להיות בכל מקום שאפשרי לחרוט החבורים על ידי קישור הכוחות המצריים ולהגיע להחלשה, לפגיעה. אינני יודע אם זוהי הכוונה. שוב היה לדעת כמה דברים של מסקל הכוח ההודי, מהי הפרופורציה של הנשק הכבד והטנקים שישנו עכשיו, הפרופורציה בינינו ובין האחרים. ב) לא חכמתי מהערות יגאל בענין הרזרבה. הייתי רוצה שיובא פה לפחות נעלמים, עלינו לדעת איפה אנחנו פוגעים על ידי הפניית הכוח הנה או למקום אחר. השאלה הטליתית היא ממין אחר. אנחנו פוגעים בכוח המצרי, ששחי הנגב הם עצומים, הכוח המצרי נמצא בפס מסויים, מה תכניתנו לגבי עמקו של הנגב, מהי תמונת עמידתנו בנגב, עד איזה מקום עלולים אנחנו שם להרחיק וכו'.

י. דורי: לפני שבוע שבועיים עמדה על הפרק תכנית מסויימת, לא הייתי רוצה שהתכנית שמדברים עליה היום תעורפל על ידי התכנית הכללית, כי צריכים להבדיל בין שתיים אלה.

כמה נקודות מוצא, ונקודת המוצא העיקרית היא מצבנו בנגב. אם לא נקבע את גורל הנגב בימים הקרובים, עלול להיות המצב קטסטרופלי. אינני חושב שאנחנו יכולים להמשיך לאורך ימים האטמקה בדרך אויר, לא נוכל להחזיק בזאת לאורך ימים, זהו המצב שישנו ומזאת מסקנות ברורות. המטרה אינה פתיחת הדרך לנגב, אי אפשר להבדיל בין פתיחת הדרך לנגב ומיגור המצרים, נוכל לעשות מאמץ לפתוח פרוזדור לנגב, אבל לא נוכל להחזיק בו, הם יכולים לזרוק אותנו מסבו בקלות. זה יכול לפתור את הבעיה רק לזמן מה, יש להט כוחות והרכה נשק כבד, שם אי אפשרית התבצרות מהירה

משלט שאמשר לעשותו בחפזה לא יחזיק מעמד זמן רב.

עלינו למצוא פתרון ראדיקלי וזהו לפתוח בהתקפה על המצרים במגמה למגר אותם. עם הנגב קשורה במדה ידועה עוד בעיה אחת, זה משפיע באופן בלתי ישיר על מצבנו בירושלים, גם את זאת צריכים להביא בחשבון - זה עלול להביא להורדת הלחץ מירושלים, וזה יכול להביא להבטחת פרוזדור יציב יותר מירושלים מאשר ישנו היום, אם להביא בחשבון את הפוטנציאל המלחמתי של הר חברון, ואותו עלינו להביא בחשבון.

בניח שלא יתפתח קרב בכל הארץ, מה נוכל להשיג - פתרון מוחלט של הנגב, הקלה בפנין ירושלים ופרוזדור מובטח יותר לירושלים.

אני מניח שלא תשקוט כל הארץ, ותהיה התערבות מסלול קבוצות האויב. אם זה יקרה, אין מצבנו שונה מכל מצב אחר. אילו היו פחר או היום תוקפים אותנו המצרים במידה כזאת שאנחנו נהיה נאלצים לצאת להתקפה, וזאת בגלל יזמתו של האויב, או שאנחנו אומרים שאין ברירה ואנחנו תוקפים, אין לנו הכוח לפתוח בהתקפה רבתית בכל מקום, ואנחנו שומרים לנו אפשרות להתקיף בשני מקומות, במקום אחד נגד המצרים והמקום השני - נגד העיראקים במשולש. מה הם הסיכויים להצלחה, שאינה מובטחת במאה אחוזים, גם אם נזע לנצל את גורם התפתעה של ההתקפה. אם נרכז לפעולה זו הכוח שיטנו בידינו, ישנם סיכויים רציניים של הצלחה. לדעתי הזמן העומד לרשותנו הוא חשוב, ואם החלטה היא שצריכים להטיל על המאזנים את הכוח הצבאי - זהו המומנט שאנחנו יכולים לנצל את כוחנו.

ענין השטחים שיתפסו ברגע שאנחנו נמגר את הכוח המצרי - זה יהיה אולי כל השטח עד התעלה, אך הבעיה הצבאית אינה בעיית השטח.

אל. קפלן: אתה בונה יותר מדי על נצחון שאטלי.

י. דורי: אני אומר שיש סיכויים שזה יקרה, ואם זה יקרה זה מערער את עמדות האויב גם במקומות אחרים.

בתקופה המדוברת אין לקוות שיוגבר כוחנו באויר. אם תהיינה

הפצצות על הדרום, הן תעסקנה את האוירונים שלנו. ההגנה האנטי-אווירית שהיתה קיימת - תתקיים גם להבא, מזה איננו גורעים.

י. ידין:

אילו היתה תשובה ברורה לשתי השאלות, היינו שיש לנו די

כוח בשביל למגר את הכוח המצרי, ובאותו הזמן להגן על כל

הארץ - אז היו חיי המטה די קלים. כל הקושי הוא בזאת שיש עוד ויכוח, אין

להפעיל את מעט הכוח שיענה על שתי השאלות, שיבטיח את הסכסיומם שהיינו

רוצים ביחסי הכוחות בינינו ובין המצרים להשיג, ואם תהיה התקפה בכל הארץ,

אין יהיו יותר אחוזים של בטחון שנוכל להדוף את ההתקפה. זוהי הבעיה,

והבעיה מתבטאת באיזו מדה להקריב על השכונ הכוח הרזרבי, לשם אותו ענין

שאינו יודע איך יפול הדבר, אף פעם אסור להשאיר בלי רזרבה. המגמה היא

להוסיף כמה שאפשר כוח נגד המצרים בלי לסכן יתר על המדה את הכוח הרזרבי.

הויכוח הוא על החטיבה השלישית הנמצאת בקו תל-אביב ירושלים

אם להחזיק אותה מוכנה למכה נגד הלגיון, או להכניס אותה לקרב נגד המצרים

בדרום.

י. גרינבוים: אותי מעסיקות שלוש בקורות:

(א) אם נוכל במסך היום השני או השלישי, שרם שהאומות

המאוחדות תתערבנה, ובלי שום טפק הן תתערבנה, להשיג דברים בעלי ערך,

זאת אומרת לפרוץ דרך, להביא מה שצריך להביא מיד למשקים, ולתפוס את עזה

או מגידל.

מדוע זה מענין אותי, כי אני מביח שבראותם כפריז שתדברים

הם רציניים וידינו על העליונה, ישתמשו בכל הכוח שלהם - אמריקה ואנגליה

וגם צרפת - כדי לעצור אותנו.

(ב) בניה שעובר היום הראשון ושם מתפתחים קרבות, ואנו

מתחילים בפעולה בחזית התיכון, האם אנחנו מתקיפים מיד בכיוון לוד-רמלה-

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

1. the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

2. the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...
... the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

לאטרון-רטאללה; אני בגד זה. הייתי רוצה לקבוע בתור כלל, שכל זמן שהלגיון לא יפגע בנו - אנחנו לא נפגע בו; אם הלגיון ילך יחד עם העיראקים - אין לנו ברירה.

(ג) אם הדברים מתפתחים, ומועצת הבטחון עדיין לא יצאה באותה דרישה התקיפה מאד, האם יהיה כוון ההתקפה שלנו מלבד עזה-מג'דל גם מרחב הנגב (ד. בן-גוריון: הכוון הוא השונא, ולא השטח). רצוני להגיד, שאני אינני חושב לנכון להרחיק ללכת בכוון שהוא מאוכלס על ידי ערבים, וזאת מתוך פחד שהם לא יברחו (ד. בן-גוריון: שטח מאוכלס זה עזה), לעזה ומג'דל מוכרחים אנחנו ללכת, אבל לא ללכת בכוון חברון או באר שבע, אפילו אם שם יתרכזו הכוחות המצריים בנסיגתם, אלא ללכת בכוון בית-לחם-ירושלים. זאת מתוך הנחה שיהיו לנו שלשה ארבעה ימים, לא יותר, וזאת אם נצליח, אם לא נצליח חלילה יתנו להכות בנו.

א. ציזלינג: כמה זמן דרוש בדרך חשבוע להתחלת פעולה זו.

אל. קפלן: ובלי לגלות זאת לאויב.

י. ידין: אין להבטיח שלא יתגלה משהו לאויב, התבועה תהיה רבה מאד. בלי החלטה אין הדברים מתקדמים. מבקורת ההחלטה יהיו בחוצים חמשה-ששה ימים.

ד. בן-גוריון: אני חושב שאצטרך לכנס אתכם ביום ראשון.

הישיבה נבעלה

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון והשרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
אל. קפלן, מ. שפירא.

רשם צפ

ד. בן-גוריון: נתקבלה שלגרמה משרתוק ותכנה/ "עובת בחיוב", חשבת
שהיה עוד משהו בטכר, אבל בינתיים אין בכלל ידיעות
ממנו.

הצעתי שנמשיך בהכנות, כפי שהוראתי לעשות בקבלי את
הטכר ביום ששי לפנות ערב. בינתיים המצרים משתוללים שם זה שבי ימים.
היו להם מפלות קשות, גם באנשים, ולקחנו מהם הרבה שלל: תותחים אחדים,
משוריינים אחדים, משוריינים אחדים נשרפו ואחדים טובים לשמוש בידינו.

א. ציזלינג: לא קבלתי בשיחתנו הקודמת תשובה על שאלתי על עריכת
הכוזות מבחינת רזרבה, אינני שואל על פרטים, אלא בכללם.

ד. בן-גוריון: אוכל למסור תקירה כללית, מלבד החי"ם יש לנו 12 חסיבות
רגלים, והן במצאות לפי החזיתות 4, 1, 3, 3. מהארבע
אחת אחת נמצאת בגד הסורים, קאוקג'י וחזית ג'נין ועוד אחת יכולה להשלח
לאן שרוצים. החטיבה השמינית אינה כבולה בהכרח לשום מקום. כוונת אג"ם
היתה שזו תהיה רזרבה ארצית, אך החלטנו מחציתה - גדוד שבקים לשלוח לדרום.

הישיבה נכעלה.

10.10.1944 - 10.10.1944

10.10.1944 - 10.10.1944

10.10.1944

10.10.1944 - 10.10.1944

10.10.1944 - 10.10.1944

10.10.1944 - 10.10.1944

10.10.1944 - 10.10.1944

10.10.1944

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון והשרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
אלקפלן, מ. שפירא.

ראש המטה יעקב דורי, ראש אג"ם יגאל ידין.

רשם צמ

ד. בן-גוריון: בשבוע שעבר גמרנו שהיום נשוחח על תכניות הפעולה.

ההחלטה שהחלטנו אתמול בממשלה אינה משנה את העניין.

על זה צריך עוד לדבר, אם כי צריך יהיה להקדים בעיקר בירור עניני הדרום,
היות וענין הדרום יכול להלהיב את הענין העומד על הפרק.

מ. שפירא: האם לא כדאי לשנות את סדר היום, אם ענין הדרום הוא

אקטואלי, אינני חושב שנשוחח לאחר מעשה.

י. ידין: היום יש קרבות בדרום, המצרים תוקפים מטלטים מזרחה לירושמה.

היום נכנסו לקרבות שאנקים ואוירובים שלנו, ומשלחם - שאנקים
ומשוריינים.

בעצם אני מניח, שאתה מסרת בישיבת הממשלה על הבעיה הכללית.

מתוך הנסיון של הפעם שעברה אני למד שהיה אולי טוב יותר להתחיל בשאלות.

ד. בן-גוריון: נניח שיש התגרות רצינית בדרום ונצטרך לענות כמלוא יכולתנו;

נניח שזה מביא לידי תגובה כללית של הערבים, האם אנו

מוכנים וכיצד נעשה את המלאכה.

אל. קפלן: אני רוצה לשאול שאלה בהמשך להחלטת הממשלה. הוחלט אתמול

שאנחנו יחד עם הודעה לאומות המאוחדות, שאנחנו איננו

יכולים לסבול הפסקת הקשר עם הנקודות שלנו בנגב, ולכן נפרוץ לנו דרך לשם,

מה היא התכנית לפריצת הדרך, ואיך לדעת המטה יתפתחו הדברים, נאמר שהם לא

יתנו לפרוץ את הדרך ותתחיל תגרה.

י. גרינבוים: מה נעשה אם יתנו לפרוץ את הדרך?

1. The first of these is the fact that the

second of these is the fact that the

third of these is the fact that the

fourth of these is the fact that the

fifth of these is the fact that the

sixth of these is the fact that the

seventh of these is the fact that the

eighth of these is the fact that the

ninth of these is the fact that the

tenth of these is the fact that the

eleventh of these is the fact that the

twelfth of these is the fact that the

thirteenth of these is the fact that the

fourteenth of these is the fact that the

fifteenth of these is the fact that the

sixteenth of these is the fact that the

seventeenth of these is the fact that the

eighteenth of these is the fact that the

nineteenth of these is the fact that the

twentieth of these is the fact that the

twenty-first of these is the fact that the

twenty-second of these is the fact that the

twenty-third of these is the fact that the

ד. בן-גוריון: זוהי שאלה פוליטית.

י. גרינבוים: בניה שנותנים לנו לפרוץ את הדרך, החלטנו לעשות משהו, איך יתפתחו אז הדברים.

ט. שפירא: האם אפשר יהיה לקיים הנקודות בנגב באותה הדרך שאנו מקיימים אותן עד עכשיו, ומה המצב שלהן כעת, וכמה זמן אפשר יהיה להן להתקיים במלואי שיש להן עכשיו.

א. ציזלינג: אם להתעלם מכל נקודה מדינית, אילו היה הדבר בתוך רק לשיקול צבאי: א) האם רצוי לנו להקדים או לאחר בפעולה; ב) האם רצוי לפתוח בפעולה כללית או חלקית, אם חלקית – באיזה חלק? אל. קפלן: אם בנגב, האם בכל הנגב או בחלקו?

י. ידין: הבעיה פשוטה לדעתי, בכלל אם נגזר עלינו להלחם, והמלחמה צריכה להיות – עשרת הימים הקרובים זה הוא הזמן שאנחנו צריכים להתחיל בו. אין לגמרי גבול וסוף לשכלולים מבחינה צבאית, מפקד היחידה ידרוש תמיד עוד שבוע ועוד שבוע לאימונים ושכלולים, אבל יש לקבוע גבולות אחרים. מבחינת המתיחות, דריכות הצבא והחיילים זהו הזמן שהוא פחות או יותר מתקבל על הדעת. אם להתחיל בכלל, רוצה כל צבא להיות המתחיל, כי אם הוא המתחיל הוא יכול לבחור לו את הטקט הנחוץ לו, הוא יכול לרכז שם כוח לפי שיקוליו הוא, וזה יותר מאשר בפעולת תגובה. מכאן המסקנה, אילו היו שואלים את דעת המטה, בלי לקחת בחשבון כל שיקולים פוליטיים, הייתי בעד זה להתחיל הכל בעת ובעונה אחת, כפי שהתכנית שלנו מחייבת, וזאת מתוך הנחה אחת שאני אינני מאמין אם אנחנו נתחיל בצורה גדולה במקום אחד, ישב הצד השני בשקט במקומות אחרים. אם גם אנחנו נפתח בפעולה רק במקום אחד, עלינו להיות מוכנים עד כמה שאפשר גם במקומות אחרים.

מבחינת התכנית אנחנו מוכנים בכל מקום להתקפה, יש מקומות שנתקיף על מנת להתקיף, ויש מקומות שנתקיף על מנת להתגונן.

1. Introduction

2. Background

3. Methodology

4. Results

5. Conclusion

6. References

7. Appendix

8. Notes

9. Tables

10. Figures

11. Summary

12. Abstract

13. Keywords

14. Index

15. References

אם כבר נתחיל לא בכל הארץ, עלינו להתחיל בדרום. יש ענין להכות את המצרים, כי שם מתכונן פושטציאל מלחמתי גדול נגדנו והן מבחינת המופתי, הם סארגנים שם כוחות גדולים. אם נסתכל בדיוק באותה הדאגה/על הגליל, הרי בנגב האיום הוא גדול יותר מאשר בכל חלק אחר. הטיטואציה הצבאית של המצרים היא שהם גוחים לפגיעה, כי הם מפורזים על עשרות קילומטרים מאל-עריש עד ירושלים בקו צר וארוך, ואנחנו נמצאים לשני צדיהם. החיילים המצרים אינם יוצאים מן הכלל, אבל הם יורעים להלחם כאשר הם מבוצרים ויש להם כלי נשק טובים, אבל למרות זאת הדפח מחלקה אחת שלנו פלוגה של חמש מאות מצרים. אם ניתן להם סכה מהדרום זוהי לא רק הפתעה טקטית. שם אנחנו מוצאים דרך איך להתחיל, כלי שזה יראה כהתגרות. טבלנו שלשה חדשים בלי כל סיירה, נפעיל את מבגנון ההסברה שלנו, נטביר את הדברים כמו שהם, נדאג גם שהתעמולה תיעשה כפי שהיא צריכה להיעשות, ואז נוז לבנו יותר להתחיל שם.

כרגע יש עוד מקום אחד שממנו יכולנו להתחיל, זהו לאטרון, אך יש טעמים נגד התחלת הפעולה שם, כי זה היה מסכן אותנו יותר. אנחנו מוכרחים לחלק את כל הכוחות שלנו כך שאם זה יתחיל בכל הארץ, נוכל להפעיל את כוחותינו מיד.

זוהי התכנית הכללית, יש לנו מלחמה עצמית, כל אחד עם עצמו בנוגע לחלוקה הטופית של כמה יחידות.

המלאי שיטנו בנגב, מסופק אני אם אפשר לראותו כמלאי. אם למשל נבוא ונאמר, שבנגב צריכים להתחיל לזרוע תפוחי אדמה, כי אז אנחנו מקפצים את העברת תפוחי האדמה, ונוכל להסתפק רק בהעברת הזרעים, אנחנו צריכים לקחת בחשבון שהעברת כל שון לנגב אומרת הוצאה של חמשים גלון דלק מיוחד לאוירונים, שהמלאי שלנו ממנו הוא די ירוד. בשביל החזקת היחידות שלנו בנגב עלינו להעביר טוב כמה מאות שון, ואם נמשיך פעולתנו כמו עד עכשיו כאוירונים, בעוד שבוע או שבועיים אנחנו "גומרים" עם האוירונים שלנו, ונוסף לזה - כל שדות התעופה בנגב אינם באים בחשבון לתעופה ככלים אלה בחורף. עשינו מאמץ כביר השבוע בשביל לחייב את חיל האויר שיעביר עוד הפעם

כמות הגונה, ארבעים חמשים טון, לכל הפחות הדרוש בשביל האופרציות, והחלטנו לתת רשות לחיל האוויר להשתמש אפילו במלאי הברזל של הדלק המעולה.

אנחנו רואים לפנינו שלוש קבוצות של האויב מבחינת האופרציות:

בצפון - הסורים והלבנונים; קאוקג'י, העיראקים והלגיון - זוהי קבוצה שניה; המצרים ואיכנ-סעוד - הקבוצה השלישית. אנחנו איננו יכולים לצאת מהמסקנה,

שאם אנחנו נכה מכה את המצרים בנגב, שזה ישפיע על העיראקים, שהם ישלחו

את כל הרזרבה שלהם לדרום, אך אם ניתן מכה בעזה - אולי יקחו כוחות מירושלים. חישוב זה משפיע עלינו בנוגע לחלוקת הכוחות.

הדרך היחידה לדעתנו להגן על ארץ ישראל, על כל שפלת החוף

עד חדרה והעמקים בגד האויב השבי, שהוא לא פחות חזק מהמצרים, אולי מבחינת

ריכוז כוחו חזק יותר, בייחוד הכוח העיראקי - זהו להתחיל לתקוף מכל הצדדים.

י. גרינבוים: בותנים פקודה לפרוץ את הדרך, פורצים את הדרך, האם באותו

יום יוצאים בגד העיראקים?

י. ידין: יהיו מוכנים לפעול, אם יאמרו לנו לפעול בגד העיראקים,

זאת תחליטו אתם כממשלה, או העיראקים יחליטו, - אם הם יתקפו

אותנו & - נתגונן, ואם יהיה צורך נעבור להתקפה.

הדרך היחידה בגד הכוחות העיראקים היא לתקוף אותם משלושה

עברים בבת אחת: צפון, מערב ודרום, צפון - עמק יזרעאל, מערב - נתניה,

תול-כרם, החזית השלישית מתקשרת עם הלגיון, נאמר: לוד רמאללה, אנחנו מוכרחים

לשלוט את החופש האופרטיבי מהכוח העיראקי.

הכוח העיראקי הוא הכוח המסוכן ביותר, כי זה כוח גדול,

רציני, ואי אפשר לעמוד נגדו רק בכוח ההתגוננות, אלא מוכרחים לעבור להתקפה.

אנחנו יוצאים מתוך הנחה, שאם שלושת האויבים יחליטו

להלחם נגדנו: בגד הסורים - נשאר בהתגוננות אקטיבית, לא נעבור לאופנסיבה.

יש חשבון של הגליל המרכזי, בכוחות קטנים נרכז את ההגנה על המקום, ואפשר

יהיה להגן עליו. הבעיה העיקרית זהו הציר ראמלה ירושלים, ואיפה עלינו

לשים את הכוח הנזקק, האם על מנת שהוא יפעל צפונה, או על מנת שיפעל דרומה, יש שיקולים לכאן ולכאן. ללכת דרומה זאת אומרת תוספת כוח נגד המצרים, השיקול הנגדי הוא - הפעולה לא תישאר לוקאלית, ייתכן שלא יהיו כוחות מספיקים לתכנית הראשונית, ויש מלכתחילה להוסיף להם כוח לתכנית הפעולה, אבל לאו דוקא ליחסיה זו הנמצאת בסביבה.

המחשבה שלנו היא שאם אנחנו נתחיל ביום מסויים את הפעולה נגד המצרים, נוכל באותו היום לרכז את כל הכוח האווירי שלנו למערכה זו, זה עלול לתת מסקל בוסף ורציני לפעולה זו.

התכנית בדרום עצמו בנריה שאם אנחנו לא נצליח להשיג את המטרה הכללית - השמדת הכוח המצרי, מיגור הכוח המצרי, זה רצוי אבל לא בשום התקוה היא שאם נתחיל בפעולה ונוכל להמשיך בה יום יומיים, המסדרון שלנו לנגב יהיה רחב יותר מאשר הנו כיום.

אל. קפלן: שתי שאלות, האם נכון הבינתי אותך, שאם אתה מדבר על העיראקים אתה מכניס לחשבון גם את הלגיון...

י. ידין: במקום אחד.

ד. בן-גוריון: אם משום מה רצוי, אם מטעם צבאי ואם מטעם פוליטי - והגעתי לזאת מבחינה צבאית, ולא מבחינה פוליטית, אפשר לעשות כך את המערכה שלנו בפלוא הכוח: אחיבה 1 של המרכז אוגפת את ירושלים מדרום, בית-ג'אללה, רמת-רחל ועולה צפונה, עד מקום מסויים, אבל היא נמצאת בסביבת ירושלים; במקרה שתוקפים בסביבת ירושלים - היא במקום ויכולה לענות. ההסתערות שלנו בכוח על המסולש היא בעיקר ממערב ומזפון. בצפון, בגליל הפעולה העיקרית היא שחור הכים.

אל. קפלן: רציתי להבין, אם הכוונה היא לפגוע גם בלגיון.

על הדרום - אנחנו מבטים לפתוח דרך ליד קרתיה, מתפתח קרב, מה התכנית, האם הכוונה ללכת עם הדרך, או לפתוח התקפה בקו בית ג'וברין

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

חברון, ולפני זה יש עוד מגדל - עזה.

י. ידין:

לכו אין שום כוונה לנסוע דרך כרתיה, להעביר שם שיירה, משרת הפעולה הצבאית היא לתקוף את המצרים ועל ידי כך לפתוח את הדרך לנגב, לשחרר את הנגב, השיירה צריכה לשמש לנו עילה לפתיחת הפעולה.

א. קפלן:

זאת אומרת שהכוונה היא להתקיף בדרך פלאהל מגדל עזה.

ד. בן-גוריון:

התכנית היא להרוס את הכוח המצרי.

י. גרינבוים:

אני רוצה לתאר לעצמי תמונה. אנחנו מתחילים בשליחת שיירה, בכוח מזויין אתה לפריצת הדרך. הולכים בדרך זו עד כרתיה ושם נתקלים בהתנגדות.

י. ידין:

אז נסוגים, וכעבור שתיים תוקפים את המצרים.

י. גרינבוים:

מאיתי לעצמי: מתפתח קרב באותו סקום, ובאותו הזמן שהקרב מתלקח שם - תוקפים במקום אחר, איפה הוא המקום?

י. ידין:

כל חזית המצרים.

י. גרינבוים:

האם מגדל ועזה, אם תוקפים את בית ג'וברי יש שני כוונים - לבית לחם והנגב, אני הייתי אומר שעל דעתי מתקבל ללכת לבית לחם ולא לדרום.

ד. בן-גוריון:

אתה רואה לפניך שריטוריה, הצבא אין לו עסק עם שריטוריה, אלא השמדת האויב במקום שישנו. אין אויב בבית לחם. למצרים שישנם שם אין ערך, כוח המצרים מוצב בשני קוים - אחד לאורך החוף והשני לאורך מגדל בית-ג'וברין.

ט. שפירא:

הלואי ובצליח, אפשר חלילה גם לא להצליח, אפשר לחשוב שתהיה התפרקות של קרב כללי בארץ, א) מה כוחות ההגנה שלנו, הנוכל לתחזיק בכוחות ההגנה שלנו; ב) האם מביאים בחשבון הגנה על

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

1941 - 1942 - 1943 - 1944 - 1945

תל-אביב וחיה, הגנה אירית, כי צריך להניח שהם ירצו מיד להתקיף ריכוזים יהודיים, תהבאנו בחשבון אפשרות זו; ג) היש לחכות לתגבורת בחיל האויר, הכוח האוירי יהיה לו תפקיד נכבד כאד.

א. צילינג: אינני בקי בתכניות. לפי שיקול של פפס מפת הארץ והכוחות המפוזרים, המטרה צריכה להיות בכל מקום שאפשרי להרוט החבורים על ידי קישור הכוחות המצריים ולהגיע להחלשה, לפגיעה. אינני יודע אם זוהי הכוונה. טוב היה לדעת כמה דברים של מסקל הכוח ההודי, מהי הפרופורציה של הנשק הכבד והטנקים שישנו עכשיו, הפרופורציה בינינו ובין האחרים. ב) לא חכמתי סהירות יגאל בענין הרזרבה. הייתי רוצה שירבא מה לפחות באלמים, עלינו לדעת איפה אנחנו פוגעים על ידי הפניית הכוח הנה או למקום אחר.

השאלה השלישית היא ממין אחר. אנחנו פוגעים בכוח המצרי, ששחי הנגב הם עצומים, הכוח המצרי נמצא בפס מסויים, מה תכניתנו לגבי עמקו של הנגב, מהי תמונת עמידתנו בנגב, עד איזה מקום עלולים אנחנו שם להרחיק וכו'.

י. דורי: לפני שבוע שבועיים עמדה על הפרק תכנית מסוימת, לא הייתי רוצה שהתכנית שמדברים עליה היום תעורפל על ידי התכנית הכללית, כי צריכים להבדיל בין שתיים אלה.

כמה נקודות מוצא, ונקודת המוצא העיקרית היא מצבנו בנגב. אם לא נקבע את גורל הנגב בימים הקרובים, עלול להיות המצב קטסטרופלי. אינני חושב שאנחנו יכולים להמשיך לאורך ימים האספקה בדרך אויר, לא נוכל להחזיק בזאת לאורך ימים. זהו המצב שישנו ומזאת מסקנות ברורות. המטרה אינה פתיחת הדרך לנגב, אי אפשר להבדיל בין פתיחת הדרך לנגב ופיגור המצרים, נוכל לעשות מאמץ לפתוח פרוזדור לנגב, אבל לא נוכל להחזיק בו, הם יכולים לזרוק אותנו ממנו בקלות. זה יכול לפתור את הבעיה רק לזמן מה, יש להם כוחות והרבה נשק כבד, שם אי אפשרית התבצרות מהירה

משלט שאפשר לעשותו בחפזה לא יחזיק מעמד זמן רב.

עלינו למצוא פתרון ראדיקלי וזהו לפתוח בהתקפה על המצרים בטגמה למגר אותם. אם הנגב קסורה בטוה ידועה עוד בעיה אחת, זה משפיע באופן בלתי ישיר על מצבנו בירושלים, גם את זאת צריכים להביא בחשבון - זה עלול להביא להורדת הלחץ מירושלים, וזה יכול להביא להבטחת פרוזדור יציב יותר מירושלים כאשר ישנו היום, אם להביא בחשבון את הפוטנציאל המלחמתי של הר חברון, ואותו עלינו להביא בחשבון.

נביח שלא יתפתח קרב בכל הארץ, טה נוכל להשיג - פתרון

מוחלט של הנגב, הקלה בענין ירושלים ופרוזדור מובטח יותר לירושלים.

אני סביח שלא תסקוט כל הארץ, ותהיה התערבות מטלוש קבוצות

האויב. אם זה יקרה, אין מצבנו שונה מכל מצב אחר. אילו היו טחר או היום

תוקפים אותנו המצרים במידה כזאת שאנחנו נהיה נאלצים לצאת להתקפה, וזאת

בגלל יזמתו של האויב, או שאנחנו אומרים שאין ברירה ואנחנו תוקפים, אין לנו

הכוח לפתוח בהתקפה רבתית בכל מקום, ואנחנו שומרים לנו אפשרות להתקיף

בשבי מקומות, במקום אחד נגד המצרים והמקום השני - נגד העיראקים במטולש.

טה הם הסיכויים להצלחה, שאינה מובטחת בטאה אחוזים,

גם אם נדע לנצל את גורם ההפתעה של ההתקפה. אם נרכז לפעולה זו הכוח שישנו

בידינו, ישנם סיכויים רציניים של הצלחה. לדעתי הזמן העומד לרשותנו הוא

חשוב, ואם החלטה היא שצריכים להטיל על המאזנים את הכוח הצבאי - זהו המומנט

שאנחנו יכולים לנצל את כוחנו.

עבין השטחים שיתפסו ברגע שאנחנו נמגר את הכוח המצרי -

זה יהיה אולי כל השטח עד התעלה, אך הבעיה הצבאית אינה בעיה השטח.

אתה בונה יותר מדי על נצחון שאטלי.

אל. קפלן:

אני אומר שיש סיכויים שזה יקרה, ואם זה יקרה זה מערער

י. דורי:

את עמדות האויב גם במקומות אחרים.

1. The first of these points is that the

second point is that the third point is that

the fourth point is that the fifth point is that

the sixth point is that the seventh point is that

the eighth point is that the ninth point is that

the tenth point is that the eleventh point is that

the twelfth point is that the thirteenth point is that

the fourteenth point is that the fifteenth point is that

the sixteenth point is that the seventeenth point is that

the eighteenth point is that the nineteenth point is that

the twentieth point is that the twenty-first point is that

the twenty-second point is that the twenty-third point is that

the twenty-fourth point is that the twenty-fifth point is that

the twenty-sixth point is that the twenty-seventh point is that

the twenty-eighth point is that the twenty-ninth point is that

the thirtieth point is that the thirty-first point is that

the thirty-second point is that the thirty-third point is that

the thirty-fourth point is that the thirty-fifth point is that

the thirty-sixth point is that the thirty-seventh point is that

the thirty-eighth point is that the thirty-ninth point is that

the fortieth point is that the forty-first point is that

the forty-second point is that the forty-third point is that

the forty-fourth point is that the forty-fifth point is that

the forty-sixth point is that the forty-seventh point is that

the forty-eighth point is that the forty-ninth point is that

בתקופה הסדוכת אין לקוות שיוגבר כוחנו בארץ. אם תהיינה

הפצצות על הדרום, הן תעסקנה את האירונים שלנו. ההגנה האנטי-אירית שהיתה קיימת - תתקיים גם להבא, מזה איננו גורעים.

י. ידין:

אילו היתה תשובה ברורה לשתי השאלות, היינו שיש לנו די

כוח בשביל לסגר את הכוח המצרי, ובאותו תזמן להגן על כל

הארץ - אז היו חיי המטה די קלים. כל הקושי הוא בזאת שיש עוד ויכוח, איך

להפעיל את מעט הכוח שיענה על שתי השאלות, שיבטיח את המכסימום שהיינו

רוצים ביחסי הכוחות בינינו ובין המצרים להשיג, ואם תהיה התקפה בכל הארץ,

איך יהיו יותר אחוזים של כטחון שנוכל להדוף את ההתקפה. זוהי הבעיה,

והבעיה מתבטאת באיזו מדה להקריב על חשבון הכוח הרזרבי, לשם אותו ענין

שאיננו יודע איך יפול הדבר, אף פעם אסור להסאר בלי רזרבה. המגמה היא

להוסיף כמה שאפשר כוח נגד המצרים בלי לסכן יתר על המדה את הכוח הרזרבי.

הויכוח הוא על החטיבה השלישית הנמצאת בקו תל-אביב ירושלים,

אם להחזיק אותה מוכנה למכה נגד הלגיון, או להכניס אותה לקרב נגד המצרים

בדרום.

י. גרינבוים: אותי מעסיקות שלוש נקודות:

(א) אם נוכל במשך היום השני או השלישי, שרם שהאומות

המאוחדות תתערבנה, וכלי שום ספק הן תתערבנה, להשיג דברים בעלי ערך.

זאת אוסרת לפרוץ דרך, להביא מה שצריך להביא מיד למסקים, ולתפוס את עזה או מג'דל.

מדוע זה מענין אותי, כי אני מניח שבראותם בפריז שהדברים

הם רציניים וידינו על העליונה, ישתמשו בכל הכוח שלהם - אמריקה ואנגליה וגם צרפת - כדי לעצור אותנו.

(ב) בניה

סעוכר היום הראשון ושם מתפתחים קרבות, ואנו

מתחילים בפעולה בחזית התיכון, האם אנחנו מתקיפים מיד בכיוון לוד-רמלה-

לאטרון-רמאללה; אני נגד זה. הייתי רוצה לקבוע בתור כלל, שכל זמן שהלגיון לא יפגע בנו - אנחנו לא נפגע בו; אם הלגיון ילך יחד עם העיראקים - אין לנו ברירה.

(ג) אם הדברים מתפתחים, ומועצת הבטחון עדיין לא יצאה באותה דרישה התקיפה מאד, האם יהיה כוון ההתקפה שלנו מלבד עזה-מג'דל גם מרחב חננב (ד. בן-גוריון: הכוון הוא השונא, ולא השטח). רצוני להגיד, שאני אינני חושב לנכון להרחיק ללכת בכוון שהוא מאוכלס על ידי ערבים, וזאת מתוך פחד שהם לא יברחו (ד. בן-גוריון: שטח מאוכלס זה עזה), לעזה ומג'דל מוכרחים אנחנו ללכת, אבל לא ללכת בכוון חברון או באר שבע, אפילו אם שם יתרכזו הכוחות המצריים בנסיגתם, אלא ללכת בכוון בית-לחם-ירושלים. זאת מתוך הנחה שיחיו לנו שלשה ארבעה ימים, לא יותר, וזאת אם נצליח, אם לא נצליח חלילה יתנו לחכות בנו.

א. ציזלינג: כמה זמן דרוש בדרך הטבע להתחלת פעולה זו.

אל. קפלן: ובלי לגלות זאת לאויב.

י. ידין: אין להבטיח שלא יתגלה משהו לאויב, התנועה תהיה רכה מאד.

בלי החלטה אין הדברים מתקדמים. מבקודת התחלטה יהיו נחוצים חמשה-ששה ימים.

ד. בן-גוריון: אני חושב שאצטרך לכנס אתכם ביום ראשון.

הישיבה ננעלה

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון והשרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
אל. קפלן, מ. שפירא.

רשם צט

ד. בן-גוריון: נתקבלה שלגרמה משרתוק ותכנה/ "עונה בהיוב", חשבת
שיהיה עוד משהו במברק, אבל בינתיים אין בכלל ידיעות

ממנו.

הצעתי שנמשיך בהכנות, כפי שהוראתי לעשות בקבלי את
המברק ביום ששי לפנות ערב. בינתיים המצרים משתוללים שם זה שני ימים.
היו להם מפלות קשות, גם באנשים, ולקחנו מהם הרבה שלל: תותחים אחדים,
משוריינים אחדים, משוריינים אחדים נשרפו ואחדים טובים לשכוש בידינו.

א. ציזלינג: לא קבלתי בשיחתנו הקודמת תשובה על שאלתי על עריכת
הכוחות סביבת רזרבה, איבני שואל על פרטים, אלא בכללם.

ד. בן-גוריון: אוכל למסור סקירה כללית, מלבד החי"ס יש לנו 12 חטיבות
רגלים, והן נמצאות לפי החזיתות 4, 1, 3, 3. מהארבע
אחת אחת נמצאת בגד הסורים, קאוקג'י וחזית ג'נין ועוד אחת יכולה להשלח
לאן שרוצים. החשיבה הסמינרית אינה ככולה בהכרח לשום מקום. כוונת אג"ם
היתה שזו תהיה רזרבה ארצית, אך החלטנו מחציתה - גדוד סנקים לשלוח לדרום.

הישיבה נבעלה.

10.10.68 - 10.10.68

10.10.68 - 10.10.68

10.10.68

10.10.68 - 10.10.68

10.10.68 - 10.10.68

10.10.68 - 10.10.68

10.10.68 - 10.10.68

10.10.68

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון והשרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
אללקפלן, מ. שפירא.

ראש המטה יעקב דורי, ראש אגים יגאל ידין.

רשם צם

ד. בן-גוריון: בשבוע שעבר גמרנו שהיום נשוחח על תכניות הפעולה.

ההחלטה שהחלטנו אתמול בממשלה אינה משנה את העניין,

על זה צריך עוד לדבר, אם כי צריך יהיה להקדים בעיקר בירור עניני הדרום,
היות וענין הדרום יכול להלהיב את הענין העומד על הפרק.

מ. שפירא: האם לא כדאי לשנות את סדר היום, אם ענין הדרום הוא

אקטואלי, אינני חושב שנשוחח לאחר מעשה.

י. ידין: היום יש קרבות בדרום, המצרים תוקפים משלטים מזרחה לרוספה.

היום נכנסו לקרבות טאנקים ואוירונים שלנו, ומשלחם - טאנקים

ומשוריינים.

בעצם אני מניח, שאתה מסרת בישיבת הממשלה על הבעיה הכללית.

מתוך הנסיון של הפעם שעברה אני למד שהיה אולי טוב יותר להתחיל בשאלות.

ד. בן-גוריון: נביח שיש התגרות רצינית בדרום ונצטרך לענות במלוא יכולתנו;

נביח שזה מביא לידי תגובה כללית של הערבים, האם אנו

מוכנים וכיצד נעשה את המלאכה.

אל. קפלן: אני רוצה לשאול שאלה בהמשך להחלטת הממשלה. הוחלט אתמול

שאנחנו יחד עם הודעה לאומות המאוחדות, שאנחנו איננו

יכולים לסבול הפסקת הקשר עם הנקודות שלנו בנגב, ולכן נפרוץ לנו דרך לשם,

מה היא התכנית לפריצת הדרך, ואיך לדעת המטה יתפתחו הדברים, נאמר שהם לא

יתנו לפרוץ את הדרך ותתחיל תגרה.

י. גרינבוים: מה נעשה אם יתנו לפרוץ את הדרך?

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1950-1951
1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

1950-1951

ד. בן-גוריון: זוהי שאלה פוליטית.

י. גרינבוים: בניה שנותבים לנו לפרוץ את הדרך, החלטנו לעשות משהו, איך יתפתחו אז הדברים.

מ. שפירא: האם אפשר יהיה לקיים הנקודות בנגב באותה הדרך שאנו מקיימים אותן עד עכשיו, ומה המצב שלהן כעת, וכמה זמן אפשר יהיה להן להתקיים במלוא שיש להן עכשיו.

א. ציזלינג: אם להתעלם מכל נקודה מדינית, אילו היה הדבר בתוך רק לשיקול צבאי: א) האם רצוי לנו להקדים או לאחר בפעולה; ב) האם רצוי לפתוח בפעולה כללית או חלקית, אם חלקית - באיזה חלק? אל. קפלן: אם בנגב, האם בכל הנגב או בחלקו?

י. ידין: הבעיה ממשית לדעתי, בכלל אם נגזר עלינו להלחם, והסלחמה צריכה להיות - עשרת הימים הקרובים זה הוא הזמן שאנחנו צריכים להתחיל בו. אין לגמרי גבול וסוף לשכלולים מבחינה צבאית, מפקד היחידה יירוש תמיד עוד שבוע ועוד שבוע לאימונים ושכלולים, אבל יש לקבוע גבולות אחרים. מבחינת המתיחות, דריכות הצבא והחיילים זהו הזמן שהוא פחות או יותר מתקבל על הדעת. אם להתחיל בכלל, רוצה כל צבא להיות המתחיל, כי אם הוא המתחיל הוא יכול לבחור לו את המקום הנוח לו, הוא יכול לרכז שם כוח לפי שיקוליו הוא, וזה יותר מאשר בפעולת תגובה. מכאן המסקנה, אילו היו שואלים את דעת המטה, כלי לקחת בחשבון כל שיקולים פוליטיים, הייתי בעד זה להתחיל הכל בעת ובעונה אחת, כפי שהתכנית שלנו מחייבת, וזאת מתוך הנחה אחת שאני אינני מאמין אם אנחנו נתחיל בצורה גדולה במקום אחד, ישב הצד השני בשקט במקומות אחרים. אם גם אנחנו נפתח בפעולה רק במקום אחד, עלינו להיות מוכנים עד כמה שאפשר גם במקומות אחרים.

מבחינת התכנית אנחנו מוכנים בכל מקום להתקפה. יש

מקומות שנתקיף על מנת להתקיף, ויש מקומות שנתקיף על מנת להתגונן.

1. Introduction: This report is on the

2. Background: The purpose of this study is to determine the effect of the new policy on the economy.

3. Methodology: The data was collected from various sources, including government records and interviews with experts in the field.

4. Results: The findings indicate that the new policy has had a significant positive impact on the economy, particularly in the areas of employment and growth.

5. Conclusion: It is concluded that the new policy is a successful one and should be continued.

6. Recommendations: Further research is needed to explore the long-term effects of the policy and to identify any potential areas for improvement.

7. References: The following sources were consulted in the preparation of this report: [List of references]

8. Appendix: The appendix contains additional data and information that supports the findings of the study.

9. Notes: The following notes provide further details on the methodology and data collection process.

10. Summary: This report summarizes the key findings and conclusions of the study, highlighting the positive impact of the new policy on the economy.

11. Disclaimer: The findings of this report are based on the data and information provided and should not be used for any other purpose without the permission of the author.

אם כבר נתחיל לא בכל הארץ, עלינו להתחיל בדרום. יש ענין להכות את המצרים, כי שם מתכונן פושטציאל כלחמתי גדול בגדנו והם מבחינת המופתי, הם פארגנים שם כוחות גדולים. אם נסתכל בדיוק באותה הדאגה/על הגליל, הרי כמור
בנגב האיום הוא גדול יותר מאשר בכל חלק אחר. הסיטואציה הצבאית של המצרים היא שהם נוחים לפגיעה, כי הם מפוזרים על עשרות קילומטרים מאל-עריש עד ירושלים בקו צר וארוך, ואנחנו נמצאים לשני צדיהם. החיילים המצרים אינם יוצאים מן הכלל, אבל הם יודעים להלחם כאשר הם מבוצרים ויש להם כלי נשק טובים, אבל למרות זאת הדפה מחלקה אחת שלנו פלוגה של חמש מאות מצרים. אם ניתן להם סכה מהדרום זוהי לא רק הפתעה טקטית. שם אנחנו מצמצמים דרך איך להתחיל, בלי שזה יראה כהתגרות. טבלנו שלשה חדשים בלי כל שיירה, נפעיל את טבגנון ההסברה שלנו, נטביר את הדיברים כמו שהם, נדאג גם שהתעמולה תיעשה כפי שהיא צריכה להיעשות, ואז נוז לבו יותר להתחיל שם.

כרגע יש עוד מקום אחד שממנו יכולנו להתחיל, זהו לאטרון. אך יש שעמים נגד התחלת הפעולה שם, כי זה היה מסבך אותנו יותר. אנחנו מוכרחים לחלק את כל הכוחות שלנו כך שאם זה יתחיל בכל הארץ, נוכל להפעיל את כוחותינו מיד.

זוהי התכנית הכללית, יש לנו מלחמה עצמית, כל אחד עם עצמו בנוגע לחלוקה הטופית של כמה יחידות.

המלאי שישנו בנגב, מסופק אני אם אפשר לראותו במלאי. אם למשל בבוא ובאמר, שבנגב צריכים להתחיל לזרוע תפוחי אדמה, כי אז אנחנו מקמצים את העברת תפוחי האדמה, ונוכל להסתפק רק בהעברת הזרעים, אנחנו צריכים לקחת בחשבון שהעברת כל טון לכנגב אומרת הוצאה של חמשים גלון דלק מיוחד לאוירונים, שהמלאי שלנו ממנו הוא די ירוד. בשביל החזקת היחידות שלנו בנגב עלינו להעביר טוב כמה מאות טון, ואם נמשיך פעולתנו כמו עד עכשיו באוירונים, בעוד שבוע או שבועיים אנחנו "גומרים" עם האוירונים שלנו, ונוסף לזה - כל סדות התעופה בנגב אינם באים בחשבון לתעופה בכלים אלה בחורף. עשינו מאמץ כביר השבוע בשביל לחייב את חיל האויר שיעביר עוד הפעם

כמות הגובה, ארבעים חמשים טון, לכל הפחות הדרוש בשביל האופרציות, והחלטנו לתת רשות לחיל האויר להשתמש אפילו בסלאי הכרזל של הדלק המעולה.

אנחנו רואים לפנינו שלוש קבוצות של האויב מבחינת האופרציות:

בצפון - הסורים ואלבנונים; קאוקג'י, העיראקים והלגיון - זוהי קבוצה שניה;

המצרים ואיבן-סעוד - הקבוצה השלישית. אנחנו איננו יכולים לצאת מהמסקנה,

שאם אנחנו נכה מכה את המצרים בנגב, שזה ישפיע על העיראקים, שהם ישלחו

את כל חרזרבה שלהם לדרום, אך אם ניתן מכה בעזה - אולי יקחו כוחות מירושלים.

הישוב זה משפיע עלינו בנוגע לחלוקת הכוחות.

הדרך היחידה לדעתנו להגן על ארץ ישראל, על כל שפלת החוף

עד חדרה והעמקים נגד האויב השבי, שהוא לא פחות חזק מהמצרים, אולי מבחינת

ריכוז כוחו חזק יותר, בייחוד הכוח העיראקי - זהו להתחיל לתקוף מכל הצדדים.

י. גרינבוים: כותבים מקודה לפרוץ את הדרך, פורצים את הדרך, האם באותו

יום יוצאים נגד העיראקים?

י. ידין:

יהיו מוכנים לפעול, אם יאמרו לנו לפעול נגד העיראקים,

זאת תחליטו אתם כמטשלה, או העיראקים יחליטו, - אם הם יתקפו

אותנו & - נתגונן, ואם יהיה צורך נעבור להתקפה.

הדרך היחידה נגד הכוחות העיראקים היא לתקוף אותם מסלושה

עברים בכת אחת: צפון, מערב ודרום, צפון - עמק יזרעאל, מערב - נתניה,

תול-כרם, החזית השלישית מתקשרת עם הלגיון, נאמר: לוד רמאללה, אנחנו מוכרחים

לשלוט את החוטט האסטרטיגי מהכוח העיראקי.

הכוח העיראקי הוא הכוח המסוכן ביותר, כי זה כוח גדול,

רציני, ואי אפשר לעמוד נגדו רק בכוח ההתגוננות, אלא מוכרחים לעבור להתקפה.

אנחנו יוצאים מתוך הנחה, שאם שלושת האויבים יחליטו

להלחם נגדנו: בגד הסורים - משאר בהתגוננות אקטיבית, לא נעבור לאופנסיבה.

יש חשבון של הגליל המרכזי, בכוחות קטנים נרכז את ההגנה על המקום, ואפשר

יהיה להגן עליו. הבעייה העיקרית זהו הציר ראמלה ירושלים, ואיפה עלינו

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

...the ... of the ...

לשים את הכוח הנוסף, האם על מנת שתוא יפעל צפונה, או על מנת שיפעל דרומה, יש שיקולים לכאן ולכאן. ללכת דרומה זאת אומרת תוספת כוח נגד המצרים, השיקול הנגדי הוא - הפעולה לא תישאר לוגאלית, ייתכן שלא יהיו כוחות מספיקים לתכנית הראשונית, ויש מלכתחילה להוסיף להם כוח לתכנית הפעולה, אבל לאו דוקא ליחידה זו הנמצאת בטביבה.

המחשבה שלנו היא שאם אנחנו נתחיל כיום מסויים את הפעולה נגד המצרים, נוכל באותו היום לרכז את כל הכוח האווירי שלנו למערכה זו, זה עלול לתת מסקל נוסף ורציני לפעולה זו.

התכנית בדרום עצמו בנויה שאם אנחנו לא נצליח להשיג את המטרה הכללית - השמדת הכוח המצרי, מיגור הכוח המצרי, זה רצוי אבל לא בשום התקוה היא שאם נתחיל בפעולה ונוכל להמשיך בה יום יומיים, הסדרון שלנו לנכב יהיה רחב יותר מאשר הנו כיום.

אל. קפלן: שתי שאלות, האם נכון הבינותי אותך, שאם אתה מדבר על העיראקים אתה מכניס לחשבון גם את הלגיון...

י. ידין: כסוד אחד.

ד. בן-גוריון: אם משום מה רצוי, אם מטעם צבאי ואם מטעם פוליטי - והגעת לי זאת מבחינה צבאית, ולא מבחינה פוליטית, אפשר לעשות כך את המערכה שלנו בטלוא הכוח: חטיבת 1 של המרכז אוגפת את ירושלים מדרום, בית-ג'אללה, רמת-רחל ועולה צפונה, עד מקום מסויים, אבל היא נמצאת בטביבת ירושלים; במקרה שתוקפים בטביבת ירושלים - היא במקום ויכולה לענות. ההסתערות שלנו בכוח על המשולש היא בעיקר ממערב ומצפון. בצפון, בגליל הפעולה העיקרית היא טהור הכיס.

אל. קפלן: רציתי להבין, אם הכוונה היא לפגוע גם בלגיון.

על הדרום - אנחנו מבנים לפתוח דרך ליד קריתיה, מתפתח קרב, מה התכנית, האם הכוונה ללכת עם הדרך, או לפתוח התקפה בקו בית ג'וברין

Syllis 20768, nov.

חברון, ולפני זה יש עוד מג'דל - עזה.

י. ידין:

לבו אין שום כוונה לבטוע דרך כרתיה, להעביר שם שיירה, מטרת הפעולה הצבאית היא לתקוף את המצרים ועל ידי כך לפתוח את הדרך לנגב, לשחרר את הנגב, השיירה צריכה לשמש לבו עילה לפתיחת הפעולה.

אל. קפלן:

זאת אומרת שהכוונה היא להתקיף בדרך פלאמא מג'דל עזה.

ד. בן-גוריון:

התכנית היא להרוס את הכוח המצרי.

י. גרינבוים:

אני רוצה לתאר לעצמי תמונה. אנחנו מתחילים בשליחת שיירה, בכוח מזויין אתה לפריצת הדרך. הולכים בדרך זו עד כרתיה ושם בתקלים בתנודות.

י. ידין:

אז נסוגים, וכעבור שתיים תוקפים את המצרים.

י. גרינבוים:

נארתי לעצמי: מתפתח קרב באותו מקום, ובאותו הזמן שהקרב מתלקח פה - תוקפים במקום אחר, איפה הוא המקום?

י. ידין:

כל חזית המצרים.

י. גרינבוים:

האם מג'דל ועזה, אם תוקפים את בית ג'וברי יש שני כוונים - לבית לחם והנגב, אני הייתי אומר שעל דעתי מתקבל ללכת לבית לחם ולא לדרום.

ד. בן-גוריון:

אתה רוצה לפניך טריטוריה, הצבא אין לו עסק עם טריטוריה, אלא השמדת האויב במקום שיסנו. אין אויב בבית לחם. למצרים שיסנם שם אין ערך, כוח המצרים מוצב בשני קוים - אחד לאורך החוף והשני לאורך מג'דל בית-ג'וברין.

מ. שפירא:

הלואי ונצליח, אפשר חלילה גם לא להצליח, אפשר לחשוב שתהיה התפרקות של קרב כללי בארץ, א) שה כוחות ההגנה שלנו, הנוכל להחזיק בכוחות ההגנה שלנו; ב) האם מביאים בחשבון הגנה על

SECRET, FROTH-10-10 111 00 10 - 111111

85. 70713

[illegible]

*, ***)

[illegible]

CC BY-NC-SA

Figure 10-18

תל-אביב וחציפה, הגנה אוירית, כי צריך להניח שהם ירצו מיד להתקין ריכוז יחודיים, ההבאנו בחשבון אפשרות זו; ג) היש לחכות לתגבורת בחיל האויר, הכוח האוירי יהיה לו תפקיד נכבד מאד.

א. ביזלינג: אינני בקי בתכניות. לפי שיקול של פפס מפת הארץ והכוחות המפורזים, המטרה צריכה להיות בכל מקום שאפשרי להרוס תחבורים על ידי קיטוע הכוחות המצריים ולהגיע להחלשה, לפגיעה. אינני יודע אם זוהי הכוונה. טוב היה לדעת כמה דברים של מסקל הכוח ההדדי, מהי הפרופורציה של הנשק הכבד והטנקים שישנו עכשיו, הפרופורציה בינינו ובין האחרים. ב) לא חכמתי מהערות יגאל בענין הרזרבו הייתי רוצה שיובא מה לפחות בעלמית, עלינו לדעת איפה אנחנו פוגעים על ידי הפניית הכוח הנה או למקום אחר.

השאלה השלישית היא ממין אחר. אנחנו פוגעים בכוח המצרי, ששחי הנגב הם עצומים, הכוח המצרי נמצא בפס מסויים, מה תכניתנו לגבי עמקו של הנגב, מהי תמונת עמידתנו בנגב, עד איזה מקום עלולים אנחנו שם להרחיק וכו'.

י. דורי: לפני שבוע שבועיים עמדה על הפרק תכנית מסויימת, לא הייתי רוצה שהתכנית שמדברים עליה היום תעורפל על ידי התכנית הכללית, כי צריכים להבדיל בין שתיים אלה.

כמה נקודות מוצא, ונקודת המוצא העיקרית היא מצבנו בנגב. אם לא נקבע את גורל הנגב בימים הקרובים, עלול להיות המצב קטסטרופלי. אינני חושב שאנחנו יכולים להמשיך לאורך ימים האספקה בדרך אויר, לא נוכל להחזיק בזאת לאורך ימים, זהו המצב שישנו ומזאת מסקנות ברורות. המטרה אינה פתיחת הדרך לנגב, אי אפשר להבדיל בין פתיחת הדרך לנגב ומיגור המצרים, נוכל לעשות מאמץ לפתוח פרוזדור לנגב, אבל לא נוכי להחזיק בו, הם יכולים לזרוק אותנו מסנו בקלות. זה יכול לפתור את הבעיו רק לזמן מה, יש להם כוחות והרכה נשק כבד, שם אי אפשרית התגבורת מהירה

משלט שאפשר לעשותו בחפזה לא יחזיק מעמד זמן רב.

עלינו למצוא פתרון ראדיקלי וזהו לפתוח בהתקפה על המצרים כמגמה למגר אותם. עם הנגב קשורה במדה ידועה עוד בעיה אחת, וזה משפיע באופן בלתי ישיר על מצבנו בירושלים, גם את זאת צריכים להביא בחשבון - זה עלול להביא להורדת הלחץ מירושלים, וזה יכול להביא להבטחת פרוזדור יציב יותר מירושלים מאשר ישנו היום, אם להביא בחשבון את הפוטנציאל המלחמתי של הר חברון, ואותו עלינו להביא בחשבון.

בניח שלא יתפתח קרב בכל הארץ, מה נוכל להשיג - פתרון מוחלט של הנגב, הקלה בעניין ירושלים ופרוזדור מובטח יותר לירושלים. אני מניח שלא תשקוט כל הארץ, ותהיה התערבות משלוש קבוצות האויב. אם זה יקרה, אין מצבנו שונה מכל מצב אחר. אילו היו כחר או היום תוקפים אותנו המצרים במידה כזאת שאנחנו נהיה נאלצים לצאת להתקפה, וזאת בגלל יזמתו של האויב, או שאנחנו אומרים שאין ברירה ואנחנו תוקפים, אין לנו הכוח לפתוח בהתקפה רבתית בכל מקום, ואנחנו שומרים לנו אפשרות להתקיף בשני מקומות, במקום אחד נגד המצרים והמקום השני - נגד העיראקים במשולש.

מה הם הסיכויים להצלחה, שאינה מובטחת במאה אחוזים, גם אם נדע לנצל את גורם ההפעתה של ההתקפה. אם נרכז לפעולה זו הכוח שישנו בידינו, ישנם סיכויים רציניים של הצלחה. לדעתי הזמן העומד לרשותנו הוא חשוב, ואם החלטה היא שצריכים להטיל על המאזנים את הכוח הצבאי - זהו המומנט שאנחנו יכולים לנצל את כוחנו.

עניין השטחים שייתפסו ברגע שאנחנו נמגר את הכוח המצרי - זה יהיה אולי כל השטח עד התעלה, אך הבעיה הצבאית אינה בעית השטח.

אל. קפלן: אתה בונה יותר מדי על נצחון טאטלי.

י. דורי: אני אומר שיש סיכויים שזה יקרה, ואם זה יקרה זה

מערער את עמדות האויב גם במקומות אחרים.

BY THE DIRECTOR GENERAL OF THE BUREAU OF THE CENSUS

the present, present value of dollar contracts.

1944 - 1945, 1946 - 1947, 1948 - 1949, 1950 - 1951, 1952 - 1953, 1954 - 1955, 1956 - 1957, 1958 - 1959, 1960 - 1961, 1962 - 1963, 1964 - 1965, 1966 - 1967, 1968 - 1969, 1970 - 1971, 1972 - 1973, 1974 - 1975, 1976 - 1977, 1978 - 1979, 1980 - 1981, 1982 - 1983, 1984 - 1985, 1986 - 1987, 1988 - 1989, 1990 - 1991, 1992 - 1993, 1994 - 1995, 1996 - 1997, 1998 - 1999, 2000 - 2001, 2002 - 2003, 2004 - 2005, 2006 - 2007, 2008 - 2009, 2010 - 2011, 2012 - 2013, 2014 - 2015, 2016 - 2017, 2018 - 2019, 2020 - 2021, 2022 - 2023, 2024 - 2025, 2026 - 2027, 2028 - 2029, 2030 - 2031, 2032 - 2033, 2034 - 2035, 2036 - 2037, 2038 - 2039, 2040 - 2041, 2042 - 2043, 2044 - 2045, 2046 - 2047, 2048 - 2049, 2050 - 2051, 2052 - 2053, 2054 - 2055, 2056 - 2057, 2058 - 2059, 2060 - 2061, 2062 - 2063, 2064 - 2065, 2066 - 2067, 2068 - 2069, 2070 - 2071, 2072 - 2073, 2074 - 2075, 2076 - 2077, 2078 - 2079, 2080 - 2081, 2082 - 2083, 2084 - 2085, 2086 - 2087, 2088 - 2089, 2090 - 2091, 2092 - 2093, 2094 - 2095, 2096 - 2097, 2098 - 2099, 2100 - 2101, 2102 - 2103, 2104 - 2105, 2106 - 2107, 2108 - 2109, 2110 - 2111, 2112 - 2113, 2114 - 2115, 2116 - 2117, 2118 - 2119, 2120 - 2121, 2122 - 2123, 2124 - 2125, 2126 - 2127, 2128 - 2129, 2130 - 2131, 2132 - 2133, 2134 - 2135, 2136 - 2137, 2138 - 2139, 2140 - 2141, 2142 - 2143, 2144 - 2145, 2146 - 2147, 2148 - 2149, 2150 - 2151, 2152 - 2153, 2154 - 2155, 2156 - 2157, 2158 - 2159, 2160 - 2161, 2162 - 2163, 2164 - 2165, 2166 - 2167, 2168 - 2169, 2170 - 2171, 2172 - 2173, 2174 - 2175, 2176 - 2177, 2178 - 2179, 2180 - 2181, 2182 - 2183, 2184 - 2185, 2186 - 2187, 2188 - 2189, 2190 - 2191, 2192 - 2193, 2194 - 2195, 2196 - 2197, 2198 - 2199, 2200 - 2201, 2202 - 2203, 2204 - 2205, 2206 - 2207, 2208 - 2209, 2210 - 2211, 2212 - 2213, 2214 - 2215, 2216 - 2217, 2218 - 2219, 2220 - 2221, 2222 - 2223, 2224 - 2225, 2226 - 2227, 2228 - 2229, 2230 - 2231, 2232 - 2233, 2234 - 2235, 2236 - 2237, 2238 - 2239, 2240 - 2241, 2242 - 2243, 2244 - 2245, 2246 - 2247, 2248 - 2249, 2250 - 2251, 2252 - 2253, 2254 - 2255, 2256 - 2257, 2258 - 2259, 2260 - 2261, 2262 - 2263, 2264 - 2265, 2266 - 2267, 2268 - 2269, 2270 - 2271, 2272 - 2273, 2274 - 2275, 2276 - 2277, 2278 - 2279, 2280 - 2281, 2282 - 2283, 2284 - 2285, 2286 - 2287, 2288 - 2289, 2290 - 2291, 2292 - 2293, 2294 - 2295, 2296 - 2297, 2298 - 2299, 2300 - 2301, 2302 - 2303, 2304 - 2305, 2306 - 2307, 2308 - 2309, 2310 - 2311, 2312 - 2313, 2314 - 2315, 2316 - 2317, 2318 - 2319, 2320 - 2321, 2322 - 2323, 2324 - 2325, 2326 - 2327, 2328 - 2329, 2330 - 2331, 2332 - 2333, 2334 - 2335, 2336 - 2337, 2338 - 2339, 2340 - 2341, 2342 - 2343, 2344 - 2345, 2346 - 2347, 2348 - 2349, 2350 - 2351, 2352 - 2353, 2354 - 2355, 2356 - 2357, 2358 - 2359, 2360 - 2361, 2362 - 2363, 2364 - 2365, 2366 - 2367, 2368 - 2369, 2370 - 2371, 2372 - 2373, 2374 - 2375, 2376 - 2377, 2378 - 2379, 2380 - 2381, 2382 - 2383, 2384 - 2385, 2386 - 2387, 2388 - 2389, 2390 - 2391, 2392 - 2393, 2394 - 2395, 2396 - 2397, 2398 - 2399, 2400 - 2401, 2402 - 2403, 2404 - 2405, 2406 - 2407, 2408 - 2409, 2410 - 2411, 2412 - 2413, 2414 - 2415, 2416 - 2417, 2418 - 2419, 2420 - 2421, 2422 - 2423, 2424 - 2425, 2426 - 2427, 2428 - 2429, 2430 - 2431, 2432 - 2433, 2434 - 2435, 2436 - 2437, 2438 - 2439, 2440 - 2441, 2442 - 2443, 2444 - 2445, 2446 - 2447, 2448 - 2449, 2450 - 2451, 2452 - 2453, 2454 - 2455, 2456 - 2457, 2458 - 2459, 2460 - 2461, 2462 - 2463, 2464 - 2465, 2466 - 2467, 2468 - 2469, 2470 - 2471, 2472 - 2473, 2474 - 2475, 2476 - 2477, 2478 - 2479, 2480 - 2481, 2482 - 2483, 2484 - 2485, 2486 - 2487, 2488 - 2489, 2490 - 2491, 2492 - 2493, 2494 - 2495, 2496 - 2497, 2498 - 2499, 2500 - 2501, 2502 - 2503, 2504 - 2505, 2506 - 2507, 2508 - 2509, 2510 - 2511, 2512 - 2513, 2514 - 2515, 2516 - 2517, 2518 - 2519, 2520 - 2521, 2522 - 2523, 2524 - 2525, 2526 - 2527, 2528 - 2529, 2530 - 2531, 2532 - 2533, 2534 - 2535, 2536 - 2537, 2538 - 2539, 2540 - 2541, 2542 - 2543, 2544 - 2545, 2546 - 2547, 2548 - 2549, 2550 - 2551, 2552 - 2553, 2554 - 2555, 2556 - 2557, 2558 - 2559, 2560 - 2561, 2562 - 2563, 2564 - 2565, 2566 - 2567, 2568 - 2569, 2570 - 2571, 2572 - 2573, 2574 - 2575, 2576 - 2577, 2578 - 2579, 2580 - 2581, 2582 - 2583, 2584 - 2585, 2586 - 2587, 2588 - 2589, 2590 - 2591, 2592 - 2593, 2594 - 2595, 2596 - 2597, 2598 - 2599, 2600 - 2601, 2602 - 2603, 2604 - 2605, 2606 - 2607, 2608 - 2609, 2610 - 2611, 2612 - 2613, 2614 - 2615, 2616 - 2617, 2618 - 2619, 2620 - 2621, 2622 - 2623, 2624 - 2625, 26

UNCLAS. NO ID *500, 311 EXCEL DASH ONE ONE ONE. 311 ONE ONE ONE

2000年6月

... ..

[illegible]

ALL BOOKS SENT BY AIR MAIL.

4. Notes:

429 4400 50 00000000 00000000 00000000 00000000

בתקופה הסדורה אין לקוות שיוגבר כוחנו באויר. אם תהיינה

המצוות על הדרום, הן תעסקנה את האוירונים שלנו. ההגנה האבטי-אווירית
שהיתה קיימת - תתקיים גם להבא, מזה איננו גורעים.

י. ידין:

אילו היתה תשובה ברורה לשתי השאלות, היינו שיש לנו די

כוח בשביל למגר את הכוח המצרי, ובאותו הזמן להגן על כל

הארץ - אז היו חיי המטה די קלים. כל הקושי הוא בזאת שיש עוד ויכוח, אין

להפעיל את מעט הכוח שיענה על שתי השאלות, שיבטיח את המכסימום שהיינו

רוצים ביחסי הכוחות בינינו ובין המצרים להשיג, ואם תהיה התקפה בכל הארץ,

אין יהיו יותר אחוזים של כטחון שנוכל להדוף את ההתקפה. זוהי הבעיה,

והבעיה מתבטאת באיזו מידה להקריב על חשבון הכוח הרזרבי, לשט אותנו ענין

סאיני יודע אין יפול הדבר, אף פעם אסור להשאר בלי רזרבה. המטרה היא

להוסיף כמה שאפשר כוח נגד המצרים בלי לסכן יתר על המידה את הכוח הרזרבי.

הויכוח הוא על החטיבה השלישית הנמצאת בקו תל-אביב ירושלים,

אם להחזיק אותה מוכנה לסכנה נגד הלגיון, או להכניס אותה לקרב נגד המצרים

בדרום.

י. גרינבוים: אותי מעסיקות שלוש נקודות:

(א) אם נוכל במסך היום השני או השלישי, טרם שהאומות

המאוחדות תתערבנה, ובלי שום ספק הן תתערבנה, להשיג דברים בעלי ערך,

זאת אוטרת לפרוץ דרך, להביא מה שצריך להביא מיד למשקים, ולתפוס את עזה

או מגידל.

מדוע זה מענין אותי, כי אני מניח שבראותם בפריז שהדברים

הם רציניים וידינו על העליונה, ישתמשו בכל הכוח שלהם - אמריקה ואנגליה

וגם צרפת - כדי לעצור אותנו.

(ב) כניח

שעובר היום הראשון ושם מתפתחים קרבות, ואנו

מתחילים בפעולה בחזית התיכון. האם אנחנו מתקיפים מיד בכיוון לוד-רמלה-

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

...the ... of the ...
...the ... of the ...
...the ... of the ...

לאטרוֹן-רטאללה; אני נגד זה. הייתי רוצה לקבוע בתור כלל, שכל זמן שהלגיון לא יפגע בנו - אנחנו לא נפגע בו; אם הלגיון ילך יחד עם העיראקים - אין לנו ברירה.

(ג) אם הדברים מתפתחים, ומועצת הבטחון עדיין לא יצאה כאותה דרישה התקיפה מאד, האם יהיה כוון ההתקפה שלנו טלכד עזה-מג'דל גם מרחב הנגב (ד. בן-גוריון: הכוון הוא השוכא, ולא השטח). רצוני להגיד, שאני אינני חושב לבכוון להרחיק ללכת בכוון שהוא מאוכלס על ידי ערבים, וזאת מתוך פחד שהם לא יברחו (ד. בן-גוריון: שטח מאוכלס זה עזה), לעזה ומג'דל סוכרמים אנחנו ללכת, אבל לא ללכת בכוון חברון או באר שבע, אפילו אם הם יתרכזו הכוחות הצעריים בנסיגתם, אלא ללכת בכוון בית-לחם-ירושלים. זאת מתוך הנחה שיהיו לנו שלשה ארבעה ימים, לא יותר, וזאת אם נצליח, אם לא נצליח חלילה יתנו להכות בנו.

א. ציזלינג: כטה זמן דרוש בדרך הטבע להתחלת פעולה זו.

אל. קפלן: ובלי לגלות זאת לאויב.

י. ידין: אין להבטיח שלא יתגלה משהו לאויב, התנועה תהיה רבה מאד. כלי החלטה אין הדברים מתקדמים. מנקודת ההחלטה יהיו נחוצים חכמה-ששה ימים.

ד. בן-גוריון: אני חושב שאצטרך לכנס אתכם ביום ראשון.

הישיבה ננעלה

7027 00 12 24 11

נוכחים: ראש הממשלה ד. בן-גוריון והשרים: י. גרינבוים, א. ציזלינג,
אל. קפלן, ס. שפירא.

רשם צפ

ד. בן-גוריון: נתקבלה טלגרמה משרתוק ותכנה/ "עונה בחיוב", חשבתי
שהיה עוד משחז במברק, אבל בינתיים אין בכלל ידיעות
מסבו.

הצעתי שבמשיך בהכנות, כפי שהוראתי לעשות בקבלי את
המברק כיום ששי לפנות ערב. בינתיים המצרים משתוללים שם זה שני ימים.
היו להם מפלות קשות, גם באנשים, ולקחנו מהם הרכה שלל: תותחים אחדים,
משוריינים אחדים, משוריינים אחדים נשרפו ואחדים טובים לשמוש בידינו.

א. ציזלינג: לא קבלתי בשיחתנו הקודמת תשובה על שאלתי על עריכת
הכוחות מבחינת רזרבה, אינני שואל על פרטים, אלא בכללם.

ד. בן-גוריון: אוכל למסור סקירה כללית, מלבד החי"ם יש לנו 12 חטיבות
רגלים, והן נמצאות לפי החזיתות 4, 1, 3, 3. מהארבעה
אחת אחת נמצאת בגד הסורים, קאוקג'י וחזית ג' בין ועוד אחת יכולה להשלח
לאן שרוצים. החטיבה השמינית אינה ככולה בהכרח לשום מקום. כוונת אג"ם
היתה שזו תהיה רזרבה ארצית, אך החלטנו מחציתה - גדוד סנקים לשלוח לדרום.

הישיבה נבעלה.

1. 10-10-10
10-10-10

10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10

10-10-10

10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10

10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10

10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10

10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10 10-10-10

10-10-10

נ ו כ ח י מ ה ש ר י מ ד. בן-גוריון, י. גרינבוים, אל. קפלן, מ. שפירא
נ ע ד ר ה ש ר א. ציזלינג.

רשם צמ

ד. בן-גוריון:

מה שנשאר לנו לעשות בארץ מלבד כיס פלוג'ה הוא
המשולש, ירושלים תלויה עכשיו בעיקר במשולש. הדרך
הכי טובה לשחרר את ירושלים, ופירוש הדבר לאטרון, שיש ג' ארץ והרכבת -
היא ללכת למשולש מהצפון, צאצא ממערב, זאת אומרת כפול-כרם, ומעבר הירדן,
אז הלגיון מוכרח להסתלק.

לפי הידיעות שלנו יש במשולש מצב התפרדות נגד העיראקים,
כי הם מחנהגים שם כצבא כובש, שורדים, אונסים וכו'.

היות והמדובר על מלחמה משלשה צדדים, מתעוררת השאלה
והספק האם אנחנו שליטים על הזמן, ייתכן שנפתח בקרבות ולא יהיה לנו הזמן
הדרוש ללחוך כדי שהלגיון יצטרך לברוח, ולא נשיג את המטרה העיקרית.
התכנית האלטרנטיבית היא ללכת מלמטה, מרמאללה, צפון
ירושלים ודרומה. עם לקיחת בית לחם חברון מנותקת.

איני מאמין בידיעה בענין כוחות אנגליים, זה בעיני
דבר אבסורדי, נשק ייתכן, אבל אם ישלחו הנה כוחותיהם זה יכול להביא למלחמת
עולם. אנחנו יותר חזקים מהם, הם מרובים מאתנו. היו לנו מפלות, אך
רואים רק את התוצאות. אם הם יקבלו עתה ציוד, אולי גם קצינים - זה מעיק
עלי כסיוט. מצדנו זו יכולה להיות המערכה האחרונה. אנחנו לא נכבוש את
סוריה, אמנם היה טוב ללכת עד לליטאני. יש עוד קצת עבודה בדרום. הצבא
המצרי שם רוצה לברוח או להיכנע, אבל הוא מקבל פקודות לעמוד. אילו היה
ה"כיס" גופל, היינו יכולים להוציא מהגב 5-6 גדודים בעלי נסיון קרבי.
עלינו לתאם את פעולתנו מה עם הנעשה והלך-הרוח בפאריס, אי אפשר לפעול מה
בכיוון אחד, ושם - בכיוון אחר.

כפי שאמרתי לכם אתמול עומד יגאל ידן לצאת לפאריס,
בגלל מזג האוויר נתאחזה טיסתו. הוא צריך להסביר להם, שאנחנו צריכים
לבמור עם הכיס ושלא היתכן נסיגה, עליו גם למסור להם על התכניות שיש

1. The first part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

2. The second part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

3. The third part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

4. The fourth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

5. The fifth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

6. The sixth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

7. The seventh part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

8. The eighth part of the report, which is the most important, is the one that deals with the general situation of the country.

לנו, גם לדעת הנעשה שם. המפתח בענין זה הוא בידי אמריקה, אנגליה לא תוכל לעשות דבר רציני בלי אמריקה. אי אפשר לדחות פעולה זו להרבה זמן ולכן החלטנו שיגאל יטוס ויחזור מיד עם ידיעות על הנעשה שם.

יש הרבה שיקולים פוליטיים בענין זה, אם צריכה

להיות עוד הפעם מלחמה כוטב שהיא תהיה עם עיראק, ולא עם עבדאללה. זה קודם כל מבחינה צבאית. הלגיונרים מבוצרים בעמדותיהם, מקובלים על הצבור הערבי, הם ממושמעים, הם חיילים, אולי הם ישיגו חיזוק רב בקצינות בריטית וגם בציווד, וההפך מזה אצל העיראקים. כאשר אמרתי לכם יש במשולש תסיסה נגד העיראקים, ויש החושבים שמוטב להם, לערבים במשולש להיות עם היהודים מאשר עם העיראקים. למשולש צריך ללכת אחרת מאשר הלכנו למקומות האחרים. אנחנו צריכים להודיע לתושבים: השארו במקומותיכם (אתמול בא חייל עיראקי והתמסר וסיפר על הנעשה שם, אבל הידיעות שלנו הן אינן מפי שבוים). אם נצליח לבוא לשם, צריכים אנו לכנס אותם ולומר להם להקים מטסלה ונעשה ברית אתם. אילו יכולנו להקים מטסלה ערבית למשולש, אז אנחנו מכים את המופתי, את הליגה ואת אנגליה, וזה לא מן הנמנע. זה אי אפשרי אם חולכים בדרך הדרום.

לא נחליט בשאלה זו עד שובו של יגאל. הדיון וההחלטה

צריכים להיות אם ללכת או לא ללכת, אני רוצה לשמוע את דעתכם: אם ללכת - לאן?

י. גרינבוים: בנוגע למשולש - אינני שותף לשיקולים המדיניים של

בן-גוריון, כי זוהי נקודה רגישה ביותר לאנגליה, כי

אם המשולש יהיה בידנו, זה הורס את תכניתם שאצא שעבדאללה יוכל לקבל את המשולש בירושלים. לי יש הרושם שעל מדינה זו יושבים עכשיו באנגליה, כי זה הוא החלק אצ היתחדי מתכניתם שנשאר להם עוד. אם אנחנו ניכנס למשולש, אנחנו מכריחים את אנגליה לצאת מגדרה. התכנית להקים מטסלה ערבית למשולש, להשאיר אותו לערבים, לכרות ברית עם הממשלה הערבית הזאת - זוהי תכנית נועזת, שבלי מפלגה ערבית ההולכת אתנו לשם בצוע תכנית זו, לא הייתי עושה זאת. אם מראש נמצא איזו מפלגה שהיא, אשר תלך אתנו, איזה מנהיגים ערבים אשר ילכו אתנו - אפשר להעז לעשות זאת, אבל נזכור שאנחנו יוצאים נגד אנגליה.

אילו הייתי צריך להגיד מה לעשות, הייתי אומר:
 ביח גוברין, קו הרכבת לירושלים, רק מהדרום. בשבילנו ירושלים היא נקודה
 מכרעת, גם בלי הגישה הסנטימנטלית, ויש לי גם היחס הסנטימנטלי אליה -
 ירושלים צריכה לחדול להיות נקודה למשא ומתן. אנחנו היינו צריכים ללכת
 לשם לאחר המצרים, לכל מקום, ממנו יצאו המצרים, היינו צריכים להיכנס
 בעקבותיהם. עכשיו קדמנו הלגיון, והם מתבצרים בדרום כאשר התבצרו בצפון.
 אני הייתי הולך רק בדרך זו (דב"ג: 1: פה הלגיון, והוא ילחם בנו בכל מקום).
 הגענו לים המלח, אילו היינו הולכים לירושלים מהדרום, אפשר להגיע ליריחו.
 בגלל או למען ירושלים אנחנו צריכים להיות מוכנים
 לסכך הרבה, וזאת יבין העולם ולא רק העם היהודי, אך לא כן אם ניכנס
 למשולש, לא יאמינו לנו שאנחנו נחזיר את שכס, שנחזיר את המשולש, ובעולם
 היהודי תתעורר צעקה: תחזיקו בכל ארץ ישראל המערבית. לי נראית רק הוורטיה
 הדרומית של התכנית וירושלים בתור מטרה אחרונה, ואם נצליח להתחזק בה
 נאמר: אנחנו עומדים ואיננו זזים.

אל. קפלן: אומר את האמת, לי לא ברור, אם אנחנו יכולים בכלל
 להרשות לעצמנו פעולה בהיקף רחב. אם מר גרינבוים אומר
 שעלינו להיזהר ולא להביא את האנגלים לפעולה נועזת, חושבני שכל פעולה
 אפקטיבית מצדנו יכולה להביא לידי כך. אני שמח שבן-גוריון שולח את יגאל
 כדי להקציט פעולה בינינו ובין פאריז.
 אם לצאת מתוך הנחה שאנחנו פועלים - מה היינו מבקשים;
 לא הבינותי את מר גרינבוים, מר גרינבוים בנה את הנתח על זה שאין להכות
 את הידיד, את בן הברית של אנגליה, את עבדאללה, ולשמור בשבילו את המשולש.
 אך מה שהוא מציע לעשות הוא להכות במישרים את עבדאללה (גרינבוים: רק
 בירושלים). אתה אומר - מחברון ועד יריחו ובית לחם, הרי הם כולם מקומות
 שעבדאללה והלגיון שלו עומדים שם. הם נמצאים בחברון ומוציאים שם עתון.
 זוהי מלחמה ישירה עם עבדאללה ועל כל הקשר של עבדאללה עם ארץ ישראל. אנחנו
 יכולים לומר, שאין אנו רוצים ואין אנו מתחשבים בזאת. העיראקים מנהלים
 עד היום "משחק אהבה" עם המופתי, יש עוד פלוגות המופתי אצלם, והם אינם

נותנים ללגיון לפגוע בפלוגות הסופתי. לכן מתבטל הנימוק הראשון של
מר גרינבוים.

אמר עוד מר גרינבוים שהעולם היהודי יבין אם
אנחנו נלך על ירושלים, ולא יבין אם אנחנו נלך על המשולש. יש בזאת גם
דבר הפוך - אנחנו פוגעים בכל המקומות הקדושים לנוצרים, גם בית לחם
וגם העיר העתיקה, ובזאת הסכנה לקיום דעת העולם גדולה פי כמה מאשר אם
ניכנס לטובאס.

אינני יודע את הצד הצבאי, אבל לי נראה שיש להעדיף
הליכה למשולש, ועוד יותר הליכה מהצפון, מעמק בית שאן ולטובאס, ועל ידי
זה להכריח אותם לשבת. אמנם ייתכן שגם על זאת תהיה פגיעה חריפה, אבל
אם אנחנו נותנים מכה לעיראקים, אנחנו מחסלים את האויב המסוכן האחרון.
נדמה לי, שאם אנחנו נחסל את העיראקים, יגיע עבדאללה לידי הסכם אתנו.
הוא שמה שהכינו את המצרים, הוא אפילו אינו מתנגד למשא ומתן שלנו עם
המצרים, רק שלא נותר על עזה. עבדאללה בשבי אצל האנגלים וגם אצל
העיראקים, והוא ירצה להגיע להסכם אתנו, אם יקבל חלק מארץ ישראל או לא.
אנחנו צריכים להכריז שאנחנו מוכנים לתת לערבים השלטון על החלק הערבי
של הארץ ויחליטו הם על גורלו. זה מחייב אותנו לשמור בשעת פעולה על מה
שעשינו לעת עתה בנצרת, ובמידה מה במג'דל.
אני נוטה לקבל את התכנית ההולכת מהצפון, ואולי
צפונית מאוד, כי גם תול-כרם תדרוש הרבה כוחות.

י. גרינבוים: הרושם הוא שהעיראקים אינם מתגרים בנו כמו
הלגיונרים בירושלים.

ד. בן-גוריון: יכול להיות שאלה הם כוחות בלתי סדירים.

י. גרינבוים: אולי הבלתי סדירים הפותחים והלגיונרים ממשיכים,
וממשיכים בכוח. לי נראה שההתגרות בחזית העיראקית
היא פחותה מאשר בכל החזיתות האחרות, ואין שם הצדקה לכל פעולה. בנוגע

למצרים היתה הצדקה לפעולה, ובנוגע לירושלים עלינו להוציא מלבנו כל השליה, וזאת גם בלבנות אחרים.

מ. שפירא: יש לדון בשאלה זו משתי בחינות: א) מבחינה צבאית -

איפה הכבוש קל יותר; ב) מבחינה פוליטית, פירוש

הדבר איפה תהיה תגובת האנגלים חזקה יותר. האמת היא שאני מפחד מפני המנוולים הללו, הם עלולים להכריע בגע האחרון על סף הנצחון, הם יכולים להתערב בצורה כזאת שיהפכו הקערה על פיה.

אין כל ספק שמבחינה יהודית חשובה יותר חזית

ירושלים, אבל זה תלוי בתגובת האנגלים. אם הם רואים שעליהם להגן על עבדאללה וזה בירושלים - אינם צריכים ללכת לשם, אם הם רוצים לשמור על המשולש בשביל עבר הירדן - נשקול עוד פעם על פעולתנו שם, אם הסיכון מפני האנגלים הוא שווה בשני המקומות, הייתי מעדיף ההליכה לירושלים.

הישיבה ננעלת.

[illegible]

A. J. B. J.

— 100 —

Вопросы, связанные с применением, не рассмотрены.

[illegible]

[Faint bleed-through from reverse side]

STATE OF NEW YORK.

0-10 100 200 300 400 500 600 700 800 900 1000

REPORT OF THE COMMISSIONER - 1900

ACQUISITION OF THE FIRST - COGNITIVE AND PSYCHOLOGICAL ASPECTS

DATE RECEIVED BY THE U.S. CUSTOMS, REVENUE AND PROTECTION SERVICE

九〇〇・二五 五七四六英。

נ ו כ ה י ם ה ש ר י ם ד . ב ן - ג ו ר י ן , י . ג ר י ן ב ו י ם , א ל . ק פ ל ן , מ . ש פ י ר א
נ ע ד ר ה ש ר א . צ י ז ל י ן ג .

רשם צמ

ד . ב ן - ג ו ר י ן :
מה שנשאר לנו לעשות בארץ מלבד כיס פלוג'ה הוא
המשולש, ירושלים חלופה עכשיו בעיקר במשולש. הדרך
הכי טובה לשחזר את ירושלים, ופירוש הדבר לאטרון, שיש ג' ארץ והרכבת -
היא ללכת למשולש מהצפון, באמצע ממערב, זאת אומרת ממול-כרם, ומעבר הירדן,
אז הלגיון מוכרח להסתלק.

לפי הידיעות שלנו יש במשולש מצב התמרדות נגד העיראקים,
כי הם מתנהגים שם כצבא כובש, שודדים, אונסים וכו'.

היות והמדובר על מלחמה משלשה צדדים, מתעוררת השאלה
והספק האם אנחנו שליטים על הזמן, ייתכן שנפתח בקרבות ולא יהיה לנו הזמן
הדרוש ללחוף כדי שהלגיון יצטרך לברוח, ולא נשיב את המטרה העיקרית.
התכנית האלטרנטיבית היא ללכת מלמטה, מרמאללה, צפון
ירושלים ודרומה. עם לקיחת בית לחם חברון מנוחקת.

איני מאמין בידיעה בענין כוחות אנגליים, זה בעיני
דבר אבסורדי, נשק ייתכן, אבל אם ישלחו הנה כוחותיהם זה יכול להביא למלחמת
עולם. אנחנו יותר חזקים מהם, הם טרובים מאתנו. היו לנו מפלות, אך
רואים רק את התוצאות. אם הם יקבלו עתה ציוד, אולי גם קצינים - זה מעיק
עלי כסיוט. מצדנו זו יכולה להיות המערכה האחרונה. אנחנו לא נכבוש את
סוריה, אמנם היה טוב ללכת עד לליטאני. יש עוד קצת עבודה בדרום. הצבא
המצרי שם רוצה לברוח או להיכנע, אבל הוא מקבל פקודות לעמוד. אילו היה
ה"כיס" נופל, היינו יכולים להוציא מהנגב 5-6 גדודים בעלי נסיון קרבי.
עלינו לתאם את פעולתנו מה עם הנעשה והלך-הרוח בפאריס, אי אפשר לפעול מה
בכיוון אחד, ושם - בכיוון אחר.

כפי שאמרתי לכם אתמול עומד ינאל ידין לצאת לפאריס,
בגלל מזג האוויר נהאחרה טיסתו. הוא צריך להסביר להם, שאנחנו צריכים
לגמור עם הכיס ושלא תיתכן נסיגה, עליו גם למסור להם על התכניות שיש

11.11.66 - 11.11.66 - 11.11.66

11.11.66 - 11.11.66 - 11.11.66

11.11.66 - 11.11.66 - 11.11.66

11.11.66 - 11.11.66 - 11.11.66

11.11.66 - 11.11.66 - 11.11.66

11.11.66 - 11.11.66 - 11.11.66

לנו, גם לדעת הנעשה שם. המפתח בענין זה הוא בידי אמריקה, אנגליה לא תוכל לעשות דבר רציני בלי אמריקה. אי אפשר לדחות פעולה זו להרבה זמן ולכן החלטנו שיגאל יטום ויחזור מיד עם ידיעות על הנעשה שם.

יש הרבה שיקולים פוליטיים בענין זה, אם צריכה

להיות עוד הפעם מלחמה מוטב שהיא תהיה עם עיראק, ולא עם עבדאללה. זה קודם כל מבחינה צבאית. הלגיונרים מבוצרים בעמדותיהם, מקובלים על הצבור הערבי, הם ממושמעים, הם חיילים, אולי הם ישיגו חיזוק רב בקצינות בריטיות וגם בצירוד, וההפך מזה אצל העיראקים. כאשר אמרתי לכם יש במשולש חסיסה נגד העיראקים, ויש החושבים שמוטב להם, לערבים במשולש להיות עם היהודים מאשר עם העיראקים. למשולש צריך ללכת אחרת מאשר הלכנו למקומות האחרים, אנחנו צריכים להודיע לתושבים: השארו במקומותיכם (אתמול בא חייל עיראקי והתמסר וסיפר על הנעשה שם, אבל הידיעות שלנו הן אינן מפי שבוים). אם נצליח לבוא לשם, צריכים אנו לכנס אותם ולומר להם להקים ממשלה ונעשה בריח אתם. אילו יכולנו להקים ממשלה ערבית למשולש, אז אנחנו מכים את המופתי, את הליגה ואת אנגליה, וזה לא מן הנמנע. זה אי אפשרי אם הולכים בדרך הדרום.

לא נחליט בשאלה זו עד שובו של יגאל. הדיון וההחלטה צריכים להיות אם ללכת או לא ללכת, אני רוצה לשמוע את דעתכם: אם ללכת - לאן?

י. גרינבוים: בנוגע למשולש - אינני שותף לשיקולים המדיניים של

בן-גוריון, כי זוהי נקודה רגישה ביותר לאנגליה, כי

אם המשולש יהיה בידינו, זה הורס את תכניתם של אנשינו שבעדאללה יוכל לקבל את המשולש בירושלים. לי יש הרושם שעל מדוכה זו יושבים עכשיו באנגליה, כי זה הוא החלק הצר היחיד מתכניתם שנשאר להם עוד. אם אנחנו ניכנס למשולש, אנחנו מכריחים את אנגליה לצאת מגדרה. התכנית להקים ממשלה ערבית למשולש, להשאיר אותו לערבים, לכרות ברית עם הממשלה הערבית הזאת - זוהי תכנית נועזת, שבלי מפלגה ערבית ההולכת אתנו לשם בצוע תכנית זו, לא הייתי עושה זאת. אם מראש נמצא איזו מפלגה שהיא, אשר תלך אתנו, איזה מנהיגים ערבים אשר ילכו אתנו - אפשר להעז לעשות זאת, אבל נזכור שאנחנו יוצאים נגד אנגליה.

1. The first of these is the fact that the majority of the population of the United States is now living in urban areas. This is a result of the process of urbanization, which has been going on since the beginning of the 20th century. The process of urbanization is the movement of people from rural areas to urban areas. This is done for a variety of reasons, including the search for better living conditions, the desire for education, and the need for employment. The process of urbanization has led to the growth of large cities and the decline of small towns. This has had a significant impact on the economy and society as a whole.

אילו הייתי צריך להגיד מה לעשות, הייתי אומר:

ביח גוברין, קו הרכבת לירושלים, רק מהדרום. בשבילנו ירושלים היא נקודה מכרעת, גם בלי הגישה הסנטימנטלית, ויש לי גם היחס הסנטימנטלי אליה - ירושלים צריכה לחרול להיות נקודה למשא ומתן. אנחנו היינו צריכים ללכת לשם לאחר המצרים, לכל מקום, ממנו יצאו המצרים, היינו צריכים להיכנס בעקבותיהם. עכשיו קדמנו הלגיון, והם מתבצרים בדרום כאשר החבצרו בצפון. אני הייתי הולך רק בדרך זו (דב"ג: פה הלגיון, והוא ילחם בנו בכל מקום). הגענו לים המלח, אילו היינו הולכים לירושלים מהדרום, אפשר להגיע ליריחו. בגלל או למען ירושלים אנחנו צריכים להיות מוכנים לסכן הרבה, וזאת יבין העולם ולא רק העם היהודי, אך לא כן אם ניכנס למשולש, לא יאמינו לנו שאנחנו נחזיר את שכם, שנחזיר את המשולש, ובעולם היהודי תתעורר צעקה: החזיקו בכל ארץ ישראל המערבית. לי נראית רק הוורסיה הדרומית של התכנית וירושלים בתור מטרה אחרונה, ואם נצליח להתחזק בה. נאמר: אנחנו עומדים ואיננו זזים.

אל. קפלן:

אומר את האמת, לי לא ברור, אם אנחנו יכולים בכלל להרשות לעצמנו פעולה בהיקף רחב. אם מר גרינבוים אומר שעלינו להיזהר ולא להביא את האנגלים לפעולה נועזת, חושבני שכל פעולה אפקטיבית מצדנו יכולה להביא לידי כך. אני שמח שבן-גוריון שולח את יגאל כדי להקאים פעולה בינינו ובין פאריז.

אם לצאת מתוך הנחה שאנחנו פועלים - מה היינו מבקשים; לא הבינותי את מר גרינבוים, מר גרינבוים בנה את הנחתו על זה שאין להכות את הידיד, את בן הברית של אנגליה, את עבדאללה, ולשמור בשבילו את המשולש. אך מה שהוא מציע לעשות הוא להכות במישרים את עבדאללה (גרינבוים: רק בירושלים). אתה אומר - מתברר ועד יריחו ובית לחם, הרי הם כולם מקומות שעבדאללה והלגיון שלו עומדים שם. הם נמצאים בחברון ומוציאים שם עתון, זוהי מלחמה ישירה עם עבדאללה ועל כל הקשר של עבדאללה עם ארץ ישראל. אנחנו יכולים לומר, שאין אנו רוצים ואין אנו מחשבים בזאת. העיראקים מנהלים עד היום "משחק אהבה" עם המופתי, יש עוד פלוגות המופתי אצלם, והם אינם

נותנים ללגיון לפגוע בפלוגות המופתי. לכן מתבטל הנימוק הראשון של
מר גרינבוים.

אמר עוד מר גרינבוים שהעולם היהודי יבין אם
אנחנו נלך על ירושלים, ולא יבין אם אנחנו נלך על המשולש. יש בזאת גם
דבר הפוך - אנחנו פוגעים בכל המקומות הקדושים לנוצרים, גם בית לחם
וגם העיר העתיקה, ובזאת הסכנה לקיום דעת העולם גדולה פי כמה מאשר אם
ניכנס לטובאס.

אינני יודע את הצד הצבאי, אבל לי נראה שיש להעדיף
הליכה למשולש, ועוד יותר הליכה מהצפון, מעמק בית שאן ולטובאס, ועל ידי
זה להכריח אותם לשגת. אמנם ייתכן שגם על זאת תהיה פגיעה חריפה, אבל
אם אנחנו נותנים מכה לעיראקים, אנחנו מחסלים את האויב המסוכן האחרון.
נרמה לי, שאם אנחנו נחסל את העיראקים, יגיע עבדאללה לידי הסכם איתנו.
הוא שמח שהכינו את המצרים, הוא אפילו אינו מתנגד למשא ומתן שלנו עם
המצרים, רק שלא נותר על עזה. עבדאללה בשבי אצל האנגלים וגם אצל
העיראקים, והוא ירצה להגיע להסכם איתנו, אם יקבל חלק מארץ ישראל או לא.
אנחנו צריכים להכריז שאנחנו מוכנים לתת לערבים השלטון על החלק הערבי
של הארץ ויחליטו הם על גורלו. זה מחייב אותנו לשמור בשעת פעולה על מה
שעשינו לעת עתה בנצרת, ובמידת מה במגידל.
אני נוטה לקבל את התכנית ההולכת מהצפון, ואולי
צפונית מאד, כי גם חול-כרם תדרוש הרבה כוחות.

י. גרינבוים: הרושם הוא שהעיראקים אינם מתגרים בנו כלום
הלגיונרים בירושלים.

ד. בן-גוריון: יכול להיות שאלה הם כוחות בלתי סדירים.

י. גרינבוים: אולי הבלתי סדירים הפותחים והלגיונרים ממשיכים,
וממשיכים בכוח. לי נראה שההתגרות בחזית העיראקית
היא פחותה מאשר בכל החזיתות האחרות, ואין שם הצדקה לכל פעולה. בנוגע

למצרים היתה הצדקה לפעולה, ובנוגע לירושלים עלינו להוציא מלבנו כל השליה, וזאת גם בלבנות אחרים.

מ. שפירא: יש לדון בשאלה זו משתי בחינות: א) מבחינה צבאית -

איפה הכבוש קל יותר; ב) מבחינה פוליטית, פירוש

הדבר איפה תהיה תגובת האנגלים חזקה יותר. האמת היא שאני מפקד מפני המנוולים הללו, הם עלולים להכריע ברגע האחרון על סף הנצחון, הם יכולים להתערב בצורה כזאת שיהפכו הקערה על פיה.

אין כל ספק שמבחינה יהודית חשובה יותר חזית

ירושלים, אבל זה תלוי בתגובת האנגלים. אם הם רואים שעליהם להגן על עבדאללה וזה בירושלים - אינם צריכים ללכת לשם, אם הם רוצים לשמור על המשולש בשביל עבר הירדן - נשקול עוד פעם על פעולתנו שם, אם הסיכון מפני האנגלים הוא שווה בשני המקומות, הייתי מעדיף ההליכה לירושלים.

הישיבה ננעלת.

הנהגות אלו הן חלק מההתאמה של המערכת לשינויים במצב העולמי, ויש להן יסודות חוקיים. הממשלה תמשיך להנהיג מדיניות זו, תוך שיתוף פעולה עם כלל גופי הממשל.

המסקנות

המסקנות העיקריות מהדיון הן: ראשית, יש להמשיך ולתמוך במדיניות הממשלה, שכן היא מבוססת על עקרונות יסודיים. שנית, יש להעביר את המידע הדרוש לציבור, תוך שמירה על חופש העיתונות. שלישית, יש להבטיח את המשקל המידעית של המדיניות, וזו תהיה משימתו של המשרד.

המשרד ימשיך לעבוד בשיתוף עם כלל גופי הממשל, ויש לוודא את התאמת המדיניות לשינויים במצב העולמי. המשרד ימשיך להנהיג מדיניות זו, תוך שיתוף פעולה עם כלל גופי הממשל, ויש לוודא את התאמת המדיניות לשינויים במצב העולמי.

המסקנות